

โครงการพิเศษทางวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

การผลิตภาพยนตร์สั้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี
ภาพยนตร์ เรื่อง “ทริปนี้คืออะไร”

สมาชิกกลุ่ม

นางสาวจิราภรณ์	ริทส์โส	รหัส 035950805111-7
นางสาวณัฐพร	เสนานะดนตรี	รหัส 035905805125-7
นางสาวปิยะมาศ	ยวงเกต	รหัส 035950805134-9
นางสาววณิชมน	พันธ์กัญ	รหัส 035950805142-2
นางสาวรสสุคนธ์	ดีสุคนธ์	รหัส 035950805333-7

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.นิศากร ไพบูลย์สิน

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปีการศึกษา 2562

ชื่อโครงการพิเศษ	การผลิตภาพยนตร์สั้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ภาพยนตร์ เรื่อง “ทริปนี้คืออะไร”	
ชื่อผู้ศึกษา	นางสาวจิราภรณ์	ริทซ์โฮ
	นางสาวณัฐพร	เสนาะดนตรี
	นางสาวปิยะมาศ	ยวงเกตุ
	นางสาววเกษมณี	พันธ์กัญ
	นางสาวรสสุคนธ์	ดีสุคนธ์
ชื่อปริญญา	เทคโนโลยีบัณฑิต	
คณะ	เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	
สาขาวิชา	เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	

บทคัดย่อ

จากการศึกษาเรื่อง การผลิตภาพยนตร์สั้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ภาพยนตร์เรื่อง “ทริปนี้คืออะไร” เป็นโครงการที่เกิดจากการศึกษาของผู้ศึกษาในรายวิชา โครงการพิเศษทางวิทยุโทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียง (08-212-414) ที่สนใจเข้าร่วมส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบภาพยนตร์สั้น ให้กับ ททท.สำนักงานราชบุรี ผู้ศึกษาสังเกตการณ์และการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ควบคู่กับการประมวลความรู้ในวิชาต่างๆ ที่ได้ศึกษามาตลอดการศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

วัตถุประสงค์ของการศึกษามีดังนี้ 1) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในการหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ) วิชาเอกเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง และ 2) เพื่อศึกษาการผลิตภาพยนตร์สั้น

ผลการศึกษาพบว่าการศึกษา การผลิตภาพยนตร์สั้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ภาพยนตร์ เรื่อง “ทริปนี้คืออะไร” มีขั้นตอนในการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการผลิต (Pre-Production) โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผน คิดดำเนินงาน เขียนบทและการประสานงาน ขั้นตอนการผลิตรายการ (Production) ได้แก่ การถ่ายทำ และขั้นตอนหลังการผลิตรายการ (Post Production) คือ การตัดต่อ เรียบเรียงภาพ แต่เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ให้กับ ททท.สำนักงานราชบุรี (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย) จึงต้องมีการวางแผนงานให้รัดกุมที่สุด และรอบรอบทุกขั้นตอน เพื่อให้งานออกมาดีที่สุด นอกจากนี้ยังทำให้ผู้ศึกษาได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ จากการผลิตภาพยนตร์สั้นให้กับ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดราชบุรี และยังเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย ผู้ศึกษาได้พัฒนาทักษะจากวิชาที่ร่ำเรียนมา รวมทั้งเป็นการทดสอบศักยภาพต่อทีมผู้ศึกษาในการประชาสัมพันธ์ให้ ททท.อีกด้วย

กิตติกรรมประกาศ

โครงการพิเศษ เรื่อง การผลิตภาพยนตร์สั้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรีภาพยนตร์ เรื่อง “ทริปนี้คืออะไร” ฉบับนี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ ดร.นิศากร ไพบุลย์สิน อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำวิธีการเรียบเรียงเนื้อหา เรียบเรียงข้อมูล เสริมเนื้อหาของโครงการพิเศษให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนในที่สุดโครงการพิเศษนี้ก็สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณประธานกรรมการสอบ และกรรมการสอบ ที่ได้กรุณาในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในโครงการพิเศษ และให้คำแนะนำต่างๆ ในการแก้ไขปัญหา พร้อมกับให้ข้อมูลและความรู้เพิ่มเติมในโครงการพิเศษนี้ ทำให้งานออกมามีคุณภาพ และมีความถูกต้อง เชื่อถือได้

นอกจากนี้ยังมีบุคคลท่านอื่นๆ อีกที่ไม่ได้กล่าวไว้ ณ ที่นี้ซึ่งให้ความกรุณาแนะนำในจัดทำโครงการพิเศษฉบับนี้ ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล รวมถึงเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำโครงการฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

คณะผู้จัดทำ

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ระยะเวลาการดำเนินงาน	2
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 หลักการแนวคิด ทฤษฎี หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการผลิตสื่อภาพยนตร์สั้น	4
2.2 แนวคิดทฤษฎีสี่ในภาพยนตร์	12
2.3 แนวคิดมุมมอง ช่องว่าง และการจัดองค์ประกอบภาพ	16
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของฝ่ายผลิตในกองถ่ายทีมโปรดักชั่น	19
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์	23
2.6 ประวัติต่างๆ ในจังหวัดราชบุรี	33
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์สั้น และภาพยนตร์สั้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว	40
บทที่ 3 การดำเนินงานและข้อเสนอแนะ	
3.1 การดำเนินงาน	42
3.2 ข้อเสนอแนะ	45
บรรณานุกรม	46
ภาคผนวก	47
ประวัติผู้ศึกษา	96

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ทฤษฎีสีกับงานภาพยนตร์ Black Hawk Down (1)	13
2.2 ทฤษฎีสีกับงานภาพยนตร์ Black Hawk Down (2)	13
2.3 ทฤษฎีสีกับงานภาพยนตร์ Black Hawk Down (3)	13
2.4 วรรณะสี	14
2.5 ความเข้มอ่อนของสีแต่ละสี	15
2.6 ชุดสีในภาพยนตร์	15
2.7 ตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดราชบุรี	33
2.8 แผนที่ตั้งประจำจังหวัดราชบุรี	33
3.1 การ Casting นักแสดง	43
3.2 ขั้นตอนการตัดต่อด้วยโปรแกรม Adobe Premiere Pro CC 2019	45
ข.1 โลโก้การผลิตภาพยนตร์สั้นส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรีภาพยนตร์ เรื่องทริปนี้สีอะไร	93
ข.2 ทีมงานและนักแสดงภาพยนตร์สั้น เรื่อง ทริปนี้สีอะไร	93
ข.3 บรรยากาศการถ่ายทำที่เขาระจิม (1)	94
ข.4 บรรยากาศการถ่ายทำที่เขาระจิม (2)	94
ข.5 การติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่	94
ข.6 บรรยากาศการถ่ายทำที่คลินิก	95

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1.1 แผนการดำเนินงานโครงการพิเศษ

หน้า

2

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันภาพยนตร์ประเภทหนังสั้นได้รับความนิยมมากขึ้นสังเกตได้จากมีการจัดประกวดต่างๆ ใน 1 ปี กว่า 20 โครงการ รวมถึงเงินรางวัลที่มีมูลค่าสูง ส่งผลให้ทุกเพศทุกวัยสนใจในการทำ ภาพยนตร์สั้นมากยิ่งขึ้น โดยพบว่าในปีพ.ศ. 2559 มีกองถ่ายต่างชาติเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์หนึ่งฟอร์มยักษ์ในประเทศไทยทั้งหมดกว่า 724 เรื่อง สร้างรายได้เข้าประเทศ 3,164,30 ล้านบาท (Thailand International Film) เพราะฉะนั้นในทุกวันนี้ความคิดและการออกแบบในการทำภาพยนตร์สั้นจึงเป็นสิ่งที่ต้องการในด้านสื่อเพื่อให้ความบันเทิง แม้ว่าคำจำกัดความของ "ภาพยนตร์สั้น" (Short Film) ไม่มีที่แน่ชัดว่าคืออะไรแต่หากว่าภาพยนตร์นั้นมีความยาวต่ำกว่าหนึ่งชั่วโมงถือว่าเป็นภาพยนตร์สั้นทั้งสิ้น เช่น ภาพยนตร์สั้นๆ (Short Narrative หรือ Short Film) ภาพยนตร์สารคดี (Documentary Film) ภาพยนตร์กึ่งสารคดี (Docu-drama) ภาพยนตร์การ์ตูน (Animation) ภาพยนตร์ศิลปะ (Art Film) ภาพยนตร์เพื่อการศึกษา (Educational Film) ภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ (Television Commercial) เป็นต้น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ดำเนินการส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยไปยังพื้นที่เมืองรอง 55 จังหวัดตามนโยบายรัฐบาล ซึ่งได้กระแสบริบทที่ตีมาจากนักเดินทาง การต่อยอดแนวคิดสื่อสาร “amazing ไทยเท่” โดยชวนคนไทยออกไปสัมผัสประสบการณ์ท่องเที่ยวจากคนพื้นถิ่น หรือ Local Hero เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับเรื่องการท่องเที่ยวที่นอกจากนักท่องเที่ยวจะได้เดินทางท่องเที่ยวไปยังที่สวยงามของเมืองไทยแล้ว ยังจะได้รับประสบการณ์การเดินทางเที่ยวเมืองไทยแบบลึกซึ้งถึงถิ่นอีกด้วย สำหรับแนวทาง การสื่อสาร “amazing ไทยเท่” มุ่งเน้นการเข้าถึง 4 กลุ่ม เป้าหมายหลัก ได้แก่ กลุ่มวัยรุ่น (GenY) กลุ่มผู้หญิง (Lady) กลุ่มผู้สูงอายุ (Silver Age) และกลุ่มครอบครัว (Family) โดยจะทำให้การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมีเสน่ห์ เกิดความลึกซึ้ง และมีคุณค่ากว่าที่เคย คือ การนำเสนอเรื่องราวของคนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล ชุมชนท้องถิ่น โดยจะเรียกว่า Local Hero ซึ่งเป็นผู้นุรักษ์วิถีชีวิต วัฒนธรรม สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น อีกทั้งเป็นส่วนช่วยสะท้อนแนวคิด “เมืองไทย สวยทุกที่ เท่ทุกเวลา”

ด้วยเหตุนี้ผู้ผลิตจะจัดทำ ภาพยนตร์สั้น เพื่อนำเสนอให้เกิดความน่าสนใจต่อ กลุ่มเป้าหมาย ททท. ในที่นี้คือ กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มผู้หญิง กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มครอบครัว หรือผู้ชมทั่วไป เพื่อต่อยอดแนวคิด amazing ไทยเท่ ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ผู้ผลิตมีแนวคิดการนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวเป็น ภาพยนตร์สั้น ผ่านการเล่าเรื่องราว มุมมอง หรือประสบการณ์จากตัวละครในภาพยนตร์ มีเนื้อหาการนำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวในไทยที่เป็นพื้นที่เมืองรอง 55 จังหวัด ในที่นี้ คือ จังหวัดราชบุรี เป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ เดินทางไม่ไกล สะดวก และมีสถานที่เที่ยวครบครัน ทั้งสภาพอากาศ ภูมิประเทศ มีภูเขา น้ำตก แหล่งวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความสวยงามอีกมากมายที่น่าสนใจซึ่งหาได้ในจังหวัดราชบุรี โดยเนื้อหาของภาพยนตร์สั้น จะเกี่ยวกับการเดินทางท่องเที่ยวอย่างมีเสน่ห์ มีความลึกซึ้ง มีมิตรภาพระหว่างการเดินทาง และคุณค่าในการออกมาเที่ยว ซึ่งจะมีการสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานที่นั้นอีกด้วย โดยการจัดทำภาพยนตร์สั้น เพื่อนำเสนอให้เห็นภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเป็นการช่วยสร้างแรงบันดาลใจในการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่สถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามในจังหวัดราชบุรี ให้ผู้คนสนใจมาท่องเที่ยวที่นี้มากยิ่งขึ้น
2. เพื่อนำเสนอเอกลักษณ์ วิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดราชบุรี ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น
3. เพื่อเป็นแรงบันดาลใจ และเป็นแนวทางในการมาท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี
4. เพื่อได้รับสาระความบันเทิง

1.3 ระยะเวลาดำเนินงาน

ตั้งแต่วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2562 ถึงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2563 โดยมีแผนการดำเนินงานดังนี้

ตารางที่ 1.1 แผนการดำเนินงานโครงการพิเศษ

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ					หมายเหตุ
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	
1	ประชุมระหว่างกลุ่ม หาหัวข้อโครงการ	←→					
2	ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อและวางโครงเรื่อง	←→					
3	ทำการเขียนบท และนำเสนองานให้กับที่ปรึกษา		←→				
4	ดำเนินการติดต่อประสานงานกับทางสำนักงานราชบุรี และลงพื้นที่			←→			
5	ถ่ายทำชิ้นงานตามกำหนด -ถ่ายทำ Trailer และนำเสนอครั้งที่ 1			←→			
6	แก้ไขงานครั้งจกครั้งที่ 1 -ถ่ายทำผลงานเต็ม				←→		
7	ตัดต่อแก้ไข ลำดับภาพ แก้ไขบท					←→	
8	จัดทำเล่มโครงการ และเอกสาร รูปเล่ม					←→	
9	นำเสนอเอกสาร และชิ้นงานสมบูรณ์					←→	

1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ชมได้เห็นมุมมองที่สวยงามเพิ่มมากขึ้นในจังหวัดราชบุรี
2. ผู้ชมได้รู้จักวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดราชบุรีว่ามีอะไรบ้าง
3. ผู้ชมเกิดแรงบันดาลใจ ได้แนวทางจากการรับชม และสนใจอยากมาท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี
4. ผู้ชมได้รับความบันเทิงจากการรับชม

บทที่ 2

หลักการแนวคิด ทฤษฎี หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำโครงการงานพิเศษทางวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง ผู้ศึกษาได้จัดทำหัวข้อ การผลิตภาพยนตร์สั้น ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ภาพยนตร์สั้น เรื่อง “ทริปนี้คืออะไร” ในการศึกษาครั้งนี้ จึงได้รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ โดยมีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการผลิตสื่อภาพยนตร์สั้น
- 2.2 แนวคิดทฤษฎีสื่อในภาพยนตร์
- 2.3 แนวคิดมุมมอง ช่องว่าง และการจัดองค์ประกอบภาพ
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของฝ่ายผลิตในกองถ่ายทีมโปรดักชั่น
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์
- 2.6 ประวัติต่างๆ ในจังหวัดราชบุรี
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์สั้น และภาพยนตร์สั้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการผลิตสื่อภาพยนตร์สั้น

ทุกขั้นตอนของการผลิตภาพยนตร์มีปัจจัย มีองค์ประกอบมีรายละเอียดต่างๆ ทั้งเรื่องคน (Man) วัสดุ อุปกรณ์ (Material) งบประมาณ (money) การจัดการ (Management) รวมทั้งเวลา (Time) เข้ามาเกี่ยวข้อง (4 M + 1 T) การเตรียมความพร้อมที่ดีจะทำให้งานสำเร็จไปแล้วครึ่งหนึ่ง ปัญหาเป็นเรื่องปกติของการทำงาน เพื่อให้เกิดปัญหาน้อยที่สุด ดังนั้นก่อนที่จะผลิตภาพยนตร์จึงควรมีขั้นตอน 3P ดังนี้

P 1 =Pre-production คือขั้นตอนของการเตรียมงาน ก่อนที่จะถ่ายทำภาพยนตร์

P 2 =Production คือขั้นตอนของการถ่ายทำภาพยนตร์

P 3 =Post -production คือขั้นตอนสุดท้าย เป็นการตัดต่อก่อนที่จะนำไปเผยแพร่

ขั้นตอนการเตรียมงาน (Pre-production) นับเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งก่อนเริ่มทำการผลิตภาพยนตร์ได้แก่การเตรียมข้อมูลการกำหนดหรือเค้าโครงเรื่องการประสานงาน กองถ่ายกับสถานที่ถ่ายทำประชุมวางแผนการผลิต การเขียนสคริปต์การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การถ่ายทำ อุปกรณ์การบันทึกเสียง ห้องบันทึกเสียง ห้องตัดต่อ อุปกรณ์ประกอบฉาก อุปกรณ์แสง การเตรียมทีมงานทุกฝ่าย การเดินทางอาหาร ที่พัก ฯลฯ หากจัดเตรียมรายละเอียดในขั้นตอนนี้ได้ดีก็จะส่งผลให้ขั้นตอนการผลิตทำได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้น ขั้นตอนของการเตรียมงานเป็นขั้นตอนที่ผู้อำนวยการสร้างหรือนายทุนหน้งส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่มีส่วนอย่างมากที่จะชี้เป็นชี้ตายได้ว่า หน้งจะออกมาดีหรือไม่และเป็นช่วงที่หน้งเริ่มก่อเค้าเป็นรูปเป็นร่างจากเรื่องที่ได้รับการอนุมัติสร้างจากนายทุน

ขั้นตอนของการถ่ายทำภาพยนตร์(Production) เป็นขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์(ออกกอง) ทีมงานผู้ผลิตได้แก่ผู้กำกับภาพยนตร์ ช่างภาพ ช่างไฟ ช่างเทคนิคเสียง ช่างศิลป์ ผู้แต่งหน้าทำผม ผู้ฝึกซ้อมนักแสดงรวมทั้งการบันทึกเสียงตามที่กำหนดไว้ในสคริปต์ขั้นตอนนี้อาจมีการถ่ายทำแก้ไขหลายครั้งจนเป็นที่พอใจ(Take) นอกจากนี้

อาจจะ เป็นต้องเก็บภาพ/เสียงบรรยากาศทั่วไป ภาพเฉพาะมุมเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการขยายความ (Insert) เพื่อให้ผู้ชมได้เห็นและเข้าใจรายละเอียดมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ (ตัดต่อ) (Post-production) เป็นขั้นตอนการตัดต่อเรียบเรียงภาพและเสียงเข้าไว้ด้วยกันตามสคริปต์หรือเนื้อหาของเรื่อง ขั้นตอนนี้จะมีการใส่กราฟิกและเทคนิคพิเศษภาพ การเชื่อมต่อภาพ/ฉาก อาจมีการบันทึกเสียงในห้องบันทึกเสียงเพิ่มเติมอีกก็ได้ อาจมีการนำดนตรีมาประกอบ เรื่องราวเพื่อเพิ่มอรรถรสในการรับชมยิ่งขึ้น ขั้นตอนนี้ส่วนใหญ่จะดำเนินการอยู่ในห้องตัดต่อ มีเฉพาะคนตัดต่อ(Editor) ผู้กำกับภาพยนตร์และช่างเทคนิคที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

ความหมายของคำว่า "ภาพยนตร์สั้น" ไม่มีคำจำกัดความของคำว่า "ภาพยนตร์สั้น" (short narrative หรือ short film) ที่แน่ชัดว่าคืออะไร แต่อุโลมกันว่าถ้าภาพยนตร์นั้นมีความยาวต่ำกว่าหนึ่งชั่วโมง ถือว่าเป็นภาพยนตร์สั้นทั้งสิ้น เช่น ภาพยนตร์สั้นๆ (short narrative หรือ short film) ภาพยนตร์สารคดี (documentary film) ภาพยนตร์กึ่งสารคดี (docu-drama) ภาพยนตร์การ์ตูน (animation) ภาพยนตร์ศิลปะ (art film) ภาพยนตร์ทดลอง (experimental film) ภาพยนตร์เพื่อการศึกษา (educational film) ภาพยนตร์โฆษณาทางโทรทัศน์ (television commercial) ฯลฯ ศิลปะภาพเคลื่อนไหว (motion graphic) มิวสิควิดีโอ ฯลฯ แต่ในที่นี้ ส่วนใหญ่จะพูดถึงภาพยนตร์ศิลปะและภาพยนตร์เรื่องสั้นๆ จุดเด่นของภาพยนตร์สั้นนั้นก็คือ จะมีอิสระในการแสดงออกทั้งเนื้อหาจะวิพากษ์วิจารณ์การเมือง ศาสนา วัฒนธรรม หรือสังคมอย่างรุนแรงก็ได้ เนื่องจากภาพยนตร์สั้นมักจะฉายชมกันเฉพาะกลุ่ม ส่วนรูปแบบจะวิจิตรพิสดารอย่างไรก็ได้ ดูเข้าใจง่ายก็ได้เข้าใจยากก็ได้ ซึ่งต่างจากภาพยนตร์เรื่องยาวที่จะต้องดูเข้าใจง่าย เป็นเรื่องราวที่น่าติดตามและใช้ดารามีชื่อเสียงนำเสนอ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไม่มีฉากอันไม่เหมาะสมที่ทำให้ถูกเซนเซอร์ ภาพยนตร์สั้นที่มีอิสระในการแสดงออกนี้เอง จึงเป็นภาพยนตร์ที่เป็นที่นิยมของคนรักศิลปะโดยทั่วไป ข้อสังเกตที่เด่นชัดอีกอย่างหนึ่งของภาพยนตร์สั้นนั้นก็คือ มักจะมีประเด็นนำเสนอไม่สลับซับซ้อน มีตัวละครหลักเพียง 1-2 ตัว มีตัวประกอบไม่มาก ภาพยนตร์สั้นมักลงทุนไม่สูงนัก เนื่องจากไม่ได้ทำเพื่อฉายตามโรงภาพยนตร์ สำหรับในต่างประเทศที่วงการศิลปะเจริญกว่าเมืองไทย จะมีช่องทางนำเสนอผลงานหลาย เช่น พิพิธภัณฑ์ เทศกาลภาพยนตร์ โรงเรียนภาพยนตร์ หอศิลป์ ศูนย์วัฒนธรรมต่างๆ บางครั้งจำหน่ายได้ด้วย เช่น ขายให้หอสมุด และหอศิลป์ ที่ซื้อภาพยนตร์ประเภทนี้สะสมไว้ สำหรับประเทศไทย โอกาสในการแสดงฝีมือและความคิดยังไม่แพร่หลายนัก ส่วนใหญ่จะทำกันเองดูในกลุ่มผู้สนใจกัน แต่อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาหลังๆ มีการจัดประกวดภาพยนตร์สั้นมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็ผลงานของนักศึกษาหรือบัณฑิตที่จบไปแล้ว เพื่อเผยแพร่ผลงานเหล่านั้น

2.1.1 บุคลากรสำคัญสำหรับภาพยนตร์สั้น

บุคลากรที่จะเป็นบุคคลสำคัญที่ผลิตภาพยนตร์สั้นมีอยู่ 2 ตำแหน่ง คือ ผู้จัดการสร้าง (Producer) และผู้กำกับภาพยนตร์ (Director)

2.1.1.1 ผู้จัดการสร้าง (Producer) คือ ผู้ที่ทำงานบริหารงานภาพยนตร์ งานส่วนใหญ่จะเน้นหนักไปด้านวางแผนจัดการประสานงานควบคุมการผลิต และนำภาพยนตร์ออกฉาย ขั้นตอนการทำงานของผู้จัดการสร้าง มีดังนี้

2.1.1.1.1 คิดโครงการ ผู้จัดการสร้างจะคิดโครงการ หรือออกแบบโครงการภาพยนตร์ เช่น ภาพยนตร์ ชีวิตเด็กข้างถนน แท็กซี่เก็บเงินล้านได้ สาวประเภทสอง ผู้จัดการสร้างจะต้องคำนึงว่าหัวข้อที่คิด ขึ้นนั้นว่า จะได้ผลหรือไม่ กล่าวคือ น่าสนใจมีความเป็นไปได้ที่จะมีผู้สนับสนุน โดยโครงการนั้นจะประกอบไปด้วย แนวคิด เรื่องย่อ รายชื่อผู้แสดง รายชื่อทีมงาน แผนการทำงาน

2.1.1.1.2 เสนอโครงการต่อแหล่งทุน ผู้ดำเนินการสร้างจะนำโครงการติดต่อกับ ผู้สนับสนุน อาจจะเป็นองค์กรการกุศล หอศิลป์ ผู้มีฐานะทางการเงินดีที่เห็นด้วยกับโครงการ การรวบรวมเงิน จำนวนคนละเล็กน้อย รวมถึงการขอใช้กล้องฟรี ขอฟิล์มฟรี ขอใช้บริการห้องแล็บฟรี ดังนี้ เป็นต้น

2.1.1.1.3 จัดหาทีมงาน ผู้ดำเนินการสร้างจะจัดทีมงาน เช่น ผู้ถ่ายภาพ ผู้แต่งหน้า ทำผม ฝ่ายจัดฉาก ผู้ช่วยผู้กำกับ ฯลฯ

2.1.1.1.4 จัดหาผู้แสดง เมื่อได้แนวความคิดเกี่ยวกับบุคลิกนักแสดงที่ชัดเจนแล้ว ผู้จัดการสร้างจะสรรหาผู้แสดง โดยเสาะหา คัดเลือก ติดต่อกับ ทาบตาม ทำสัญญาว่าจ้าง (ส่วนบุคลิกตัวละคร ความสามารถในการแสดง ผู้กำกับจะเป็นผู้พิจารณาโดยผู้จัดการสร้างร่วมตัดสินใจ)

2.1.1.1.5 ผู้จัดการสร้างจะต้องควบคุมการผลิตให้ได้ผลงานที่ดี โดยใช้จ่ายไม่เกิน งบประมาณที่ตั้งไว้ ต้องบริหารเงินให้มีค่าประสิทธิผล อำนวยความสะดวกให้ผู้กำกับ ผู้แสดง ช่างภาพ และทีมงาน อื่นๆ ให้สร้างสรรค์งานได้อย่างสบายใจ จะต้องชั่งน้ำหนัก จัดสรรเงินให้ดีไม่บีบไม่บีบคั้นทีมงานหรือหละหลวม เกินไป การควบคุมการผลิตอยู่ระหว่างกลางของการจัดวางงบประมาณและการสร้างสรรค์

2.1.1.1.6 ประสานงานการประชาสัมพันธ์ เมื่อผลิตภาพยนตร์เสร็จแล้ว ก็นำภาพยนตร์ ออกฉายผู้จัดการสร้างจะต้องวางแผนแนวคิดในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ จัดทำโปสเตอร์ เขียนข่าวติดต่อกับคอลัม นิสต์ หนังสือพิมพ์เพื่อให้ลงข่าว จัดทำสูจิบัตรและบัตรเชิญ

2.1.1.1.7 นำภาพยนตร์ออกฉาย ผู้จัดการสร้างจะต้องจัดหาสถานที่นำภาพยนตร์ออก ฉาย อาจจะใช้หอศิลป์หรือส่งผลงานเข้าร่วมประกวด ในงานมหกรรมภาพยนตร์ต่างๆ ตามแต่โอกาสจะอำนวย ทั้งนี้เพื่อเผยแพร่ผลงานและหาผู้สนับสนุนในการสร้างเรื่องต่อไป ซึ่งหากโชคดีอาจจะเข้าตาผู้บริหารค่ายภาพยนตร์ ใหญ่ๆ ที่ชวนไปทำภาพยนตร์เรื่องยาว

2.1.1.2 ผู้กำกับภาพยนตร์ (Director) คือ ตำแหน่งที่จะสร้างสรรค์งานภาพยนตร์ให้มีคุณภาพ และบรรลุเป้าหมายงานของผู้กำกับภาพยนตร์มีดังนี้

2.1.1.2.1 ตีความบทภาพยนตร์ เมื่อได้บทภาพยนตร์มาแล้วผู้กำกับมีหน้าที่ตีความบท ภาพยนตร์ว่า ถ้าออกมาเป็นภาพยนตร์แล้วจะเป็นอย่างไร ตรงไหนจะเพิ่มตรงไหนจะลด ตรงไหนปรับปรุงแก้ไข เข้าใจความหมายของผู้เขียนบทว่าแต่ละฉากจะเสนออะไร ภาพยนตร์ทั้งเรื่องเสนออะไร

2.1.1.2.2 กำหนดรูปแบบของภาพยนตร์ ผู้กำกับเป็นผู้กำหนดหน้าตา (look) ของ ภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ว่าจะมีรูปแบบอย่างไร เช่น เป็นแบบฝันๆ แบบน่ารักๆ แบบจริงจัง ฉูดฉาดหรือเรียบง่าย สิ่ง เหล่านี้บางทีคิดโดย

- คิดถึงกลุ่มเป้าหมายที่จะชม
- ตามแนวของเรื่อง
- ตามลักษณะเฉพาะตัวของผู้กำกับ

2.1.1.2.3 สร้างคุณค่าทางศิลปะแก่งานภาพยนตร์ ผู้กำกับเป็นผู้ที่จะต้องผสมผสานส่วนประกอบต่างๆ ของภาพยนตร์เข้าด้วยกัน เพื่อให้ภาพยนตร์มีความงดงาม เช่น การจัดภาพ การจัดแสง ผู้แสดงบทบาท ผู้แสดงวางจังหวะลีลาให้มีคุณค่าทางศิลปะ

2.1.1.2.4 ควบคุมขั้นตอนหลังการถ่ายทำ (post-production) ผู้กำกับภาพยนตร์จะต้องควบคุมงานขั้นตอนหลังการถ่ายทำ ซึ่งมีการตัดต่อลำดับภาพ การบันทึกเสียง การทำภาพพิเศษ การกำหนดโครงสีและการทำไตเติ้ล ผู้กำกับภาพยนตร์จะต้องควบคุมดูแลในแง่ศิลปะต่างๆ เพื่อให้ผลงานนั้นสมบูรณ์ที่สุด

2.1.2 การหาสถานที่ถ่ายทำ (Location)

2.1.2.1 การหาสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์มีขั้นตอนดังนี้

1) แยกงานสถานที่จากบทและรวมกลุ่มสถานที่ การเริ่มหาสถานที่ให้นำบทมาอ่านแล้วลำดับรายชื่อสถานที่ที่เกิดขึ้นในบท จากนั้นก็มารวมกลุ่มกันโดยคำนึงถึงกลุ่มสถานที่ ที่อยู่ใกล้เคียงกัน เพื่อความสะดวก เช่น ฉากทะเล ภูเขา หมู่บ้าน ชาวประมง ร้านอาหารริมทะเล หรือบ้านไม้ ซอยแคบ ถนนลูกรัง หรือโรงภาพยนตร์ ซุปเปอร์มาเกต ร้านไอศกรีม ฯลฯ

2) ติดต่อสอบถาม เมื่อได้รายชื่อสถานที่แล้ว ให้ติดต่อสอบถามแหล่งต่างๆ เช่น จากเพื่อน ผู้ช่วยผู้กำกับกองถ่ายอื่น เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ตามสถานที่ต่างๆ ดูจากนิตยสารการท่องเที่ยว ไปสการ์ด แผ่นพับ เพื่อให้ได้ข้อมูลขั้นต้น ไม่ใช่ออกหาสถานที่เลย เพราะจะประหยัดเวลา ค่าเดินทาง ค่าที่พัก และค่าอาหารได้มาก

3) บริหารการเดินทาง การออกหาสถานที่ถ่ายทำ หากเช่ารถแล้วควรเริ่มออกแต่เช้าตรู่ บุคคลที่ไปหาไม่ควรเกิน 2 คน คือ ฝ่ายธุรกิจหนึ่ง และผู้ช่วยฝ่ายศิลป์หนึ่ง ฝ่ายธุรกิจดูแลการจัดการ เช่น ระยะเวลา ค่าเช่าที่พัก การติดต่อขออนุมัติ ส่วนฝ่ายศิลป์ดูความสวยงามทางศิลปะที่สอดคล้องกับบท ใช้กล้องและฟิล์มราคา ถูกถ่ายภาพมุมต่างๆ ที่เห็นเหมาะสม บางสถานที่ขอภาพถ่ายที่เขามีอยู่แล้ว หรือขอแผ่นพับโฆษณาก็ได้ ในขณะเดียวกันร่างแผนที่และแผนผังพื้นที่มาด้วย

4) นำภาพถ่ายเข้าที่ประชุม นำภาพถ่ายแผ่นพับ แผนผัง และข้อมูลที่ได้มาเพื่อเข้าที่ประชุมและคัดเลือก

2.1.2.2 ข้อควรคำนึงในการหาสถานที่ถ่ายทำ

สถานที่ถ่ายทำที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติ 2 ประการ คือ

2.1.2.2.1 ความเหมาะสมในการจัดการ คือ

1) ใกล้ที่ทำงาน ถ้าเป็นได้สถานที่นั้นไม่ควรไกลจากที่ทำงาน เพื่อความสะดวกหากสิ่งของที่จำเป็นจะประหยัดค่าเดินทาง

2) มีความหลากหลาย สถานที่นั้นหากไปที่เดียวแล้วถ่ายได้หลายฉาก จะเป็นสถานที่ถ่ายทำที่ดีมาก เราจะไม่ต้องเคลื่อนย้ายกองถ่ายบ่อยๆ เช่น ไปหมู่บ้านจัดสรรก็ได้ร้านค้า บ้าน สวนสาธารณะ โรงเรียนอนุบาล สนามเด็กเล่น สนามกอล์ฟ คลับ ห้องอาหาร สระว่ายน้ำ ถนนในหมู่บ้าน ฯลฯ จะมีความสะดวกในการถ่ายทำ เวลาจะย้ายกองถ่ายก็ย้ายกองถ่ายใกล้ๆ ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายได้มาก

3) มีความสะดวกในการถ่ายทำ คือ มีโทรศัพท์ติดต่อกัน มีที่จอดรถสะดวก ห้องน้ำมีหลายห้อง มีพื้นที่ว่างสำหรับแต่งกายและแต่งหน้า มีความสูงของเพดานสำหรับติดตั้งดวงไฟ มีพื้นที่สำหรับเก็บพักอุปกรณ์ถ่ายทำ มีพื้นที่สำหรับจัดส่วนรับประทานอาหารของกองถ่าย ไม่มีเจ้าถิ่นที่คอยรบกวน

4) ราคาไม่แพง สถานที่ควรเก็บค่าเช่าไม่แพงนัก หากไม่เสียเลยได้ยิ่งดี เพียงแต่เสียค่าแม่บ้านทำความสะอาด หรือช่วยค่าน้ำค่าไฟบ้างเท่านั้น เช่น บ้านเพื่อน หน่วยราชการ สถานที่เพื่อการกุศล สถานที่ทำการบริการ หากแลกเปลี่ยนกับการขึ้นไตเติลให้ได้ประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย การหาสถานที่ที่ขายบริการ เช่น ร้านอาหาร ไนท์คลับ โรงแรม สวนสนุก ควรหาที่ที่เปิดกิจการใหม่ๆ จะไม่เสียค่าใช้จ่าย เพราะกิจการเหล่านั้นจะอยู่ในช่วงประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขาย

5) ไม่มีสิ่งที่จะเสียหายง่าย ควรหาสถานที่ถ่ายทำที่จะเสี่ยงต่อการชดใช้ของเสียหายน้อยที่สุด เช่น สถานที่ที่มีของราคาแพง เช่น พรม เครื่องลายคราม เครื่องแก้ว ไม้ประดับราคาสูง เพราะหากหาย หรือเสียหายขึ้นมาจะยุ่งยากต่อการชดใช้

6) เงียบสงบ ไม่มีเสียงรบกวนใดๆ ที่จะทำให้บันทึกเสียงไม่ได้ เช่น สถานที่ที่มีเสียงเครื่องจักร เสียงอุโมงค์จรวดยานยนต์ เสียงเด็กอ่อน บ้านที่เลี้ยงสุนัข ถนนที่มีรถเสียงดังวิ่งผ่าน โครงการก่อสร้าง ฯลฯ

7) มีความสะดวกในการจัดฉาก การจัดฉากภาพยนตร์ไม่เหมือนละครเวที มีการเปลี่ยนแปลงทุกวินาทีแล้วแต่สถานการณ์ บางครั้งต้องย้ายมุกกล้อง หรือผู้กำกับ นักภาพออกมาอย่างกระชั้นชิด สถานที่ที่ดีควรมีอุปกรณ์ประกอบฉากอยู่ในบริเวณใกล้เคียง ที่จะหยิบยืม นำมาจัดฉากได้ง่าย เช่น โต๊ะ ต้นไม้ กระถาง รูปภาพ แจกัน เครื่องเรือนชุดสนามที่สามารถยกมาจัดแต่งเพิ่มเติมได้ทันที

8) ดูสถานที่จริง เมื่อคัดเลือกสถานที่ขึ้นต้นได้แล้ว ขึ้นต่อไปผู้กำกับ ผู้กำกับภาพ และผู้กำกับฝ่ายศิลป์ จะเดินทางไปดูสถานที่จริง จะเพิ่มเติมดัดแปลงอะไร จะวางกล้องตรงไหนจะได้ปรึกษากับตอนนี้ เบอร์โทรศัพท์ แผนที่ วันเวลาเปิดปิด เงื่อนไขการเข้าสถานที่ที่ยืนยันความแน่นอนตอนนี้

2.1.2.2.2 ความเหมาะสมในแง่ศิลปะ คือ

1) ถูกต้องตามข้อเท็จจริง สถานที่นั้นจะต้องสมจริงตรงตามบท ไม่มีจุดอ่อนที่จะจับผิดได้ สอดคล้องกับรูปแบบ และยุคสมัยตามท้องเรื่อง

2) ได้บรรยากาศและความรู้สึก สถานที่จะต้องมีบรรยากาศ มีโครงสร้างให้ความรู้สึกที่ดี เช่น ในบทบอกว่าชาวนาถากำลังมีความรัก ก็จะเป็นท้องนาเหลืองอร่าม น้ำเปี่ยมคลอง หรือในบทบอกว่านางเอกเดินเศร้า คิดถึงพระเอก ก็ควรจะเป็นฉากที่พื้นสีเทา (ลานดิน ลานซีเมนต์) มีเสาไฟฟ้าโดดเดี่ยว หรือมีต้นไม้แห้งใบโกร๋น หรือนางเอกอยู่ในภาวะอันตราย เช่น ทางเดินในซอกตึกแคบๆ ที่ผนังตึกบีบทำให้รู้สึกอึดอัด ดังนั้นเป็นต้น โครงสร้างของสถานที่มีส่วนสร้างอารมณ์ความรู้สึกได้มาก สถานที่ที่มีโครงสร้างโทนใดโทนหนึ่ง เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ประกอบฉากก็ต้องออกแบบสีให้มีศิลปะ เช่น นางเอกไปวัดผ่านทุ่งนาสีเขียวเหลือง เครื่องแต่งกายและรั่ม อาจจะเป็นสีแดงสดใส เป็นต้น การออกแบบสีจะทำให้ภาพมีชีวิตชีวา โดยเฉพาะโครงสร้างที่ให้อารมณ์เด่นชัด เช่น เทา ม่วง ให้อารมณ์เหงา และ ชมพู เหลือง ฟ้า ให้อารมณ์สดใส

3) มีพื้นที่และหลีกเลี่ยงซับซ้อน สถานที่ถ่ายทำไม่ควรจะมีฉากหลังแบนที่ดูแล้วทึบตัน เช่น ถนน ตรอก ซอย ควรจะลึกสุดสายตา มุมตึกควรมีหลังและซอกต่างๆ เพราะเมื่อจัดแสง ภาพจะเกิด

น้ำนักสวยงาม อีกทั้งระยะลึกลับจะทำให้เห็นมีสิ่งต่างๆ หลากหลาย เช่น ฉากตรอกซอยลึก เราจะได้ร้านค้า รถตุ๊กตุ๊ก กองขยะ ลังไม้ รถเข็น เด็กเล่นแบดมินตัน ซึ่งจะทำให้ภาพดูมีชีวิตชีวา

4) มีความหมายเชิงนัยยะ การหาสถานที่ถ่ายทำในบางครั้ง อาจจะหาสถานที่ที่มีความหมายเชิงนัยยะ หมายถึง สถานที่ที่มีบางสิ่งบางอย่างที่เป็นนัยของความรูสึก เช่น โบสถ์ที่มีเงาไม้กางเขนทาบลงบนพื้น แล้วเราใช้สถานที่นั้นในฉากที่ตัวละครตายแล้วมีเงาพาดผ่าน ทุ่งดอกไม้สีชมพู เมื่อพระเอกนางเอกพบรักกัน หรือหน้าผาสูงที่ตัวละครทะเลาะกัน จะเกิดความรู้สึกหมั่นเหม่เหมือนจะตกหน้าผา ได้ความรู้สึกของความสัมพันธ์ขาดสะบั้นลง หรือฉากที่มีพื้นกระเบื้องยารางหมากรุกดำและขาวก็จะเป็นความรู้สึกขัดแย้งกัน หรือฉากเด็กเล็กที่กำลังจะถูกลักพาตัว แล้วถูกอุ้มวิ่งผ่านสวนกระบองเพชร จะทำให้ได้อารมณ์ความรู้สึกของสถานที่เหล่านี้อยู่ที่การตีความของผู้กำกับ ที่จะเลือกสถานที่ได้ความรู้สึกและความหมายทางศิลปะ

2.1.3 การคัดเลือกผู้แสดง (Casting)

การหาผู้แสดง มีแหล่งที่หาได้ดังนี้

- ชมรมละครและการแสดงตามมหาวิทยาลัย
- บริษัทจัดหานายแบบ และนางแบบ (modeling agency)
- โรงเรียนการแสดงและภาพยนตร์
- ชมรมเชียร์ลีดเดอร์
- สนามกีฬาและสถานที่เพาะกาย
- สถานที่บันเทิง
- เดินหาในรูปแบบแมวมอง
- การประกาศหานักแสดง

2.1.3.1 ชมรมละครและการแสดงตามมหาวิทยาลัย ที่นี้จะเป็นศูนย์รวมของหนุ่มสาวหน้าตาดี มีความสนใจในการแสดงและมีความสามารถระดับหนึ่ง หากชมรมมีผลงานแสดงบนเวที เราก็จะเห็นความสามารถของนักแสดงจริงๆ หากไม่มีการแสดงก็อาจจะขอดูเทปบันทึกการแสดงครั้งก่อนๆ

2.1.3.2 บริษัทจัดหานายแบบและนางแบบ บริษัทเหล่านี้จะมีแฟ้มภาพถ่ายของนายแบบนางแบบ โดยมีภาพใบหน้า ภาพถ่ายด้านหน้า เต็มตัว ให้เลือกพร้อมบอกความสามารถพิเศษอื่นๆ เช่น เล่นฉากบูตีลึงกาได้ ร้องเพลงได้ เต้นรำได้ เป็นต้น

2.1.3.3 โรงเรียนการแสดงและภาพยนตร์ แผนกภาพยนตร์บางแห่งจะมีสาขาการแสดงการขับร้อง นาฏศิลป์ จึงเป็นแหล่งที่รวมนักแสดงไว้มาก

2.1.3.4 ชมรมเชียร์ลีดเดอร์ เป็นอีกแห่งหนึ่งที่จะหานักแสดงได้ โดยเฉพาะคนที่มีรูปร่างดี

2.1.3.5 สนามกีฬาและสถานที่เพาะกาย สถานที่เหล่านี้จะมีเด็กหนุ่มรูปร่างดีและหน้าตาดี มีบุคลิกภาพและความคล่องตัวให้เลือกมาก

2.1.3.6 สถานที่บันเทิง เจ้าของกิจการบันเทิงมักจะหาเด็กสาว และเด็กหนุ่มหน้าตาดีไว้ทำงาน เช่น พนักงานเสิร์ฟในภัตตาคาร เจ้าหน้าที่เคาน์เตอร์ต้อนรับ แผนกขาย แผนกบริการลูกค้า ฯลฯ

2.1.3.7 เดินหาในรูปแบบของแมวมอง การหาวิธีนี้คือการลงพื้นที่ตามแหล่งต่างๆ ที่มีผู้คนมากมาย เช่น สถานีขนส่ง ศูนย์การค้า การแสดงคอนเสิร์ต ป้ายรถเมล์ เห็นใครบุคลิกดีก็ติดต่อ ขอชื่อเบอร์โทรศัพท์ วิธีนี้

บางครั้งจะได้ผู้แสดงดีๆ อย่างคาดไม่ถึง เวลาแสดงจะแลดูเป็นธรรมชาติ (เนื่องจากไม่ใช่นักแสดงอาชีพอย่างผู้ที่มาจากโมเดลลิ่ง เอเจนซี) เขาจะเป็นผู้ที่เล่นภาพยนตร์ของเราครั้งแรกจึงไม่ติดบท และมาดเก๋ๆ ที่เคยแสดงมาก่อน

2.1.3.8 การประกาศหานักแสดง วิธีนี้ก็คือการจัดทำโปสเตอร์ไปติดที่ต่างๆ หรือประกาศทางหน้าหนังสือพิมพ์ บอกบุคลิกลักษณะที่ต้องการพร้อมสถานที่ติดต่อ

จากข้อ 2.1.3.8 ข้อข้างต้นที่เป็นแหล่งหานักแสดง ก็เชิญมาทำการคัดเลือกโดยสถานที่คัดเลือกควรเป็นห้องที่เงียบสงบ ในห้องนั้นจะมีผู้กำกับ ผู้จัดการสร้าง และช่างภาพนิ่ง และวิดีโอ วิธีคัดเลือกก็คือ นำบทให้อ่านอาจจะเป็นบทที่เราจะถ่ายทำ หรือเป็นบทภาพยนตร์เก๋ๆ ก็ได้ บรรยากาศในห้องต้องทำให้ผู้มาคัดเลือกผ่อนคลายสบายใจ สัมภาษณ์เขาอย่างเป็นกันเอง อย่าให้เขาอึดอัดและเป็นกังวล เราจึงจะเห็นความรู้สึกของเขาได้ชัดเจน ผู้มาคัดเลือกจะอ่านบทซ้ำๆ แล้วจะค่อยๆ เข้าถึงบททีละน้อยๆ ผู้กำกับจะสังเกตดูที่สีหน้าและแววตา จากนั้นให้ลองอ่านบทอีกครั้ง โดยตีความบทที่แตกต่างจากครั้งแรก ขั้นตอนนี้สำคัญมาก เราจะรู้ว่าผู้แสดงมีความสามารถมากน้อยเพียงใด ก็จากน้ำเสียงความรู้สึกและความเข้าใจในตัวละคร จากนั้นก็ให้คะแนนไว้พร้อม จดบันทึกข้อบกพร่องต่างๆ เช่น เสียงแหบ หรือดวงตากระพริบถี่ เป็นต้น ขั้นตอนต่อไป คือ ให้พูดเดี่ยว เนื้อหาอะไรก็ได้อยากเล่าเรื่องทางบ้าน เพื่อนสนิท ประสบการณ์ในอดีต ก็ให้พูดออกมา เราก็จะเห็นแววนักแสดงได้ในช่วงนี้ จากนั้นก็ใช้เทคนิคแสดงสดที่เรียกว่า improvisation โดยให้คิดเหตุการณ์เหตุการณ์หนึ่งขึ้นมา แล้วลองให้แสดงโดยอาจจะให้ผู้แสดงร่วมด้วย เช่น ฉากแย่งแหวนทองที่เก็บได้ การแสดงสดนี้จะทำให้สามารถค้นหาแววนักแสดงได้เช่นกัน อีกเทคนิคหนึ่งก็คือ การให้เล่นละครใบ้ (pantomime) เช่น ลองให้ทำมือทำไม้ในการชงกาแฟโดยไม่ถนัดกาแฟ ชักผ้าตากลผ้ากับอากาศเปล่าๆ การแสดงละครใบ้ช่วยให้เราเห็นว่าผู้แสดงมีจินตนาการสูงต่ำเพียงใด ระหว่างที่คัดเลือกจะมีการถ่ายภาพนิ่งและวิดีโอไว้ เพื่อนำมาพิจารณาอีกครั้งในที่ประชุม เมื่อได้ผู้แสดงแล้วก็อย่าลืมโทรศัพท์ปฏิเสธผู้ไม่ถูกเลือกอย่างสุภาพ เมื่อโอกาสในการคัดเลือกในเรื่องหน้า

2.1.4 การกำกับภาพยนตร์ (Film Directing)

การกำกับภาพยนตร์ คือ การควบคุมงานศิลปะต่างๆ ของภาพยนตร์ให้ไปในทิศทาง (direction) ที่ผู้กำกับภาพยนตร์ต้องการ ผู้กำกับภาพยนตร์ (Director) คือ ผู้ที่ควบคุมส่วนประกอบทุกส่วนที่ปรากฏหน้ากล้องถ่ายภาพ เป็นผู้ถอดบทภาพยนตร์ให้ออกมาเป็นภาพ โดยประสานส่วนประกอบต่างๆ เข้าด้วยกันได้อย่างลงตัวและมีศิลปะ ส่วนประกอบของภาพยนตร์ เช่น ผู้แสดง ภาพ ฉาก แสง เสียง ฯลฯ ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วสามารถทำให้ผู้ชมประทับใจ อีกทั้งเข้าใจแก่นเรื่อง (theme) หรือแนวความคิดหลักของเรื่องนั้นได้ ผู้กำกับภาพยนตร์จะต้องทำงานประสานกับบุคลากรในกองถ่ายแผนกต่างๆ เช่น ผู้กำกับภาพ ผู้กำกับฝ่ายศิลป์ ผู้จัดการกองถ่าย ฯลฯ เพื่อให้ช่วยสร้างภาพที่ฝันให้เป็นตามจินตนาการที่ตนเองต้องการในการทำงานก่อนการถ่ายทำ ผู้กำกับมีลำดับการทำงานดังนี้

- เข้าใจบทอย่างแตกฉาน (ตีบทแตก)
- วิเคราะห์ภูมิหลังตัวละคร
- แบ่งบทเป็นช่วงๆ (dramatic beat)
- กำหนดรูปแบบของงาน
- กำหนดจังหวะและระดับความรู้สึก (rhythm and tone)
- ร่างผังการถ่าย และทำสตอรี่บอร์ด
- ทำรายการถ่าย (shotlist)

2.1.4.1 เข้าใจบทอย่างแตกฉาน (ตีบทแตก) ผู้กำกับภาพยนตร์จะอ่านบทหลายๆ ครั้ง ตรงไหนที่ไม่เข้าใจก็ถามคนเขียนบท ต้องมีความรู้กว้างขวาง และลึกซึ้งต่องานที่ตนเองจะกำกับ เช่น ถ้าภาพยนตร์เรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับวัยรุ่น ก็ต้องหาหนังสือจิตวิทยาวัยรุ่นมาอ่าน หรือพูดคุยสัมภาษณ์วัยรุ่น ผู้กำกับภาพยนตร์ต้องรู้จังหวะของเรื่องว่าจะมีลีลาอย่างไร เห็นภาพในสมองแจ่มชัดสามารถที่จะจำรายละเอียดในบทได้เกือบทั้งหมด ทั้งนี้หากว่าทีมงานหรือนักแสดงถาม เขาจะให้คำตอบได้

2.1.4.2 วิเคราะห์ภูมิหลังตัวละคร ผู้กำกับภาพยนตร์ต้องเข้าใจตัวละครเสมือนเป็นญาติสนิท รู้ว่าเขาและเขามีภูมิหลังอย่างไร นิสัยอย่างไร ต้องขุดลึกและรู้พฤติกรรมนั้นๆ ว่า ทำไมเขาจึงเป็นเช่นนั้น และกระทำสิ่งเหล่านั้นเพราะอะไร ถ้าเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้นเขาจะทำอย่างไร เพื่อเมื่อเวลากำกับจะกำกับได้คล่องอีก ทั้งยังจะทำให้ตัวละครมีความน่าสนใจและสมจริง

2.1.4.3 แบ่งบทเป็นช่วงๆ (dramatic beat) ผู้กำกับภาพยนตร์จะต้องรู้ช่วงลีลาของหนังที่ภาพต่างๆ รวมกัน แล้วจะเกิดจังหวะลีลาเป็นช่วงๆ อย่างเป็นอย่างไร เช่น เด็กคนหนึ่งเก็บกระเป๋าสตางค์ที่ตกได้ (จังหวะที่ 1) เขางง หยิบขึ้นมาดู มองไปข้างหน้า (จังหวะที่ 2) เขาวิ่งไปคืนเจ้าของ แต่เจ้าของขึ้นรถเมล์ไปแล้ว (จังหวะที่ 3) เขาขึ้นรถเมล์สายเดียวกันตามไป (จังหวะที่ 4) เขายิ้มเมื่อเห็นเจ้าของกระเป๋าหลงจากรถ เขาลงตามไป (จังหวะที่ 5) เขาเรียก แล้วคืนกระเป๋าให้ (จังหวะที่ 6) เจ้าของเงินรับ เจ้าของกระเป๋าเดินไป สักพักหันกลับมาเรียก เขาตกใจ เจ้าของกระเป๋ายื่นนามบัตรให้บอกว่าถ้ามีอะไรจะช่วยให้ช่วยเหลือ ก็ให้ติดต่อ (จังหวะที่ 7) ผู้กำกับจะต้องนำบทมาแบ่งเป็นช่วงของฉากเป็นหลายๆ ช่วง เพื่อให้เกิดจังหวะและลีลาการเล่าเรื่อง

2.1.4.4 การกำหนดรูปแบบของงาน การกำหนดรูปแบบของงาน หมายถึง การเลือกที่จะสร้างบุคลิกลักษณะของภาพยนตร์ว่าจะออกมาเป็นอย่างไร เรียกว่า การออกแบบ look ของภาพยนตร์ เช่น look ที่เป็นวัยรุ่นสมัยใหม่ ก็จะเป็นภาพแคบๆ ตัดต่อฉับไว ฉากและอุปกรณ์ประกอบฉากใช้สีสันดูฉูด แต่ถ้า look ออกมาเป็นเชิงที่เรียกว่า คลาสสิก ก็จะถ่ายเป็นภาพกว้างๆ จัดแสงเหมือนคัทยาวๆ โทนสีออกไปทางสีน้ำตาล (sepia) look ของภาพยนตร์แต่ละแนวจะแตกต่างกัน ภาพยนตร์แนวชีวิตก็จะใช้ Look ลักษณะหนึ่ง ในขณะที่แนวตลก แนวผี แนวฆาตกรรม แนววิทยาศาสตร์ก็จะอีกลักษณะ

2.1.4.5 กำหนดจังหวะ หมายถึง การกำหนดลีลาช่วงเดินเรื่องของภาพยนตร์ระดับความรู้สึกของงาน เช่น ภาพยนตร์ที่มีช่วงลีลาเร็วมาก ความรู้สึกของภาพจะรุนแรง แสง เสียง การใช้สีสันจะจัดจ้าน เข้มข้น ตรงกันข้ามกับภาพยนตร์ชีวิตรักจะเดินเรื่องช้าๆ ความรู้สึกของภาพอ่อนละมุนนุ่มนวล ฉากเครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์ประกอบฉากมักใช้สีอ่อนๆ

2.1.4.6 ร่างผังการถ่ายและสตอรี่บอร์ด (floorplan and storyboard) ผู้กำกับภาพยนตร์จะต้องออกแบบร่างผังการถ่าย (floorplan) ลักษณะของผังการถ่ายเหมือนกับการมองดูจากเพดานว่า ตัวละครเข้าออกทางไหน ไปนั่งเก้าอี้ตัวใด โต๊ะตู้วางอย่างไร รวมถึงตำแหน่งของกล้องอยู่ตรงไหน เคลื่อนไหวกล้องอย่างไร การจัดทำผังการถ่าย (Floor Plan) จะทำให้ช่างภาพและฝ่ายจัดฉากทำงานสะดวกขึ้น จากนั้นก็ทำสตอรี่บอร์ด (storyboard) สตอรี่บอร์ดทำเพื่อให้เห็นขนาดภาพ องค์ประกอบของภาพ ความต่อเนื่องสัมพันธ์ระหว่างภาพหนึ่งไปยังอีกภาพหนึ่ง หากผู้กำกับไม่ถนัดในการเขียน ก็ร่างภาพหยาบๆ แล้วจ้างช่างศิลป์มาเขียนให้สตอรี่บอร์ดจะช่วยให้ทีมงาน และผู้กำกับทำงานสะดวกมองออกกว่าจากภาพนี้แล้ว ภาพต่อไปจะเป็นอย่างไร

2.1.4.7 ทำรายการถ่าย (shotlist) รายการถ่าย คือ การกำหนดจำนวนภาพที่จะถ่ายเรียงลำดับจากช็อตที่ 1 แล้วแตกช็อตออกไปเป็น 1.1, 1.2, 1.3 ช็อตที่ 2, 2.1, 2.2, 3, 4, 4.1 (ในการเปลี่ยนตำแหน่งของ

กล้องแต่ละครั้ง อาจจะมีหลายช็อตก็ได้ คือ ถ่ายภาพขนาดต่างๆ กัน ใช้เลนส์หรือฟิลเตอร์ต่างกัน) รายการถ่ายต้องทำให้ละเอียด เพื่อใช้ในการถ่ายในแต่ละวัน เพื่อเป็นแนวทางของผู้กำกับและทีมงาน ภาพจะเป็นอย่างไร ถ่ายอย่างไร ตัวละครจะอยู่ตำแหน่งไหน หันหน้า ไปทางใด ทำอะไร เข้าออกภาพทางไหน ตัดภาพเมื่อไหร่ จะอธิบายให้ละเอียดในคราวนี้อีกที (หลังจากที่ได้บอกไว้ข้างแล้ว) เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายจะปฏิบัติตามฝ่ายศิลป์ก็จะจัดฉากให้สวยงาม ฝ่ายกล้องก็จะจัดแสง จัดภาพ วัตรระยะโฟกัส เมื่อทุกอย่างพร้อมแล้วก็จะเชิญผู้แสดงมาเข้ากล้อง มีการซ้อม 1 ครั้ง เพื่อให้ผู้แสดงรู้ว่าจะพูดอะไร ทำอะไร สัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวของกล้องอย่างไร การซ้อมครั้งแรกจะซ้อมให้เกิดความคล่องตัวของท่าทาง, การเดิน, หยิบจับสิ่งของต่างๆ ฝ่ายกล้องก็จะซ้อมก็จะซ้อมความเคลื่อนไหวของกล้องว่าจะกระตุกหรือไม่ จับโฟกัสตัวละครได้หรือไม่ การซ้อมครั้งที่ 2 จะซ้อมการแสดงอารมณ์ โดยทำเหมือนถ่ายจริงทุกอย่าง เพียงแต่ยังไม่เริ่มกดชัตเตอร์เดินฟิล์ม หากการซ้อมครั้งนี้มีความเข้าใจผิด เช่น ผู้แสดงตีความบทผิด ระดับอารมณ์ยังไม่ถึงใจ ก็จะมีการปรับแต่งเพิ่มเติมจนเป็นที่พอใจ เมื่อซ้อมได้ที่แล้ว ผู้ช่วยผู้กำกับจะสั่งคำว่า "พร้อม" "ผู้แสดงพร้อม" ผู้แสดงจะขานรับว่า "พร้อม" "เสียงพร้อม" ผู้บันทึกเสียงขานรับว่า "พร้อม" "กล้องพร้อม" ตากล้องจะขานรับว่า "พร้อม" ผู้กำกับภาพยนตร์จะกล่าวคำว่า "แอคชั่น" หรือ "เล่นได้" ผู้แสดงก็จะเล่นไป จนกระทั่ง "คัท" หรือ "ตัด" ทุกคนก็จะหยุด แล้วถ่ายครั้งที่ 2 (take 2) อีกครั้ง และถ่ายไปเรื่อยๆ จนพอใจ เมื่อได้ footage มาจนพอใจ ผู้กำกับภาพยนตร์ก็จะดูแลงานในขั้นการตัดต่อลำดับภาพ การแต่งดนตรีประกอบ การทำไตเติ้ล เอฟเฟคพิเศษ การบันทึกเสียง และการเลือกและแต่งสีภาพยนตร์ จนภาพยนตร์สำเร็จออกมา

2.2 แนวคิดทฤษฎีสีในภาพยนตร์

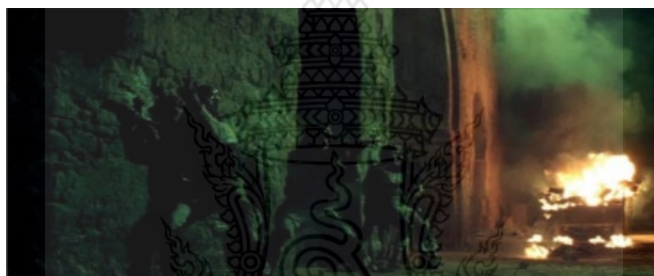
สีสามารถนำมาใช้ในการสื่อสารข้อมูลให้กับผู้ชมได้ในทุกด้าน ยกตัวอย่างเช่นในการ ดำเนินเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Traffic ของ Steven Soderbergh ซึ่งใช้สถานที่ 3 สถานที่โดยแต่ละที่มีสีที่แตกต่างกันไป ผู้ชมสามารถรับรู้ได้ว่าที่ตัวละครนั้นอยู่คือที่ไหน และอยู่ในส่วนใดของเรื่อง นี่เป็นวิธีการใช้สีสื่อสารข้อมูลที่ชัดเจนที่สุด นอกจากนั้นแล้วสียังสามารถสื่อถึงอารมณ์ได้เช่นกัน ในวงการภาพยนตร์ได้ใช้สีต่างๆ เพื่อสื่อความหมายเช่น ใช้แสงโทนร้อนเพื่อสื่อให้เห็นถึงความ ปลอดภัย และแสงโทนเย็นเพื่อสื่อถึงอันตรายเหล่านี้ถูกใช้กัน เป็นมาตรฐาน เฉกเช่นการใช้เงาเพื่อ สื่อถึงความลึกลับและแสงสว่างเพื่อสื่อถึงความปลอดภัย

ผู้กำกับบางท่านเช่น James Cameron ยึดถือแนวทางนี้อย่างเลื่อมใส ในขณะที่ผู้กำกับรายอื่นยินดีที่จะเปลี่ยนแนวคิดนี้ผู้กำกับเช่น Spielberg กลับแนวคิดเรื่อง แสงสว่างความชั่ว=ความดี กับเงา= ร้ายในเรื่อง E.T. ส่วน Ridley Scott เองก็เปลี่ยนกฎเกี่ยวกับสีในเรื่อง Black Hawk Down เช่นกัน ด้วยเหตุเพราะ เรื่องเหล่านี้มีความสลับซับซ้อนกว่า ยกตัวอย่างเช่นภาพยนตร์ตลกทั่วไป เป็นการบังคับให้ผู้ชม ปรับแนวคิดและความเข้าใจเกี่ยวกับสีไปตามเรื่องนั้นๆ

ภาพที่ 2.1 ทฤษฎีสีกับงานภาพยนตร์ Black Hawk Down (1)

นี่คือประเทศโซมาเลียในเรื่องในมุมมองของผู้กำกับ Scott คูสกกปรก หยาบคาย และสื่อโดยใช้น้ำตาลอมเขียวส้ม ไม่ใช่สีทองที่ดูมั่งคั่ง แบบในเรื่อง Sahara หรือ Gladiator แต่เป็นที่ๆดูมอซอ และอันตรายควันดำจากน้ำมันก็เช่นกันยิ่งทำให้ภาพดูสกปรกมากยิ่งขึ้นไปอีก

ภาพที่ 2.2 ทฤษฎีสีกับงานภาพยนตร์ Black Hawk Down (2)

โดยทั่วไปแล้วในช่วงเวลากลางคืนจะถูกสื่อสารโดยการใช้สีที่มีความสดต่ำ และใช้แสงจันทร์สีฟ้าและนี่เป็นอีกครั้งที่ Ridley Scott มีไอเดียที่ดีกว่านั้น แสงในยามค่ำคืนในโซมาเลียเป็นสี เขียวดูน่ากลัวและระเบิดไฟก็เพิ่มสีส้มให้กับฉากกลายเป็นสีโทนร้อนเช่นเดียวกับช่วงเวลากลางวัน แต่สว่างกว่าและดูน่ากลัวกว่า ไม่มีส่วนใดที่เป็นสีฟ้า หมายถึงว่าไม่มีความปลอดภัยที่นี่

ภาพที่ 2.3 ทฤษฎีสีกับงานภาพยนตร์ Black Hawk Down (3)

และในที่สุดเมื่อการสู้รบจบลง แสงสีฟ้าของรุ่งอรุณทำให้ทุกอย่างดูปลอดภัย การสู้รบที่แสนทรหดที่ Mogadishu จบลงด้วยชัยชนะพร้อมไปกับชุดสีใหม่ที่ถูกสร้างขึ้น หน่วยเรนเจอร์ก็กลับกลายเป็นสีปกติและทุกคนก็ปลอดภัย

สีคือเครื่องมือทรงพลังในการเล่าเรื่องซึ่งไม่ควรละเลย และแม้ในปัจจุบันจะมีเครื่องมือในการปรับสีที่ทันสมัยในช่วง Post-Production แต่อย่างไรก็ตามนั้นไม่สามารถทำได้เทียบเท่ากับสิ่งที่ Ridley Scott ทำขั้นตอนเหล่านี้แล้วแต่ผ่านการวางแผนมาเป็นอย่างดีและระมัดระวัง และเมื่อถูกใช้แล้วก็จะกลายเป็นการพลังในการเล่าเรื่องได้เป็นอย่างมาก ศิลปะของการประกอบภาพทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นเพียงแนวทางหรือพื้นฐานเท่านั้นแต่ไม่ใช่กฎเกณฑ์ตายตัว ภาพยนตร์เรื่องหนึ่งๆ จะมีโครงสร้างตั้งแต่ฉากแรกจนกระทั่งฉากจบเป็นโครงสร้างสี (colour scheme) ใดโครงสร้างหนึ่ง โดยผู้กำกับภาพยนตร์และผู้กำกับฝ่ายศิลป์รวมทั้งผู้กำกับภาพจะเป็นผู้พิจารณาว่า ต้องการให้ผู้ดูซึมซับความรู้สึกเกี่ยวกับอะไรในภาพยนตร์เรื่องนั้น เช่น โครงสีเขียวอมฟ้าตลอดทั้งเรื่องในกองพันอำมหิต (Apocalypse Now) ของฟรานส์ ฟอร์ด คอปโปลา เป็นการสร้างความรู้สึกการเป็นป่าทึบที่ลึกลับ โครงสีแดงในภาพยนตร์เรื่องเทพธิดาบาร์ 21 ของยูทรีนา มุกดาสนิท เป็นการแสดงให้เห็นถึงความเร่าร้อนอันเป็นตัวแทนของชีวิตพาร์ตเนอร์ชอร์รินดา วงศ์ชื้อ ดังนั้นการจัดโครงสร้างสีให้กับภาพยนตร์ในแต่ละฉากแต่ละตอนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญโดยผู้กำกับฝ่ายศิลป์จำเป็นต้องจัดให้สีของแต่ละสิ่งที่กล่าวข้างต้นเข้ากัน ดูแล้วเกิดความสวยงามและให้อารมณ์ตามที่ต้องการจะให้เกิด

2.1.1 การกำหนดโครงสร้างสีในภาพยนตร์

ผู้กำกับฝ่ายศิลป์ จะต้องมีความเข้าใจในเรื่องของการจัดชุดสีทั้งในเรื่องวรรณะสีความเข้มของสีการใช้สีหลักการใช้สีตรงข้ามและการรับกันของสีซึ่งในที่นี้ ขอขยายรายละเอียดเพิ่มเติมดังนี้

2.2.1.1 การเลือกใช้กลุ่มวรรณะสีในภาพยนตร์

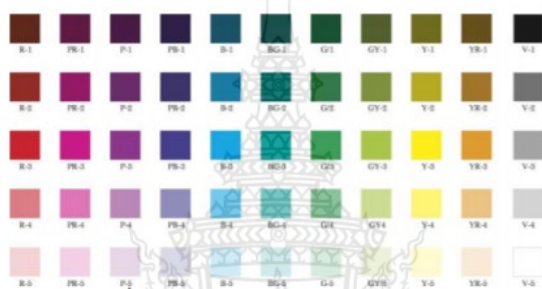
โดยปกติจะถูกแบ่งออกเป็น 2 วรรณะ ได้แก่วรรณะร้อน และวรรณะเย็น เมื่อดูจากวงจรสี จะเห็นว่าสีแต่ละวรรณะเรียงไล่กัน โดยแบ่งได้เป็นวรรณะร้อนและวรรณะเย็นที่มีผลต่ออารมณ์ คึกคัก ตื่นเต้น เร่าร้อน จะต้องเลือกใช้สีที่อยู่ในวรรณะร้อน ในทางตรงกันข้ามถ้าต้องการความรู้สึก เย็น สงบ ร่มเย็น เศร้าสร้อย ก็จะต้องเลือกใช้สีในวรรณะเย็น อย่างไรก็ตามสีต่างๆ ที่มีโทนสีเข้มก็จะมีโทนสีที่เห็นในวงจรสีเพราะจะมีสีอื่นผสมอยู่จนสีนั้นๆ ผิดเพี้ยนไป เช่น สีเขียว ขี้ม้า สีน้ำเงินกรมท่า สีเขียวขี้เป็ด ที่จัดอยู่ในวรรณะสีเขียว หรือ สีแดงบานเย็น สีแดงเลือดนก สีส้มอมชมพู สีเหลืองมะนาว สีเหลืองไข่ไก่สีเหลืองน้ำตาลก็จัดอยู่ในวรรณะสีร้อน เป็นต้น

ภาพที่ 2.4 วรรณะสี

2.2.1.2 การเลือกใช้กลุ่มความเข้มของสีในภาพยนตร์

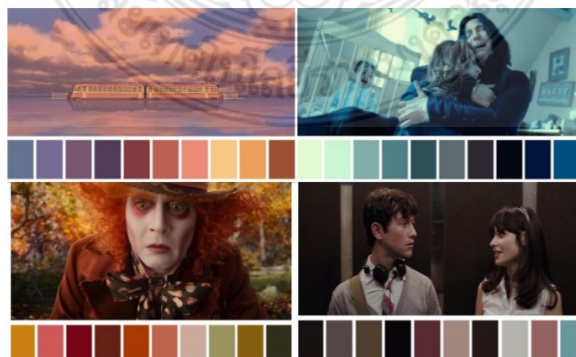
เมื่อเลือกใช้สีในวรรณะใดแล้ว เราต้องการกำหนดว่าจะให้สีนั้น มีความเข้มขนาดไหน เช่น เมื่อเลือกใช้สีสีแดงที่มีวรรณะร้อน ซึ่งมีตั้งแต่สีแดงเข้มจนถึงสีชมพูอ่อนใหญ่เลือกใช้ความเข้มของสีมีผลต่ออารมณ์ผู้ดูแตกต่างกัน สีเข้มจะให้ความรู้สึกหนัก อึดอัด รุนแรง ในขณะที่สีอ่อนให้ความรู้สึกเบาบาง สบายและอ่อนไหว การจัดโครงสีในภาพยนตร์นั้น ต้องคำนึงถึงอารมณ์ความรู้สึกที่จะส่งผลต่อผู้ดู เช่น ถ้าต้องการให้เกิดบรรยากาศที่อึดอัด ก็จะจัดฉากให้เป็นสีที่ทึบๆ ทึมๆ โดยจัดสีที่อาจเป็นสีเทาเข้ม สีกรมท่า สีน้ำตาลไหม้ สีเขียวน้ำทะเล สีเปลือกมังคุด ในฉากสืบสวน ฉากทะเลาะกัน ฉากฆ่าตัวตาย เป็นต้น แต่ถ้าต้องการให้ดูแล้วรู้สึกโล่งเบา สบาย ก็จะจัดฉากด้วยสีเบาๆโดยอาจจัดสีที่เป็น สีขาว สีเทาอ่อน สีครีม สีเปลือกไข่ไก่ สีงาช้าง ในฉากงานเลี้ยง ฉากรัก ฉากสนุกสนาน เป็นต้น สีเหล่านี้จะมีความกลมกลืนกัน โดยให้บรรยากาศของความรู้สึกที่มาจากน้ำหนักของสี

ภาพที่ 2.5 ความเข้มอ่อนของสีแต่ละสี

2.2.1.3 การเลือกใช้สีหลักในภาพยนตร์

การจัดโครงสีในภาพยนตร์มักนิยมจัดชุดสีโดยเลือกสีใดสีหนึ่งเป็นหลักในแต่ละฉาก เพื่อให้ดูแล้วมีความกลมกลืนกัน เช่น การจัดฉากที่เป็นสีเขียวจะจัดสิ่งต่างๆ ที่มีสีเขียววางไว้อยู่ในฉาก จะต่างกันบ้างก็เพียงแต่ว่าเป็นสีเขียวในลักษณะใด เช่น สีเขียวอ่อน สีเขียวเข้ม สีเขียวอมน้ำตาล สีเขียวอมเทา สีเขียวอมน้ำเงิน หรือสีเขียวเหลือง ที่เกิดจากการมีสีเขียวเป็นหลักแล้วมีสีอื่นเจือผสมลงไป ในส่วนที่เป็นฉาก อุปกรณ์ประกอบฉาก อุปกรณ์การแต่งกาย เครื่องแต่งกาย หรือการแต่งหน้า เพื่อให้บรรยากาศออกมาในลักษณะชุ่มฉ่ำสดชื่น เป็นต้น

รูปที่ 2.6 ชุดสีในภาพยนตร์

นอกจากชุดสีจะทำให้ภาพรวมของฉากนั้นๆดูกลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกันแล้วแต่ละชุดสีก็จะมีผลต่ออารมณ์ของคนดูอีกด้วย เช่น สีฟ้าก็จะให้ความรู้สึกเศร้า หดหู่ใจ ความเหงา ความท้อแท้ สีส้มให้ความรู้สึกกระฉับกระเฉง ร่าเริง ตื่นเต้น เป็นต้น

2.2.1.4 การเลือกใช้สีตรงกันข้ามในภาพยนตร์

ตัวอย่างฉากภาพยนตร์ที่พื้นที่ของภาพส่วนใหญ่ได้แก่ผนังผ้าปูโต๊ะเป็นสีทึบๆอยู่ แต่มีดอกไม้ในแจกันเป็นสีสดๆ ก็ไม่ได้ทำให้ภาพนั้นสูญเสียอารมณ์ไป เพราะสีส่วนร่วม (tonality) ยังคงเป็นสีทึบๆอยู่ โดยสีสดๆจะช่วยให้ฉากที่ขุ่นนั้นให้อารมณ์ที่มีชีวิตชีวาเพิ่มมากขึ้นอย่างมีพลังซึ่งการเลือกใช้สีตรงกันข้าม มีหลักการดังนี้

2.2.1.4.1 การใช้สีจัดๆ ที่ตรงกันข้าม ไม่ควรใช้ในปริมาณของพื้นที่เท่ากันเพราะนอกจากจะดูไม่กลมกลืนแล้ว ยังทำให้เกิดความรู้สึกที่ขัดแย้งกันอีกด้วย เช่น การทาผนังสีแดงแต่ปูพรมสีเขียว หรือสวมเสื้อสีเหลืองแต่กางเกงสีม่วง เป็นต้น ควรใช้ในสัดส่วนไม่เกิน 1:4

2.2.1.4.2 การทำให้สีใดสีหนึ่งหม่นลง แทนที่จะใช้สีแท้ๆ ที่เป็นสีตรงกันข้ามมาข่มกัน โดยตรงก็อาจใช้วิธีการทำให้สีใดสีหนึ่งหม่นลง เพื่อให้ฉากมีความน่าดูยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถทำได้โดยการนำสีตรงกันข้ามกันเพียงเล็กน้อยผสมกันเข้าไป เช่น นำสีส้มไปเจือเล็กน้อยในฉากสีน้ำเงินเพื่อให้สีหม่นลงแล้วนำสีส้มไว้นในฉากดังกล่าว หรืออาจใช้สีส้มวางไว้ในฉากที่เป็นสีฟ้า สีคราม หรือสีม่วงน้ำเงิน ซึ่งมีได้เป็นสีตรงกันข้ามโดยตรง ก็จะช่วยทำให้สีหม่นลงเช่นกันซึ่งการใช้สีตรงกันข้ามวิธีนี้อาจใช้ในปริมาณพื้นที่เท่ากันก็ได้

2.2.1.4.3 การทำให้สีตรงกันข้ามทั้งคู่หม่นลง เป็นการนำเอาสีตรงกันข้ามของทั้งสองสีที่จะนำมาใช้ในฉากโดยสีทั้งสองนั้นได้ถูกทำให้หม่นลงด้วยการผสมสีตรงกันข้ามแล้ว เช่น ผ้ามานสีเหลืองหม่นที่ผสมสีม่วงเพื่อฆ่าสีหรือสีบานเย็นคู่กับ สีเขียวขี้ม้า สีม่วงเมื่อดมะขามคู่กับสีเยลโลออค สีชมพูคู่กับสีเขียวน้ำทะเล เป็นต้น ซึ่งสีคู่ในลักษณะที่เยื้องกันนี้เมื่อใช้คู่กันแล้วจะให้ความสวยงามและอาจใช้ในปริมาณพื้นที่เท่ากันก็ได้

2.2.1.4.4 การใช้สีสดใสที่ตรงกันข้ามในพื้นที่เล็กๆ นั้นอาจนำมาใช้คู่กันโดยตรงก็ได้ถ้าหากทั้งสองสีมีปริมาณพื้นที่เพียงเล็กน้อย เช่น ลายผ้าของเสื้อลายวงน้ำเงินและส้มสลับกัน สามารถนำมาใช้คู่กันโดยจะช่วยแปลงประกายแพรวพราวมากยิ่งขึ้น ถ้าหากจำเป็นต้องใช้สีจัดๆ ในพื้นที่เท่ากันให้ใช้สีหนักตัดคั่นกลาง เช่น เสื้อสีแดงกับกระโปรงสีเขียวก็ควรไขว้เข็มขัดสีม่วงสีดำ หรือสีน้ำเงินกรมท่ามาตัดเส้นคั่นกลาง

2.2.1.5 การรับส่งกันของสีในภาพยนตร์หรือที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า matching เป็นการใช้สีเพื่อภาพที่ปรากฏสมดุลง ประสานสัมพันธ์กัน เช่น พระเอกพานางเอกเดินในท้องนาที่เขียวชะอุ่ม โดยสวมเสื้อสีส้มแดง ในขณะที่นางเอกที่ตัดดอกไม้ชบาแดงที่รับกันจะช่วยให้สีแดงกระจายไปทั่วภาพ ไม่เห็นเสื้อเป็นจุดเด่นเพียงจุดเดียวจนผู้แสดงขาดความหมาย

2.3 แนวคิดมุกกล้อง ช่องว่าง และการจัดองค์ประกอบภาพ

การจัดองค์ประกอบภาพ นอกเหนือจากหลักการคร่าวๆ อย่างกฎสามส่วนแล้ว หลักอีกหลายๆ อย่างที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดองค์ประกอบของภาพถ่าย เพื่อให้เกิดความสวยงาม น่าสนใจ ดูแล้วไม่เบื่อ

2.3.1 ช่องว่างการจัดองค์ประกอบภาพ

หากจัดให้จุดเด่นอยู่ตรงกึ่งกลางภาพทุกรูปภาพที่ออกมาจะดูน่าเบื่อ ไม่มีมุมมองที่หลากหลาย และโอกาสที่จะได้ภาพที่แปลกใหม่ก็แทบจะไม่มีเลย การกำหนดช่องว่าง ภายในเฟรม จึงมีส่วนช่วยให้ภาพดูเหมาะสม มีความหมาย และก่อให้เกิดความรู้สึกมากยิ่งขึ้น เช่น หากเรากำลังถ่ายรูปวัตถุที่กำลังเคลื่อนที่ไปข้างหน้า หากเราจัดให้มีการเว้นช่องว่างในทิศทางที่วัตถุหันหรือเคลื่อนที่ไปนั้น ภาพที่ออกมาจะถูกคาดหวังว่าวัตถุกำลังเคลื่อนที่ไปในทิศทางที่เว้นว่างไว้ เช่น ภาพของการเคลื่อนที่ ของรถยนต์ การแข่งม้า

2.3.2 มุมกล้อง

นอกจากช่องว่างจะมีผลต่อความรู้สึกของภาพถ่ายแล้ว การถ่ายภาพในมุมที่ต่างกัน ยังมีผลต่อความคิดความรู้สึกที่จะสื่อความหมายไปยังผู้ดูได้ เราอาจแบ่งมุมกล้องได้เป็น 3 ระดับ คือ

2.3.2.1 ภาพระดับสายตา คือ การถ่ายภาพในตำแหน่งที่อยู่ในระดับสายตาปกติที่เรามองเห็น ขนานกับพื้นดิน ภาพที่จะได้จะให้ความรู้สึกเป็นปกติธรรมดา

2.3.2.2 ภาพมุมต่ำการถ่ายภาพในมุมต่ำ คือ การถ่ายในตำแหน่งที่ต่ำกว่าวัตถุ จะให้ความรู้สึกถึงความสูงใหญ่ ยิ่งใหญ่กว่าความเป็นจริง แสดงถึงความสง่า

2.3.2.3 การถ่ายภาพมุมสูง คือ การตั้งกล้องถ่ายในตำแหน่งที่สูงกว่าวัตถุ ภาพที่ได้จะให้ความรู้สึกถึงความเล็ก ความต้อยต่ำ ไม่มีความสำคัญ

2.3.3 การแพนกล้อง

การแพนกล้องที่ดีต้องมีจังหวะที่จะแพน คือต้องมีจุดเริ่มและจุดสิ้นสุดของการแพน จุดนี้เองคนที่อยู่เบื้องหลังคอยตัดต่อภาพทั้งหลายมันเป็นเรื่องยุ่งยากที่ จะตัดต่อภาพ โดยมีภาพที่แกว่งไปแกว่งมา หรือวูบวามไปมา เมื่อนำมาร้อยใส่ภาพนิ่ง ๆ จะรู้สึกได้เลยว่าไม่เข้ากัน พลอยทำให้ดูไม่รู้เรื่องเข้าไปใหญ่ไม่น่าชมจริง บางครั้งรู้สึกว่าได้โตไปโตมา หากจะให้ตัดต่อได้สะดวกและภาพสมบูรณ์ การแพน จะต้องมีการจุดเริ่ม คือเริ่มจากถือกล้องให้หนึ่งเสียก่อน จากนั้นกดปุ่มบันทึกภาพแล้วค่อยแพน และจุดจบ คือหนึ่งทิ้ง ทำยตอนจบอีกเล็กน้อย เพื่อบอกคนดูให้เตรียมพร้อมและพักสายตาระหว่างชมภาพ

2.3.4 การบันทึกเป็นช็อต

คือการเริ่มบันทึก เพื่อเริ่มเทปเดินและเริ่มบันทึกลงม้วนเทป จนกระทั่ง กดปุ่ม Rec อีกครั้ง เพื่อเลิกการบันทึก แบบนี้เค้าเรียกว่า 1 ช็อต การถ่ายเป็นช็อตไม่ควรปล่อยให้ช็อตนั้นยืดยาวไปนัก คือไม่ควรเกิน 1 วินาทีต่อ 1 ช็อต วิธีการบันทึกเป็นช็อต จะต้องเลือกมุมเลือก ระยะที่จะถ่ายก่อนเลือกว่าจะถ่ายแบบไหนที่จะได้ องค์ประกอบครบถ้วน ยกกล้องขึ้นส่องจัดองค์ประกอบแล้วถือให้หนึ่ง กดบันทึก นับ 1-2-3-4-5 แล้วกดหยุด ในระหว่างกดบันทึกห้ามสั่น ห้ามไหวเด็ดขาด วิธีการไม่ ยากนัก โดยให้หรือจังหวะ หลักการง่าย ๆ คือหนึ่ง ๆ เข้าไว้ และไม่จำเป็นต้องถ่ายทั้งหมดหรือถ่ายยืดยาว เล็ก แคเป็นช็อตสำคัญก็พอ

2.3.5 เทคนิคการเคลื่อนที่กล้องโดยไม่ให้สั่นไหว

การไวต์ หรือ Wide Shot เป็นวิธีที่ช่วยอำพราง การสั่นไหวของกล้องได้ซึ่งแม้ว่ากล้องจะสั่น ภาพจะไหว แต่ก็ยังไม่เห็นความแตกต่างเพราะว่ามันมีภาพมุมกว้างที่ลอคตาอยู่ ถ้าหากต้องการที่จะเดินถือกล้องถ่ายแบบนี้ละก็ จะต้องเลือกระยะกล้องที่ไกลสุด โดยการดึงภาพด้วยการซูม ออกมา เรียกว่า “ลองช็อต” (Long Shot) เป็นประคองกล้องเดินช้า ๆ แบบนุ่มนวล โดยไม่ต้องซูมเข้าไปอีก ควรปล่อยให้ภาพมุมกว้างเข้าไว้ การเดินก็สำคัญหากเดินพรวดทั้งน้ำหนักตัวแบบเต็มทีแบบนี้ภาพที่ได้จะกระตุกเป็นจังหวะ ขอแนะนำให้การเดินถ่ายกล้อง

นั้นต้องระวังทุกฝี่เท้า การเดินด้วยปลายเท้า เกร็งและย่อขาเล็กน้อยจะช่วยให้ กล้องนิ่งและมั่นคงขึ้น ช่วยให้เดินถ่ายวิดีโอได้อย่างมีคุณภาพ ภาพที่ได้จะนิ่งการถือกล้องแบบแบกบ่า บางครั้ง อาจจะไม่ถนัดสำหรับเดินถ่ายเสมอไป สามารถแก้ไขด้วยการลดกล้องมาอยู่ในมือ ในอ้อมแขนนั้นจะเป็นการดี เพราะช่วยประคองกล้องได้อีกชั้นด้วยซ้ำไป แลมองอาจจะได้มุมที่แปลกตาไปจากการแบกบ่า

การถ่ายภาพให้ได้ดีนี้มีได้ขึ้นอยู่กับเครื่องมือกล้องที่ดี เลือกใช้ฟิล์มได้ถูกต้องและรู้จักใช้อุปกรณ์ต่างๆ เพียงเท่านั้น หากยังขึ้นอยู่กับเทคนิคการจัดองค์ประกอบของภาพถ่ายที่ดีด้วย การจัดองค์ประกอบหมายถึง การจัดวางสิ่งต่าง ๆ ภายในภาพให้ดูเหมาะสม น่าดูสวยงาม และมีหลักการทางศิลปะ

2.3.6 จุดและเส้น (Point & Line)

จุดเป็นพื้นฐานในทางศิลปะทุกสาขาและเส้นก็เกิดจากการต่อกัน ของจุด เส้นใช้นำสายตาและแสดง การเคลื่อนไหวได้ไม่ว่าเส้นจะอยู่ลักษณะใด สามารถทำให้เกิดการเคลื่อนไหว (Dynamic) หรืออยู่กับที่ได้ที่นิยมใช้ มี เส้นตัวเอส S บางครั้งธรรมชาติอาจช่วยสร้างศิลปะขึ้นได้ เช่น ถนนรูปตัว S เป็นสิ่งที่นักถ่ายภาพอาจจะเลือกใช้ เพื่อให้ภาพถ่ายสวยงามอีกแบบหนึ่ง เส้นทะแยงมุม ในการถ่ายภาพสิ่ง ที่ตั้งเป็นแนวยาว ถ้าถ่ายภาพตามขวาง ธรรมชาติจะทำให้ภาพดูแบน ๆ ไม่น่าสนใจ หากถ่ายภาพ โดยตั้งกล้อง เียงจะได้ภาพมีลักษณะเส้นทะแยงมุมทำให้เกิดเห็นความคมชัดลึกของภาพได้ดีสวยงามเส้นนำสายตา ในการ ถ่ายภาพอาจใช้แนวพุ่มไม้เป็นแนวนำสายตาผู้ชม เข้าไปสู่เนินสูงๆ และหมู่ไม้เบื้องหน้าซึ่งเป็นจุดเด่นของภาพ ได้ เส้นรัศมี การถ่ายภาพวัตถุที่มีลักษณะรูปทรงคล้าย ดาวกระจายหรือรัศมีเป็นสิ่งที่ต้องยืตนำมาใช้ถ่ายภาพ โดยไม่ต้องอาศัยการแต่งเติมใด ๆ ภาพจะออกมาสวยงามได้ เส้นแนวนอน สร้างความรู้สึกที่สงบนิ่ง และมั่นคง ให้กับภาพถ่าย การวางเส้นแนวนอน ควรให้อยู่สูงหรือต่ำกว่า ระดับกลางภาพ เช่น เมื่อถ่ายภาพทิวทัศน์ที่ ต้องการแสดงพื้นที่ส่วนล่างให้เห็นได้จากระยะใกล้ถึงไกลไกล ควรให้ เส้นขอบฟ้าอยู่ข้างบนประมาณ $\frac{2}{3}$ หรือ $\frac{3}{4}$ ของพื้นที่ของภาพ ถ้าต้องการให้ภาพดูลึกไกล แสดงเรื่องราวของ ท้องฟ้า มากกว่าส่วนล่างให้เส้นขอบฟ้า อยู่ข้างล่างประมาณ $\frac{1}{4}$ หรือ $\frac{1}{3}$ ของพื้นที่ของภาพ ถ้ามีคนรวมอยู่ด้วย หลีกเลี่ยงไม่ให้มีเส้นแนวนอนอยู่ ระดับคอหรือศีรษะของคนในภาพ เส้นตรงหรือเส้นตั้ง แสดงถึงความแข็งแรง มั่นคง สง่างาม เส้นโค้ง แสดงถึง ความอ่อนโยน ร่าเริง เบิกบานและมีความงดงาม

2.3.7 รูปร่าง (Shape)

องค์ประกอบส่วนมากในภาพมีลักษณะที่เป็นรูปร่างอยู่มากสามารถบอกให้รู้ ว่าสิ่งนั้นมีลักษณะเช่นไร ด้วยเค้าโครงภายนอกและลักษณะรูปร่างสามารถแยกแยะวัตถุได้เด่นชัดนำมาใช้ ประกอบช่วยให้ภาพมีจุด สนใจสุดตาแสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ถึงแม้รูปร่างจะไม่แสดงมิติความลึกหนา ก็ตามแต่สามารถเข้าใจในภาพได้ เช่น การถ่ายภาพคนเงาดายอันแสง จะเห็นลักษณะรูปร่างของคนได้อย่างดี

2.3.7.1 รูปทรง (Form) การถ่ายทอดลักษณะรูปทรงต่าง ๆ ได้สมบูรณ์นั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพ ทิศทาง ของแสง และมุมกล้องเป็นสำคัญ รูปทรงแบ่งออกเป็น 3 ชนิด

ก.) รูปทรงที่มีลักษณะ แบบเรขาคณิต (Geometric Form) เช่น สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม หกเหลี่ยม แปดเหลี่ยม วงกลม เป็นต้น ซึ่ง เป็นพื้นฐานสำคัญในการถ่ายภาพให้ได้ดีและควรใช้การประสานกัน ของรูปทรง และสัดส่วนเหล่านี้ประกอบในการจัดภาพ เช่น จัดภาพรูปทรงสามเหลี่ยม หรือสี่เหลี่ยมในการ ถ่ายภาพคนยืนอยู่ในกรอบหน้าต่าง หรือจัดภาพรูปทรงในการถ่ายภาพดอกกุหลาบที่มีกลีบดอกกววนเป็น วงกลม เป็นต้น

ข.) รูปทรงทางธรรมชาติ (Organic Form) เป็นรูปทรงที่ให้ความรู้สึกทางโครงสร้างของการเจริญเติบโตของสิ่งมีชีวิต การนำรูปทรงชนิดนี้มาจัดองค์ประกอบจะทำให้เห็นได้ง่าย เพราะมีอยู่ในชีวิตประจำวัน

ค.) รูปทรงอิสระ (Free Form) เป็นรูปทรงที่ไม่สามารถจำแนกลักษณะได้แน่ชัดลงไปเพราะจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาไม่มีที่สิ้นสุดให้ความรู้สึกทางจินตนาการได้มากที่สุด เช่น รูปทรงของก้อนเมฆ กระแสน้ำ หรือก้อนหิน เป็นต้น

2.3.8 พื้นผิว (Texture)

พื้นผิวจะเพิ่มความรู้สึกที่เป็นจริงขึ้นมา (Realism) บอกให้ทราบว่า สิ่งนั้น ๆ มีผิวสัมผัสเช่นไร องค์ประกอบแต่ละอย่างจะมีผิวเรียบมันหรือหยาบและมีลวดลาย สีแตกต่างกันออกไป เช่น ผิวของกระจกจะเรียบมัน ผิวของหินจะขรุขระ ผิวของคนชราจะเป็นริ้วรอยเหี่ยวย่น เป็นต้น การเลือกใช้พื้นผิวต่างกันมาประกอบกันทำให้ภาพดูเด่นและน่าสนใจยิ่งขึ้น เช่นไข่ที่มีผิวเรียบวางเด่นอยู่บนผิว ขรุขระ สร้างความรู้สึกที่ขัดแย้งให้เกิดขึ้น และสอดคล้องมากด้วย อย่างไรก็ตามพื้นผิวจะแสดงเด่นชัดเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับคุณภาพ และทิศทางของแสงเป็นสิ่งสำคัญ

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของฝ่ายผลิตในกองถ่ายทีมโปรดักชั่น

2.4.1 ก่อนการผลิต หรือก่อนออกกองถ่าย

- Author : ผู้ประพันธ์ อาจเป็นผู้ที่แต่งชิ้นงานนั้นๆขึ้นมาอยู่แล้ว
- Screenwriter: ผู้เขียนบท
- Writer : คนเขียนบทภาพยนตร์
- Executive Producer: ผู้ควบคุมงานสร้าง โปรดิวเซอร์ในด้านเงินทุน จะเหนือกว่า Producer
- Producer : ผู้อำนวยการสร้าง ผู้ควบคุมการผลิต ผู้ควบคุมงานสร้าง เป็นผู้ที่ออกงบประมาณในการสร้างให้ เป็นเหมือนตัวกลางระหว่างผู้กำกับกับนายทุน คอยดูแลควบคุมการถ่ายทำให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย คอยกับนายทุนให้เข้าใจสิ่งที่ทางกองถ่ายจำเป็นต้องใช้ ต้องมี แต่ก็ต้องคอยควบคุมดูแลไม่ให้ผู้กำกับออกนอกกลุ่มนอกทาง หรือว่าใช้งบประมาณมากเกินไป บางครั้งโปรดิวเซอร์ก็ต้องลงไปดูแลถึงในกองถ่ายด้วย เรียกว่าควบคุมผู้กำกับอีกที แต่ต้องให้อิสระผู้กำกับในแง่ของความคิดสร้างสรรค์ ไม่ไปจำกัดหรือทำให้ผู้กำกับทำงานลำบากมากขึ้น

2.4.2 ระหว่างการผลิต Production

- Associate Producer : ผู้อำนวยการดูแลการสร้าง เป็นคนที่คอยมาตรวจดูการสร้าง
- Director : ผู้กำกับ เป็นผู้ที่ควบคุมกองถ่ายทำภาพยนตร์ เป็นผู้กำกับควบคุมทิศทางของกองถ่ายทั้งหมด ทั้งในแง่ของการแสดง และงานเบื้องหลังอื่น ๆ หน้าที่หลักของผู้กำกับก็คือคิดเพื่อเล่าเรื่อง และต้องรับรู้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกองถ่ายเพื่อคอยแก้ไขด้วย ในกรณีที่มีปัญหาสำคัญที่ผู้ช่วยฯ ตัดสินใจเองไม่ได้ ผู้กำกับจะเป็นคนที่ตัดสินใจและชี้ขาดว่าจะทำอย่างไร
- First Assistant Director : ผู้ช่วยผู้กำกับหนึ่ง เป็นผู้ช่วยดูแลในกองถ่ายทำภาพยนตร์
- Assistant Director/Second Assistant Director = ผู้ช่วยผู้กำกับ ทำหน้าที่ช่วยผู้กำกับทุกด้าน โดยปกติก็จะแบ่งเป็น ผู้ช่วยผู้กำกับ 1, ผู้ช่วยผู้กำกับ 2, ผู้ช่วยผู้กำกับ 3 (อาจมีแค่ 1 คน หรือ 3 คนก็ได้ แล้วแต่กอง) ทำหน้าที่คอยจัดการให้สิ่งที่ผู้กำกับต้องการนั้นออกมาเป็นรูปเป็นร่างได้ ถ้าในขั้นเตรียมงานก่อนวันถ่ายทำ

ผู้ช่วยผู้กำกับก็จะช่วยในด้านการคัดเลือกนักแสดง การจัดให้นักแสดงมาซ้อม มาลองเสื้อผ้า จัดตารางเวลาการถ่ายทำ ดูแลและตามงานในฝ่ายต่าง ๆ ให้กับผู้กำกับ เช่น งานด้านฉาก Prop เสื้อผ้า สถานที่ถ่ายทำ พอมาถึงในกองถ่าย ก็ต้องคอยประสานงานในฝ่ายต่าง ๆ ขณะที่ทำการถ่ายทำ เช่น ดูแลเรื่องการแต่งตัวแต่งหน้านักแสดงให้เป็นไปตามกำหนดการและตามที่คุณกำกับต้องการ ดูแลการเช็คฉาก Prop ให้เป็นไปตามที่คุณกำกับบอก เช็คคูล่า กล้อง ไฟ เสียง พร้อมไหม การถ่ายทำเป็นไปตามแผนที่วางไว้ไหม ผู้กำกับต้องช่วยให้การถ่ายทำเป็นไปตามตารางเวลา ไม่เกินกำหนด ช่วยผู้กำกับในการโยกย้ายตารางการถ่ายทำให้เหมาะสมกับสถานการณ์ หากมีปัญหาอะไรในเบื้องต้นที่สามารถแก้ไขได้ก็ต้องแก้ไขในระดับหนึ่ง ก่อนที่จะถึงมือผู้กำกับ เรียกได้ว่าเป็นมือเป็นเท้าของผู้กำกับเลย แล้วผู้ช่วยผู้กำกับ 1 จะมีอำนาจมากกว่า ผู้ช่วยฯ 2 มากกว่าผู้ช่วยฯ 3 ซึ่งผู้ช่วยฯ แต่ละคนก็จะมีหน้าที่แตกต่างกันไป

- Director of Photography : ผู้กำกับภาพ ดูแลเรื่องภาพที่จะถ่ายออกมา

- Cinematographer : ผู้กำกับภาพ ก็คือ ตากล้องที่ทำหน้าที่ถ่ายภาพ แต่ว่าไม่ได้ทำหน้าที่ถ่ายทำตามคำสั่งของผู้กำกับอย่างเดียว ผู้กำกับภาพจะได้รับการถ่ายทอดมาจากผู้กำกับว่าต้องการอารมณ์แบบไหน เล่าเรื่องยังไง แล้วผู้กำกับภาพก็จะมาคิดวิธีการถ่าย ออกแบบช็อต ออกแบบภาพที่จะออกมาผ่านเฟรม แล้วก็เอาไปเสนอผู้กำกับว่าจะถ่ายแบบนี้ละ ภาพประมาณนี้นะ ผู้กำกับก็ตัดสินใจว่าจะเอาไม่เอา นอกจากนี้ ผู้กำกับภาพต้องคอยดูแลเรื่องการจัดแสงด้วย เพราะนอกจากการจัดองค์ประกอบภาพแล้ว การจัดแสงก็จะช่วยในการสื่อสารอารมณ์ของภาพด้วย เพราะฉะนั้นผู้กำกับภาพต้องรู้เทคนิคต่าง ๆ มากมาย เพื่อจะสร้างสรรค์ภาพให้สามารถสื่อสารได้ตั้งใจผู้กำกับ

- Second Unit Director : ในบางครั้ง การถ่ายทำบางฉากก็ยิ่งใหญ่มาก มีการลงทุนสูง และถ่ายทำหลาย ๆ เทคไม่ได้ เช่น ฉากระเบิดใหญ่ ๆ ฉากสงครามต่าง ๆ ทำให้ต้องมีกล้องถ่ายภาพยนตร์หลายตัว ซึ่ง Second Unit Director ก็คือคนที่ทำหน้าที่ผู้กำกับในจุดถ่ายทำอีกจุดหนึ่ง หรือที่เรียกกันง่าย ๆ ว่า ผู้กำกับกล้อง 2 ก็ทำหน้าที่เหมือนผู้กำกับ แต่ว่าดูแลการถ่ายทำของอีกกล้องหนึ่ง บางทีก็มีกล้อง 3 กล้อง 4 กล้อง 5 ด้วย

- Gaffer : ช่างไฟ ดูแลเรื่องการจัดแสงให้เป็นไปตามที่คุณกำกับภาพต้องการ

- Key Grip = จัดการเรื่องอุปกรณ์ไฟ

- Boom Operator = Boom ในที่นี้ก็คือ ไมค์บูม เป็นไมค์ที่มีประสิทธิภาพในการเก็บเสียงมาก สังเกตได้จากเบื้องหลังการถ่ายทำหนังเรื่องต่าง ๆ คุณอาจจะเคยเห็นไมค์ที่ตัวยาว ๆ ตรงหัวไมค์มีขน ๆ ส่วนใหญ่จะสีเทา ๆ เหมือนไม้ฉู่นั่นแหละ ไมค์บูม

- Script Supervisor : คนดูแลความต่อเนื่องของบท

- Continuity Person : คนดูแลความต่อเนื่อง ผู้จดจำความต่อเนื่อง คอยดูแลความต่อเนื่อง ของการแสดงในแต่ละช็อต สำคัญมากเหมือนกัน คือ ในการถ่ายทำหนังนั้น ไม่ได้ถ่ายทำไปตามลำดับเวลาในหนังจริง ๆ วันหนึ่ง ๆ อาจถ่ายหลายฉาก และฉากหนึ่ง ๆ อาจถ่ายหลายวัน เพราะฉะนั้น ผู้ควบคุมความต่อเนื่องต้องคอยจดบันทึก รวมถึงถ่ายภาพเก็บไว้ ว่าภาพที่เกิดขึ้นในแต่ละช็อตแต่ละฉากเป็นอย่างไร เช่น การแต่งตัวแต่งหน้าของนักแสดง Prop ที่อยู่ในฉาก นักแสดงประกอบมีกี่คน ใครบ้าง ยืนอยู่ตรงไหน คือภาพต่าง ๆ ที่อยู่ในเฟรมต้องจดจำเอาไว้ให้ได้ เพื่อที่ว่าเมื่อกลับมาถ่ายฉากเดิมในวันอื่น ก็จะสามารถถ่ายได้เหมือนเดิม อารมณ์ต่อเนื่อง ไม่สะดุด ไม่ให้คนดูจับผิดได้

- Camera Operator : ช่างภาพ หรือ Camera Man
- Focuspuller : ผู้ช่วยผู้กำกับภาพหนึ่ง หรือผู้ปรับชัดระยะถ่าย
- Steadicam Operator : เป็นตากล้องคนหนึ่ง เพียงแต่ว่ากล้องที่ถ่ายเป็นกล้องพิเศษที่เรียกว่า Steadicam คือ กล้องที่จะเซตไว้ให้ติดกับตัวตากล้องเลย แล้วตากล้องจะเดินถือกล้องนี้ถ่ายไปด้วย
- Claper/Loader : ผู้ช่วยผู้กำกับภาพสอง ช่วยในการวัดระยะภาพ และบันทึกสเลท
- Dolly Pusher : ผู้เข็นดอลลี่ คอยเข็นดอลลี่ (ฐานเลื่อนไต่กล้อง บางทีอาจรวมถึงเครนด้วย) อุปกรณ์ที่ประกอบเป็นรางดอลลี่ คือรางที่หน้าตาเหมือนรางรถไฟ ที่ตากล้องจะเอากล้องไปตั้ง แล้วขึ้นไปนั่งบนรางดอลลี่ แล้วเวลาถ่ายก็จะเลื่อนกล้องไปตามรางนี้ จะทำให้ได้ภาพที่เคลื่อนไหวแบบนิ่งมาก ๆ
- Art Director : ผู้กำกับฝ่ายศิลป์ มีหน้าที่ดูแล และตกแต่งฉาก ก็คือ ออกแบบ สร้างสรรค์งานสร้างทั้งหลายที่เราเห็นอยู่ในหนัง ไม่ว่าจะเป็นงานทางด้านการสร้างฉาก อุปกรณ์ประกอบฉาก หรือที่เรียกว่า Prop การแต่งกายของนักแสดง องค์ประกอบภาพที่จะออกมาในเฟรม ทั้งหมดนี้ ผู้กำกับศิลป์ ต้องดูแลและสร้างสรรค์งานทั้งหมดให้ออกมาตามที่ต้องการ เพราะว่างานศิลป์ในการสร้างหนังนั้น ทั้งฉาก Prop เสื้อผ้า และอื่น ๆ ต้องออกมามากมกลืนและเป็นหนึ่งเดียวกัน เสื้อผ้าจะโดดจากฉากไม่ได้ เพราะฉะนั้น ต้องมีผู้กำกับศิลป์คอยกำกับดูแลทั้งหมดนี้ให้เป็นกลมกลืน สวยงาม และตรงตามโจทย์ที่ผู้กำกับกำหนด
- Set Designer : ออกแบบฉาก
- Set Dresser : สร้างสรรค์ ตกแต่งฉากให้เป็นไปตามที่ออกแบบไว้
- Property Master : หัวหน้าอุปกรณ์ และวัสดุ Property ก็คือ Prop หรืออุปกรณ์ประกอบฉาก ก็คือ ดูแลเรื่องการหาอุปกรณ์ประกอบฉาก ซึ่งบางครั้งก็ต้องซื้อ เช่า หรือทำขึ้นมาใหม่
- Rigger : ผู้ดูแลเครื่องมือขนาดใหญ่
- Unit Carpenter / Painter ช่างไม้ และทาสี (หน่วยประกอบฉาก)
- Wardrobe Supervisor : ผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย (ในกรณีที่มีการแต่งกายย้อนยุค หรือต้องการข้อมูลเกี่ยวกับเสื้อผ้า)
- Chief Make-Up Artist : หัวหน้าฝ่ายแต่งหน้า
- Make-up Artist : ก็คือช่างแต่งหน้านักแสดง
- Body Make-up Artist : คล้าย ๆ ช่างแต่งหน้า แต่คราวนี้เป็นตบแต่งที่ร่างกายของนักแสดงค่ะ เพราะบางทีนักแสดงก็ต้องทาตัวดำ หรือว่าเติมแผล เต็มร่องรอยต่าง ๆ
- Hair Stylist : ผู้ออกแบบทรงผม
- Hairdresser : ช่างทำผม
- Actor : นักแสดงชาย
- Actress : นักแสดงหญิง
- Costume Designer : คือผู้ออกแบบเครื่องแต่งกายของนักแสดง คือ แค่ออกแบบ ไม่ต้องลงไปจัดหาหรือว่าแต่งตัวให้นักแสดงเองก็ได้ แต่ต้องควบคุมดูแลให้การแต่งกายของนักแสดงออกมามากแล้วเป็นไปตามที่ออกแบบไว้ตามโจทย์ที่ผู้กำกับต้องการ
- Costumer : คือ คนที่คอยจัดหาเสื้อผ้านักแสดงแต่งตัวให้นักแสดงให้เป็นไปตามที่ Designer ออกแบบไว้
- Stills Photographer : ผู้บันทึกภาพนิ่ง, ถ่ายภาพนิ่ง

- Police Liaison : ผู้ติดต่อประสานงาน คอยประสานงานระหว่างกองถ่าย และบุคคลภายนอก
- Stunt Coordinator : ควบคุมดูแลเรื่องสตันท์
- Film Loader : ก็คือคนที่ทำหน้าที่เตรียมฟิล์ม และเปลี่ยนม้วนฟิล์มที่ใช้ถ่ายทำ เวลาฟิล์มหมด ซึ่งจะมี Reporter ทำหน้าที่คอยจดเวลาที่ใช้ไปในฟิล์มแต่ละม้วน ว่าถ่ายอะไรไปบ้าง และ Reporter ก็จะช่วยดูค่าฟิล์ม ใกล้เคียงม้วนรียัง ความยาวของฟิล์มเพียงพอที่จะใช้ถ่ายทำในข้อต่อไปหรือเปล่า
- Assistant Sound Engineer : ผู้ช่วยผู้บันทึกเสียง ส่วนมากจะต้องช่วยถือไมล์บูม
- Editor : ผู้ตัดต่อลำดับภาพ ทำหน้าที่ตัดต่อภาพ ทำหน้าที่นำภาพจากฟิล์มที่ถ่ายทำมา มาร้อยเรียงให้เป็น ภาพยนตร์ ตามบทภาพยนตร์หรือ Storyboard ที่มีอยู่ แต่เชื่อว่าผู้ตัดต่อจะต้องตัดต่อตามบทเป๊ะๆ ผู้ตัดต่อ สามารถใส่เทคนิคต่างๆ หรือว่าเสนอวิธีการเล่าเรื่องที่แตกต่างไปได้ แต่ต้องเล่าในสิ่งที่ผู้กำกับต้องการนำเสนอ แต่ถึงแม้จะเล่าเรื่องให้ตรงตามบทภาพยนตร์ แต่ผู้ตัดต่อภาพก็ต้องรู้วิธีการเล่าเรื่องให้มีความต่อเนื่อง รู้จังหวะว่า จังหวะไหนที่ควรจะตัดภาพนี้ เปลี่ยนไปอีกภาพหนึ่ง ไม่ให้สะดุด ก็ยากมากๆ เหมือนกัน
- Production Sound Mixer : คนที่ทำหน้าที่ Mix หรือผสมเสียง เพราะว่าในการถ่ายทำ เค้าจะถ่ายแยก เสียงเป็นช่องต่าง ๆ มีเส้นเสียงพูดของนักแสดงแต่ละคน เส้นเสียงบรรยากาศ แล้วก็ยังต้องมีการใส่ Special Effect เข้าไปอีก คน Mix เสียง ก็คือคนที่จับเอาเสียงพวกนี้มาผสมกันให้ได้อย่างกลมกลืนและสมจริง
- Music Mixer : คล้าย ๆ กับ Sound Mixer แต่ว่า Mix เสียงที่เป็นเสียงเพลง และดนตรีประกอบ
- Visual Effects Director : ก็กำกับดูแลด้าน Effect ทางด้านภาพ
- Electrician : ช่างไฟฟ้า ดูแลเรื่องไฟฟ้าในกองถ่าย
- Sound Engineer : ผู้บันทึกเสียง คอยดูแลเรื่องเสียง
- Production Manager : ผู้จัดการกองถ่าย ผู้จัดการฝ่ายผลิต เป็นผู้ที่คอยควบคุม และคอยดูแล ในกองถ่ายภาพยนตร์ ก็คือ คนที่คอยดูแลประสานงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการต่าง ๆ ในกองถ่าย เช่น นัดหมายนักแสดง จัดการเรื่องสวัสดิการในกองถ่าย การเงิน คือ เรียกได้ว่า ทุก ๆ อย่างที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ การประสานงานในกองถ่าย อย่างที่ทีมงานจะต้องขึ้นรถที่ไหน ก็มอง ใครขึ้นรถคันไหน ไปถึงแล้วจะกินข้าวที่ไหน แต่งหน้าทำผมตรงไหน ถ้าต้องมีการย้ายสถานที่ถ่ายทำก็ต้องคอยดูแลจัดการเรื่องการขึ้นรถ การเคลียร์สถานที่ถ่ายทำเดิมที่เสร็จแล้วด้วย ถ้าในกองถ่ายขาดอะไร ต้องการอะไร ก็ต้องหามาให้ได้ รวมทั้งดูเรื่องเวลาการถ่ายทำด้วยว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้ไหม ว่าวันนี้จะเลิก 6 โมงเย็น แต่ยังไม่เสร็จเลย อาจเลื่อนไปถึงเที่ยงคืน เลื่อนได้ไหม สถานที่มีปัญหาไหม งบประมาณปลายมากไปหรือเปล่า เรียกได้ว่าดูแลการถ่ายทำให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย และคอยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วย
- Location Manager : เป็นคนที่จัดการเกี่ยวกับสถานที่ถ่ายทำทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการหาสถานที่ถ่ายทำ การวางแผนเกี่ยวกับสถานที่ถ่ายทำ เช่น สมมติว่าได้สถานที่ถ่ายทำฉากนี้แล้ว ก็ต้องดูว่าตรงไหนจะเป็นที่ถ่ายทำ ตรงไหนจะเป็นที่พักทานข้าว ที่แต่งหน้าทำผม จะเข้าห้องน้ำตรงไหน นักแสดงพักตรงไหน รถจะจอดตรงไหน การเดินทางไปสถานที่ถ่ายทำเดินทางด้วยวิธีไหน ดูเรื่องค่าใช้จ่ายในการเช่าสถานที่ถ่ายทำ ก่อนถ่ายทำต้องขออนุญาต ตำรวจหรือไม่ ต้องขออนุญาตใช้เสียงหรือไม่ ฝ่ายฉากจะเข้าไปเซ็ตได้เมื่อไหร่ คือ ดูแลเรื่องสถานที่ถ่ายทำทั้งหมด ต้องทำงานประสานงานกับผู้จัดการกองถ่ายตลอดเวลา รวมถึงประสานงานกับผู้ช่วยผู้กำกับขณะถ่ายทำ และ ประสานงานกับฝ่ายฉากในตอนเซ็ตฉากด้วย ส่วนสถานที่ถ่ายทำถ้าหากสถานที่เดียวสามารถถ่ายได้หลาย ๆ ฉาก จะดีมาก หรือไม่ก็เป็นสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียงกัน จะได้ไม่เสียเวลาในการเดินทาง

- Transportation Coordinator : ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเดินทางของกองถ่าย การย้ายสถานที่ถ่ายทำ การขนข้าวของของมากองถ่าย รถไฟ รถน้ำ รถสร้างพายุ รถตู้นักแสดง รถผู้กำกับ รถทีมงาน แต่ว่าส่วนใหญ่ที่เห็นในกองถ่ายหนังไทย หน้าที่นี้จะอยู่ในส่วนของผู้จัดการกองถ่าย
- Post-Production Supervisor : คือผู้ควบคุมดูแลงานด้าน Post-production คือ งานหลังจากการถ่ายทำเสร็จแล้ว นั่นก็คือ การตัดต่อ การพากย์เสียง การผสมเสียง การทำ Visual Effect/Special Effect ต่าง ๆ
- Production Accountant : ฝ่ายบัญชีกองถ่าย ผู้อำนวยการงบประมาณ ในกองถ่ายทำ

2.4.3 หลังการผลิต

- Publicity Director : บรรณาธิการฝ่ายประชาสัมพันธ์

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์

ความหมาย สื่อ แปลมาจากคำว่า Medium หรือ Media ซึ่งเป็นภาษาละติน แปลว่า กลาง อยู่ตรงกลาง สิ่งที่อยู่ตรงกลาง แต่เมื่อนำมาใช้ในภาษาอังกฤษก็มีความหมายกว้างออกไป จนรวมถึงวิธี (Means) สิ่งแวดล้อม ห่อหุ้ม (Environmental Element) อาทิจ อากาศสำหรับคน น้ำสำหรับปลา เครื่องมือ (Instrument) ตัวแทนหรือตัวนำ (Agency) วัสดุ (Material) เทคนิค (Technique) หรือแม้แต่ Person as medium แต่เมื่อวิชาการด้านการสื่อสาร และการสื่อสารมวลชนก้าวหน้ามากขึ้น

คำว่า สื่อ (Medium หรือ Media) ก็ได้รับการวิเคราะห์ศึกษาและตกแต่งพัฒนาจนมีความหมายเป็นศัพท์เทคนิค (Technical term) หรือศัพท์เฉพาะที่มีความสำคัญยิ่ง

ทั้งนี้เพราะสื่อกลายเป็นองค์ประกอบที่จะขาดเสียมิได้ในการสื่อสารทุกรูปแบบและทุกประเภท ความหมายเดิมที่จำกัดอยู่เฉพาะเรื่องของภาษาที่ใช้ในการพูดหรือการสอน อาทิจ ภาษาไทยที่เป็นสื่อการสอนที่ใช้กันมากที่สุด ในสถาบันการศึกษาของไทย ก็ได้ขยายออกมารอบคลุมถึงสื่อวัตถุ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล เช่น สื่อภาษา สื่อท่าทาง พอสื่อแม่สื่อ สื่อประชาชน หรือ (Population Media) สื่อผสม เช่น สื่อมวลชน สื่อการสอน สื่อข้อมูล สื่อโสตทัศน หรือแม้กระทั่งสาร อาทิจ สื่อวัจนภาษา สื่ออวัจนภาษา (จินตวีร์ เกษมสุข, 2551)

2.5.1 สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์

สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ หมายถึง เครื่องมือหรือตัวกลางที่ใช้ในการนำข่าวสาร เรื่องราว จากองค์กรหรือหน่วยงานไปสู่ประชาชน

สื่ออาจจำแนกได้หลายประเภทหลายหลักเกณฑ์แต่การกำหนดประเภทของสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ จะต้องคำนึงถึงลักษณะที่เป็นรูปธรรม ลักษณะที่พัฒนาได้ประโยชน์ในปัจจุบันและศักยภาพเพื่ออนาคต

2.5.2 ประเภทของสื่อที่ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์

โดยปกติทั่วไปมีการแบ่งประเภทของสื่อกันไว้หลายประเภท และหลายหลักเกณฑ์ (Criteria) ได้ประมวลสรุปไว้ดังนี้ (ศักดิ์สุขชัย พิมพ์สิงห์, 2555)

2.5.2.1 แบ่งตามวิวัฒนาการ ได้แก่ สื่อประเพณี (Traditional media) สื่อมวลชน (Mass media) สื่อเฉพาะกิจ (Specialized media)

2.5.2.2 แบ่งตามบทบาทหน้าที่ทางสังคม ได้แก่ สื่อข่าวสาร (Information media) สื่อการศึกษา (Education media) สื่อบันเทิง (Entertainment media)

2.5.2.3 แบ่งตามประสาทที่ใช้ในการรับสาร ได้แก่ สื่อโสต (Audio media) สื่อทัศน์ (Visual media) สื่อโสตทัศน์ (Audio-visual media)

2.5.2.4 แบ่งตามบทบาทหน้าที่ทางเทคนิค (Technical functions) ได้แก่ สื่อถ่ายทอดสาร (Transmission media) สื่อบันทึกสาร (Record media)

2.5.2.5 แบ่งตามเครื่องนำรหัสสาร ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ (Print media) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic media) สื่อบันทึกเสียงหรือภาพ (Film or Tape)

สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

ก) สื่อประชาสัมพันธ์ที่ควบคุมได้ (Controllable Media) ได้แก่

- สื่อสิ่งพิมพ์ (Print Media)
- สื่อบุคคล (Personal Media)
- สื่อโสตทัศน์ (Audio-visual Media)
- สื่อกิจกรรมต่างๆ (Activity Media)

ข) สื่อประชาสัมพันธ์ที่ควบคุมไม่ได้ (Uncontrollable Media)

- สื่อมวลชน (Mass Media)

2.5.3 ความสำคัญของสื่อที่ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์

สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มีความสำคัญ คือ

2.5.3.1 เพื่อการถ่ายทอดหรือบอกข่าวสารให้แก่ประชาชนได้รับทราบ

2.5.3.2 เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

2.5.3.3 เพื่อเป็นการสร้างความนิยมและภาพพจน์ที่ดีขององค์กร

2.5.4 ลักษณะของสื่อประชาสัมพันธ์แต่ละประเภท

2.5.4.1 สื่อสิ่งพิมพ์ (Print Media)

สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ (The Printed Words)

ก) สื่อเพื่อการสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน (House or Home Journal)

เป็นหนังสือวารสารสิ่งพิมพ์ที่ใช้สื่อสัมพันธ์ในหน่วยงานให้รู้หรือเข้าใจและแจ่มแจ้งกัน

เฉพาะภายในหน่วยงาน

ข) สื่อสัมพันธ์ภายนอกหน่วยงาน (External Publication)

เป็นวารสารสิ่งพิมพ์ที่ใช้เพื่อสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานกับบุคคลภายนอกหน่วยงาน

จัดทำรูปเล่ม ประณีต ใช้ถ้อยคำ สำนวน ภาษา เป็นทางการ การระมัดระวังมากกว่าหนังสือสัมพันธ์ภายใน

ค) สื่อสัมพันธ์แบบผสม (Combination)

เป็นการจัดทำสิ่งพิมพ์ที่สื่อสัมพันธ์ในลักษณะผสมใช้อ่านได้ ทั้งคนภายในและภายนอก
หน่วยงานในเล่มเดียวกัน

2.5.4.2 สื่อสิ่งพิมพ์มีลักษณะต่าง ๆ คือ

ก) หนังสือพิมพ์ (Newspaper)

หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ เพราะหนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่สามารถเข้าถึงประชาชนจำนวนมาก และมีระยะเวลาที่กำหนดออกที่แน่นอนเป็นประจำสม่ำเสมอ หนังสือพิมพ์ติดกับสื่อชนิดอื่นๆ ตรงที่ว่าหนังสือพิมพ์นั้นอาจจะเป็นเครื่องเร่งเร้าก่อให้เกิดประชาคมติขึ้นในหมู่ประชาชนได้ และขณะเดียวกันก็จะสื่อประชาคมติของประชาชนสะท้อนออกมาให้เห็นอีกด้วย เราจึงสามารถกล่าวได้อย่างเต็มปากว่า หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งในวงการประชาสัมพันธ์หนังสือพิมพ์สามารถเสนอข่าวสารเรื่องราวต่างๆ หลายด้านปะปนผสมผสานกันไปในฉบับเดียวกัน มีทั้งข่าวสาร เรื่องราว ที่ประชาชนเฉพาะกลุ่มและประชาชนทั่วไปสนใจ เช่น ข่าวการเมือง อาชญากรรม เศรษฐกิจ สังคม กีฬา บันเทิง เป็นต้น หนังสือพิมพ์เป็นสื่อในการติดต่อ 2 ทาง (Two-Way Communication) เพราะเป็นสื่อในการถ่ายทอดความคิดเห็น นโยบายการดำเนินงานของกิจการ แล้วยังเป็นสื่อแสดงความรู้สึกนึกคิดของประชาชนที่มีต่อองค์กรด้วย เช่น การวิจารณ์การปฏิบัติงานหรือนโยบายของรัฐบาล เพื่อองค์การที่ถูกวิจารณ์จะได้ปรับปรุงนโยบายให้ดีขึ้น หรือรัฐบาลใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจ เพื่อขอความร่วมมือในการปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ยังเป็นสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยใช้เป็นสื่อแถลงนโยบาย ข้อคิดเห็นทางการเมือง เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน ใช้ในการเผยแพร่วัฒนธรรมให้เป็นที่รู้จักของประเทศต่างๆ หรือแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ข้อดีของหนังสือพิมพ์

- 1) หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่เสนอข่าวที่น่าสนใจสม่ำเสมอและรวดเร็ว จึงเป็นสื่อที่มวลชนยอมรับข่าวการเผยแพร่
- 2) มีความคงทนถาวรกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่น เพราะเมื่อผู้อ่านไม่เข้าใจตอนใดก็ย้อนกลับมาอ่านทบทวน ใหม่ได้
- 3) เสนอเรื่องราวข่าวสารหลายประเภท มีทั้งเรื่องราวข่าวสารที่ประชาชนเฉพาะกลุ่ม และประชาชนทั่วไป สนใจ จึงสามารถเข้าถึงประชาชนได้หลายกลุ่มหลายอาชีพ
- 4) เสนอข่าวหรือเรื่องราวต่างๆ ครั้งละมากๆ ได้ รวมทั้งเสนอข่าวประจำวันทุกวันเป็นประจำ ทำให้ประชาชนสามารถติดตามข่าวสารเรื่องราวต่างๆ ได้ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- 5) มีภาพถ่ายประกอบช่วยดึงดูดความสนใจและเข้าใจข่าวสารได้ยิ่งขึ้น
- 6) ราคาถูก หาซื้อได้ง่าย และมีหลายภาษา

ข้อจำกัดของหนังสือพิมพ์

- 1) ไม่สามารถเข้าถึงผู้อ่านที่อ่านหนังสือไม่ออก หรือผู้สูงอายุที่สายตาไม่ดี
- 2) หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่ไม่มีสีสันสวยงาม ไม่มีสิ่งใดสะดุดตาผู้อ่านนอกจากพาดหัวข่าวซึ่งควรเป็นข้อความที่ กะทัดรัด อ่านเข้าใจง่าย และสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องของข่าว
- 3) มีอายุสั้น ผู้อ่านอ่านครั้งเดียวแล้วจะทิ้งไป ประชาชนไม่นิยมเก็บหนังสือพิมพ์ไว้เป็นเวลานาน

- 4) มีช่วงอายุที่สั้น เมื่อคนอ่านเพียงครั้งเดียวแล้วก็จะผ่านไป เพราะชาวต่างชาติ มีผ่านเข้ามาทุกวัน
- 5) ผู้อ่านหนังสือพิมพ์จะอ่านเพียงบางเรื่องหรือบางคอลัมน์ที่เขาเกี่ยวข้องหรือสนใจเท่านั้น
- 6) ไม่มีสีสรรหรือภาพที่สวยงามสะดุดตาชวนอ่าน

นักประชาสัมพันธ์ ควรรู้จักผูกพันกับหนังสือพิมพ์ และถือว่า การหนังสือพิมพ์สัมพันธ์ เป็นส่วนหนึ่งของงานประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีข้อแนะนำในการปฏิบัติดังนี้

1) ต้องศึกษารวบรวมข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับวงการหนังสือพิมพ์ เช่น นโยบาย จุดมุ่งหมาย ความต้องการของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับซึ่งแตกต่างกันไป และต้องศึกษาบุคคลในวงการหนังสือพิมพ์เพื่อทำความรู้จักสร้างความสนิทสนมคุ้นเคย

2) ต้องให้ข่าวหนังสือพิมพ์ เช่น ข่าวเกี่ยวกับนโยบาย ความมุ่งหมาย โครงการ ผลงาน และเหตุการณ์ เพื่อให้หนังสือพิมพ์นำไปลงเผยแพร่ ทำให้ประชาชนผู้อ่านเกิดความสนใจ ความรู้ ความเข้าใจ และนิยมเลื่อมใสในสถาบัน

- 3) ต้องอำนวยความสะดวกแก่นักข่าว หรือนักเขียนที่มาติดต่อ
- 4) ต้องผูกสัมพันธ์ และสังสรรค์กับบรรดานักข่าว และนักเขียนให้ใกล้ชิดสนิทสนม
- 5) ต้องคอยตัดข่าว บทวิจารณ์ และสารคดีที่หนังสือพิมพ์ต่างๆ ลงเพื่อติดตามวัดผลงาน
- 6) แพร่ข่าวให้หนังสือพิมพ์ ตรวจสอบกระแสข่าว ตรวจสอบข่าวและความคิดเห็นที่เป็นความเข้าใจผิด

ข) วารสาร (Journal)

จัดทำเพื่อผู้อ่านเฉพาะกลุ่ม อาจเป็นภายในหรือภายนอกองค์กรก็ได้ จัดทำเป็นรูปเล่ม มีระยะเวลาออกที่แน่นอน และมีความต่อเนื่อง

ข้อดีของวารสาร

- 1) รูปเล่มแข็งแรงและสวยงาม
  - 2) สามารถเข้าถึงกลุ่มประชาชนเป้าหมายได้ตามความประสงค์เจาะจงหรือต้องการ
  - 3) มีผลทางด้านช่วยย้าเตือนความทรงจำและประทับใจ เพราะออกติดต่อกันเป็นประจำและต่อเนื่อง
- โดย สม้าเสมอ

4) มีเนื้อที่เพียงพอที่จะสื่อสารหรือชี้แจงรายละเอียดต่างๆ ได้อย่างสมบูรณ์

5) มีความยืดหยุ่นสูง เพราะอาจเปลี่ยนแปลงเนื้อหา รูปเล่มให้เป็นไปตามความต้องการและงบประมาณของ องค์กรสถาบันได้ง่าย

ข้อจำกัดของวารสาร

- 1) คุณภาพของวารสารมักไม่ค่อยดีและขาดคุณภาพ เพราะจัดทำกันเองในองค์กรเป็นส่วนใหญ่
- 2) งบประมาณเป็นอุปสรรคสำคัญในการจัดทำ
- 3) ยุกเล็กได้ง่าย หากผู้บริหารไม่เห็นด้วย หรือเมื่อไม่ได้รับงบประมาณ
- 4) ผู้จัดทำไม่มีเวลาเพียงพอ เพราะต้องมิงงานภาระอื่นๆ ภายในองค์กรอีกมากมาย
- 5) หากวารสารที่ออกนั้นมิมีวัตถุประสงค์ที่ไม่แน่ชัดหรือขาดความรู้ที่น่าสนใจและสาระประโยชน์ที่แท้จริงแล้ววารสารนั้นก็อาจจะไม่ได้รับความสนใจจากประชาชน

ค) นิตยสาร (Magazines)

นิตยสาร เป็นเครื่องมือหรือสื่อในการประชาสัมพันธ์ประเภทสิ่งพิมพ์ที่สำคัญอย่างหนึ่ง นิตยสารมีรูปแบบที่กะทัดรัดสวยงาม และมีระบบการพิมพ์ที่ประณีต มีสีสวยงามช่วยดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

ข้อดีของนิตยสาร

- 1) การจัดทำนิตยสารมักทำในรูปของธุรกิจโดยทีมงานขององค์กร
- 2) มีการวางแผนงานจัดทำอย่างเป็นระบบทำให้มีรูปแบบที่สวยงามและเนื้อหาแปลกใหม่ ไม่ซ้ำ
- 3) สามารถนำเสนอรายละเอียดเรื่องราวได้มาก และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเฉพาะได้
- 4) จำนวนการผลิตไม่มาก มีการบอกเงื่อนไขการรับเป็นสมาชิก ทำให้ไม่สูญเสียเปล่า
- 5) ระยะเวลาในการอ่านนิตยสารนานกว่าหนังสือพิมพ์

ข้อจำกัดของนิตยสาร

- 1) ราคาต่อหน่วยของนิตยสารแพงกว่าหนังสือพิมพ์
- 2) การจัดจำหน่ายและเผยแพร่อยู่ในวงจำกัดเฉพาะกลุ่ม
- 3) ขาดความรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ เพราะอาจออกเป็นรายเดือนหรือรายปักษ์
- 4) มีราคาแพง ประชาชนบางกลุ่มอาจไม่สามารถซื้อหรือจับจ่ายได้
- 5) มีจำนวนจำหน่ายและเผยแพร่ค่อนข้างน้อย

ง) หนังสือรายงานประจำปี

มักจัดทำเป็นรูปเล่ม และมีขนาดต่าง ๆ ตามความเหมาะสม มีเรื่องราวสำคัญและน่าสนใจขององค์กร เรียกว่า Annual Report

จ) หนังสือรายงานประจำงวด (Imperium Report)

ทำเป็นรูปเล่มคล้ายกับหนังสือรายงานประจำปี โดยออกเป็นงวด ๆ เช่น 3 เดือน หรือ 6 เดือนต่อครั้ง เพื่อรายงานผลการดำเนินงานขององค์กรประจำงวด หรือรายงานผลโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ฉ) จดหมาย (News Letter)

มีลักษณะเป็นแผ่นปลิวชนิดหนึ่ง เพื่อส่งให้กับกลุ่มลูกค้าที่เป็นเป้าหมาย หรือคาดคะเนว่าจะเป็นลูกค้าได้ในอนาคตมีหัวจดหมายที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนหรือองค์กร

ช) ป้ายประกาศและโปสเตอร์

เป็นสื่อที่ใช้เพื่อดึงดูดความสนใจของประชาชนที่มีความเด่นและสะดุดตา จัดทำด้วยสีสดใสสวยงาม มีภาพและตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย แม้อยู่ไกล

ซ) แผ่นพับ (Folder)

เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ข่าวเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการขององค์กร

ณ) เอกสารแจก

มักทำเป็นเอกสารที่รวมเป็นเล่ม เพื่อเผยแพร่หรือแจกให้อ่าน

ญ) จุลสาร (Booklet and Bulletin)

เป็นเอกสารเชิงความรู้ทางวิชาการ มีลักษณะคล้ายแผ่นพับแต่เย็บเป็นเล่ม

ฎ) ใบปลิว (Leaflet)

มีลักษณะเป็นกระดาษแผ่นเดียว บรรจุข่าวสาร เรื่องราวต่างๆ ที่ต้องการจะประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงในกลุ่มเป้าหมายได้อย่างกว้างขวาง

2.5.4.3 สื่อบุคคล (Personal Media)

สื่อบุคคลเป็นวิธีการสื่อสารที่เก่าแก่ที่สุด ใช้กันตั้งแต่เริ่มมีมนุษย์ขึ้นในโลก เป็นสื่อที่ใช้กันมากใน กลุ่มประชาชนทั่วไป เครื่องมือของสื่อบุคคลมีทั้งที่เป็นคำพูด กริยาท่าทาง การแสดงออกทางอากัปกิริยา

วิธีการสื่อสารด้วยบุคคลจะเป็นการใช้คำพูดเป็นหลัก ด้วยวิธีการสนทนา อภิปราย บรรยาย สาธิต ประชุม

คำพูด (Spoken Word) เป็นเครื่องมือสื่อสารที่ทุกคนคุ้นเคยกันดีอยู่แล้ว และทุกคนต้องใช้คำพูดในชีวิตประจำวัน ในงานอาชีพ ในชีวิตส่วนตัว สื่อคำพูดจึงเป็นสื่อที่เก่าแก่ที่สุดชนิดหนึ่ง นอกจากนี้หากคำพูดนั้นพูดโดยบุคคลที่มีชื่อเสียงที่สังคมยกย่องนับถือก็จะมีน้ำหนักในคำพูดนั้นมากขึ้นเป็นเงาตามตัว การพูดจึงเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดชักนำความรู้สึกรักนึกคิดของมนุษย์ออกมาให้ผู้อื่นได้ทราบและเข้าใจ คำพูดจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะทำให้มนุษย์เกิดความร่วมมือร่วมใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ก) สื่อบุคคลหรือการสื่อสารด้วยคำพูดนั้น มี 2 แบบ คือ

1) แบบที่เป็นทางการ (Formal oral communication) เช่น การอภิปราย การบรรยาย การประชุม การประกาศข่าว การให้สัมภาษณ์ การสัมมนา

2) แบบที่ไม่เป็นทางการ (Informal oral communication) คือ การพูดจาสนทนาปราศรัยต่างๆ ในการพูดที่เป็นทางการนั้น ผู้พูดจะต้องพูดให้ผู้ฟังสนใจ เข้าใจ ประทับใจ เกิดศรัทธา แล้ว ยังอาจจะมีวัตถุประสงค์อื่นๆ ในทางการพูดด้วย เช่น เพื่อให้ข่าวสารความรู้ เพื่อชักจูงใจ เพื่อกระตุ้นเร้าอารมณ์ เพื่อก่อให้เกิดการปฏิบัติการหรือทำให้รู้สึกซาบซึ้ง ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าจุดมุ่งหมายจะมี 2 ลักษณะ คือ จุดมุ่งหมายที่เปิดเผย หรือจุดมุ่งหมายที่ปกปิด

ข) ลักษณะของสื่อบุคคล

1) การพูดสนทนา เป็นการสื่อสารของบุคคลโดยทั่วไปในวงสนทนา ซึ่งเป็นการสื่อสารกันในชีวิตประจำวันทั่วไป

2) การอภิปราย เป็นการสื่อความโดยกลุ่มคนตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ซึ่งเป็นการให้ความรู้ ความคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะที่มีแนวโน้มไปในทางเดียวกัน

3) การบรรยาย เป็นการสื่อความเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจต่อเนื่องในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยผู้ฟังเป็นผู้รับสาร และผู้บรรยายเป็นผู้ให้สาร

4) การประชุม เป็นการร่วมกันปรึกษาหารือกันในกลุ่มหรือทีมงานอย่างมีระบบและระเบียบวิธีทางการประชุม เช่นการยกมือก่อนพูดแสดงความคิดเห็น มีการจดบันทึกรายงานการประชุม และมีประธานการประชุม

5) การฝึกอบรม เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคคล เพื่อให้มีความรู้เพิ่มขึ้น และมีความสามารถขึ้นในเรื่องที่ได้รับการฝึกและอบรมมา

6) การสัมมนา เป็นกระบวนการสื่อสารสองทาง ทั้งให้และรับความรู้ซึ่งกันและกัน ระหว่างวิทยากรและผู้เข้าร่วมสัมมนา

7) การพูดในที่ชุมชน เป็นการพูดในที่สาธารณะหรือชุมชนในวาระหรือโอกาสต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจ ความรู้ ยกย่อง และยินดี ตลอดจนความเห็นอกเห็นใจในเรื่องราวต่างๆ

ข้อดีของสื่อบุคคล

1) เป็นสื่อที่ทุกคนมีอยู่แล้ว ไม่ต้องสิ้นเปลืองในการซื้อสื่อแบบสื่ออื่นๆ

2) ทำให้ผู้พูดและผู้ฟังเห็นหน้าตา บุคลิก ลีลา ท่าทาง น้ำเสียงประกอบการพูดซึ่งมีอิทธิพลในการชักจูงและเร้าความสนใจได้มากกว่า

3) เป็นการสื่อสารสองทาง ทั้งผู้พูดและผู้ฟังสามารถโต้ตอบกันได้ทันที

4) ผู้พูดสามารถปรับเนื้อหาให้เหมาะกับผู้ฟังได้ทันที

5) เหมาะกับการเผยแพร่เรื่องราวที่ไม่สลับซับซ้อนหรือติดต่อสัมพันธ์กันเป็นการส่วนตัว

ข้อจำกัดของสื่อบุคคล

1) ไม่มีความคงทนถาวร พูดแล้วก็ผ่านไป

2) ไม่สามารถครอบคลุมผู้ฟังจำนวนมากๆ ได้

3) หากผู้พูดขาดความสามารถในการพูดจูงใจ ก็จะทำให้การพูดล้มเหลวได้

4) เนื้อหาสาระที่นำมาพูดหากสลับซับซ้อนเกินไป ทำให้ผู้ฟังไม่เข้าใจ ต้องมีอุปกรณ์ประกอบการพูด เช่น ภาพถ่าย ภาพสไลด์ ภาพยนตร์

5) เป็นสื่อที่ไม่มีหลักฐานอ้างอิงที่ชัดเจน

2.1.4.4 สื่อโสตทัศน (Audio Visual Media)

เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีการใช้ทั้งภาพและเสียง มีลักษณะ คือ

ก) ภาพยนตร์ (Films) หรือวิดีโอ (Video)

ภาพยนตร์มีทั้งภาพและเสียงประกอบอื่นๆ เช่น ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวเป็นชุด ภาพโปรเจกต์แสง ทั้งนี้เป็นเทคนิคต่างๆ ที่จะให้นักประชาสัมพันธ์เลือกใช้ให้เหมาะกับงานแต่ละแบบ ภาพยนตร์เป็นสื่อที่ใช้ประชาสัมพันธ์ทางตา นับว่าเป็นสื่อที่ให้ความประทับใจและทำให้ผู้คนจดจำเรื่องราวเนื้อหาได้นาน เพราะผู้ชมจะได้ดูและได้ฟังคำบรรยายไปพร้อมๆ กัน

ข้อดีของภาพยนตร์

1) มีทั้งแสง สี เสียง และภาพเคลื่อนไหวประกอบดนตรี ทำให้ประทับใจและจดจำ

2) สามารถเร้าเร้าความสนใจของผู้ชมได้ตลอดเวลาที่ภาพยนตร์ฉายอยู่

3) สามารถสอดแทรกความคิดเห็น และเป็นสื่อในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติพฤติกรรมได้ง่าย

- 4) สามารถเสนอภาพในอดีตที่เราไม่สามารถย้อนกลับไปชมได้อีก
- 5) ใช้เทคนิคสร้างเหตุการณ์ประกอบฉากการถ่ายทำได้อย่างสมจริงสมจังที่สุด

ข้อจำกัดของภาพยนตร์

- 1) ค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการถ่ายทำภาพยนตร์สูงมาก
- 2) ไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มชนเป้าหมายจำนวนมากๆ ได้ ชมได้ในจำนวนจำกัด เพราะผู้ชมอยู่ในห้องฉายภาพยนตร์เท่านั้น
- 3) มีข้อจำกัดเกี่ยวกับเครื่องอุปกรณ์และห้องฉายภาพยนตร์

ข) วิทยุ (Radio)

เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่ส่งข่าวสารได้รวดเร็ว และเผยแพร่ข่าวไปได้ไกลมาก เป็นที่นิยมทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ ประชาชนมีใช้มากแม้ในชนบทที่อยู่ห่างไกลและยังไม่มีไฟฟ้าใช้ มีหลากหลายรายการ ทั้งข่าวสาร บันเทิง รายการเพลง รายการละคร

ข้อดีของวิทยุ

- 1) มีราคาถูก มีความรวดเร็ว แม้จะอยู่ห่างไกลจากสถานีก็ตาม
- 2) เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกก็สามารถรับฟังได้ ครอบคลุมบริเวณพื้นที่กว้างขวางมาก
- 3) ให้ความรู้สึกเป็นกันเองกับผู้ฟัง สร้างความใกล้ชิด ช่างฟังติดตัวได้ตลอดเวลา
- 4) ให้ความรู้สึกเร้าอารมณ์ และเป็นสื่อที่จูงใจได้ง่าย เพราะเน้นจังหวะ ลีลาที่ใส่อารมณ์ทำให้ผู้ฟังจินตนาการ และมีความรู้สึกร่วมด้วย
- 5) สามารถฟังไปด้วยและทำงานอื่นไปด้วยได้

ข้อจำกัดของวิทยุ

- 1) ไม่สามารถเสนอรายละเอียดได้มาก เพราะต้องพูดให้สั้น กระชับ เข้าใจง่าย
- 2) ไม่มีความคงทนถาวร ถ้าผู้ฟังพลาดรายการไปก็ไม่สามารถจะรับฟังได้อีก
- 3) ถ้ามีข้อผิดพลาดจะแก้ไขได้ยาก
- 4) ต้องฟังอย่างมีสมาธิจึงจะได้ใจความทั้งหมด
- 5) เป็นการสื่อสารทางเดียว ไม่สามารถไต่ถามเรื่องราวที่ไม่เข้าใจได้

ค) โทรทัศน์ (Television)

เป็นสื่อที่เจริญรุดหน้ามาก สามารถถ่ายทอดข่าวสารได้ทั้งโดยคำพูด ข้อเขียน และรูปภาพ เป็นทั้งภาพสี ขาวดำ และภาพนิ่ง ภาพยนตร์และอื่นๆ ถ่ายทอดข่าวสารได้เร็วมาก และส่งภาพในระยะทางไกลๆ ได้ด้วย รายการทางโทรทัศน์จะคล้ายกับวิทยุ มีความหลากหลายโทรทัศน์จึงเป็นสื่อที่มีบทบาทและมีผู้นิยมมาก

ข้อดีของโทรทัศน์

- 1) ดึงดูดความสนใจได้มาก เพราะสามารถทดแทนได้ทั้ง หนังสือพิมพ์ วิทยุ และภาพยนตร์

- 2) ผู้ชมเก็บข่าวสารได้มากเพราะมีทั้งภาพและเสียง
- 3) ถ่ายทอดข่าวสารได้รวดเร็ว ทำให้ข่าวเป็นที่น่าเชื่อถือ
- 4) สามารถเสนอรายการบางรายการได้ดีกว่าวิทยุและหนังสือพิมพ์ เช่น รายการสารคดี การสาธิตทางวิชาการต่างๆ

ข้อจำกัดของโทรทัศน์

- 1) ราคาแพงกว่าสื่อประเภทอื่น
- 2) เมื่อพลาดรายการก็ไม่สามารถจะชมได้อีก นอกจากบันทึกเป็นวิดีโอเทป
- 3) เป็นการสื่อสารทางเดียว

ง) เครื่องฉายแผ่นใส

เป็นสื่อที่ใช้ประกอบการบรรยายเพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

จ) เครื่องฉายสไลด์

เป็นสื่อที่ใช้ประกอบการบรรยาย เพื่อให้เกิดความชัดเจน เป็นภาพนิ่ง เลื่อนภาพได้ที่ละหนึ่งภาพ ปัจจุบันมีการปรับปรุงให้มีการฉายแบบ Multi ทำให้ฉายได้ที่ละ 3 เครื่อง

ฉ) เครื่องรับ – ส่งแฟกซ์

เป็นเครื่องโทรศัพท์ที่สามารถส่งข่าวสารที่มีลักษณะคล้ายการถ่ายเอกสารจากต้นทางมายังเลขหมายโทรศัพท์ปลายทาง โดยมีสัญญาณบอกความพร้อมในการรับข่าวสารหรือแฟกซ์

2.5.4.5 สื่อมวลชน (Mass Communication)

ลักษณะของสื่อมวลชน สามารถแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ

- ก) หนังสือพิมพ์ทั้งรายวัน และนิตยสารทั้งรายสัปดาห์และรายปักษ์
- ข) สื่อกระจายเสียงและแพร่ภาพ นอกจากวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แล้วยังมี
  - 1) ภาพยนตร์ เป็นสื่อที่ได้จัดทำเป็นรายการภาพยนตร์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์
  - 2) เคเบิลทีวี เป็นเคเบิลที่มีลักษณะไร้สาย ต้องติดตั้งเสาอากาศไมโครเวฟเพื่อรับความถี่ ถอดรหัสเป็นการ ส่งด้วยคลื่นไมโครเวฟ
  - 3) ดาวเทียม เป็นการสื่อสารโดยการส่งคลื่นวิทยุโทรทัศน์จากสถานีขึ้นสู่อาวเทียมและสะท้อนกลับมายังจานรับคลื่น ซึ่งจะมีความคมชัดของภาพมาก
  - 4) วิดีโอเท็กซ์ เป็นสื่อที่คล้ายกับการส่งสารสนเทศสิ่งพิมพ์ของเทเลเท็กซ์ที่ส่งไปพร้อมกับคลื่นวิทยุโทรทัศน์แต่วิดีโอเท็กซ์อาศัยสายโทรศัพท์หรือสายเคเบิลเป็นตัวกลางเชื่อมระหว่างสถานีส่งกับผู้รับและมีการโต้ตอบกันได้

บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนที่มีต่อประชาชน

- 1) แจ้งข่าวสาร ความรู้ ความเคลื่อนไหวของกิจการหรือหน่วยงานต่างๆ

- 2) เผยแพร่ไปยังประชาชนส่วนใหญ่อย่างกว้างขวาง
- 3) สิ่งที่เผยแพร่มีการจัดเตรียมอย่างดีไว้ก่อนล่วงหน้า
- 4) สื่อมวลชนส่งข่าวสารที่สนองความสนใจของกลุ่มประชาชนจำนวนมาก
- 5) พยายามรักษามาตรฐานหรือคุณภาพการทำงานของสื่อมวลชนประเภทนั้นไว้เพื่อภาพพจน์ที่ดีงามและความเชื่อถือของประชาชน

แนววิธีการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์

1) การย้ำหรือซ้ำบ่อยๆ (Repeating)

จะช่วยให้เกิดความน่าสนใจเพิ่มขึ้น คงทนถาวรมากขึ้น เหมือนการตอกย้ำหัวตะปู ยิ่งตีดแน่นแม่นยำ แต่การใช้วิธีการนี้ควรระวังว่า ถ้าย้ำบ่อยๆ และกระทำต่อเนื่องกันนานอาจถึงจุดอิ่มตัวขึ้นได้ ถ้าเมื่อใดถึงจุดอิ่มตัวผลจะลดลงทันที เพราะผู้รับจะเริ่มเบื่อหน่ายหรือชินชาเพราะฉะนั้นถ้าจะทำอยู่เรื่อยๆ ควรให้มีทั้งความต่อเนื่องและความหลากหลาย

2) ให้โอกาสผู้รับมีส่วนร่วม (Participation)

เช่น ในรายการโทรทัศน์ที่ให้ผู้ชมเข้าร่วมรายการด้วย จะมีอิทธิพลดึงดูดความสนใจได้ดีกว่าที่ผู้จัดรายการจะให้อะไรอย่างเดียว การให้ผู้รับมีส่วนร่วมนั้นสามารถทำได้ทั้งรายการบันเทิง และรายการที่ให้ความรู้

หลักการพิจารณาเลือกใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์

เนื่องจากสิ่งที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มีอยู่มากมายหลายชนิดด้วยกัน ฉะนั้นผู้ที่ตัดสินใจเลือกสื่ออะไรมาใช้จะต้องพิจารณาให้รอบคอบเสียก่อนว่าจะเหมาะสมและช่วยให้บรรลุเป้าหมายหรือไม่ การพิจารณาเลือกสื่อมาใช้นั้นควรคำนึงถึงลักษณะของสื่อที่แตกต่างกัน ดังนี้

1) ด้านเนื้อที่ – เวลา (Space – Time) สิ่งพิมพ์ รูปภาพ เป็นสื่อที่คำนึงถึงเฉพาะด้าน “เนื้อที่” การพูดทาง โทรศัพท์ วิทยุ คำนึงเฉพาะด้าน “เวลา” ส่วนการติดต่อธรรมดา โทรทัศน์และภาพยนตร์นั้น คำนึงถึง “เนื้อที่ – เวลา”

2) การมีส่วนร่วมของประชาชนเป้าหมาย (Audience's participation) หากจะเรียงลำดับสื่อที่ประชาชนเป้าหมายได้มีส่วนร่วมมากที่สุดไปยั้งน้อยที่สุด สามารถเรียงได้โดยการสนทนาระหว่างบุคคล กลุ่มอภิปราย การประชุมที่ไม่เป็นทางการ โทรศัพท์ การประชุมที่เป็นทางการ ภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง โทรเลข จดหมายโต้ตอบระหว่างบุคคล ทั้งส่วนตัวและกิจการ จดหมายติดต่อทั่วไป จดหมายราชการหรือที่มีรูปแบบเป็นทางการ หนังสือพิมพ์ ใบประกาศและภาพโฆษณา นิตยสาร และหนังสือ

3) ด้านความเร็ว (Speed) สื่อที่มีความเร็วมากที่สุดคือ วิทยุและโทรทัศน์ และสื่อที่ช้าที่สุดคือ หนังสือ ลักษณะเหล่านี้อาจกล่าวได้ว่า หากเป็นการติดต่อเผยแพร่ข่าวความเคลื่อนไหว ก็ต้องอาศัยความเร็วสูง แต่หากข่าวสารใดที่ต้องการให้ประชาชนเป้าหมายได้ศึกษาวิเคราะห์อย่างละเอียดก็ต้องใช้สื่อที่มีความเร็วต่ำ

4) ด้านความคงทน (Permanence) หนังสือจัดได้ว่าเป็นสื่อที่มีความคงทนถาวรมากกว่าสื่อใดๆ วิทยุและโทรทัศน์จัดเป็นสื่อที่มีความคงทนน้อยที่สุด

2.6 ประวัติต่างๆ ในจังหวัดราชบุรี

ภาพที่ 2.7 ตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดราชบุรี

2.6.1 ที่ตั้งจังหวัดราชบุรี

ถนนอำเภอ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี 70000

ภาพที่ 2.8 แผนที่ตั้งประจำจังหวัดราชบุรี

2.6.2 คำขวัญประจำจังหวัดราชบุรี

คนสวยโพธาราม คนงามบ้านโป่ง เมืองโอ่งมังกร วัดขนอนหนังใหญ่ ตีนใจถ้ำงาม ตลาดน้ำดำเนิน
เพลินค้างคาวร้อยล้าน ย่านยี่สกปลาดี

2.6.2.1 ที่มาของคำขวัญจังหวัดราชบุรี

คำขวัญจังหวัดราชบุรีนี้เริ่มใช้เมื่อจังหวัดราชบุรีเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขัน กีฬาเยาวชนแห่งชาติครั้งที่ 5 และงานมหกรรมของดีเมืองราชบุรี พ.ศ. 2532 ซึ่งในความหมายของคำขวัญนั้นสามารถนำมากล่าวได้ดังนี้

- คนสวยโพธาราม สันนิษฐานว่าคงมีที่มาจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในคราวเสด็จพระราชดำเนินกลับจากประพาสไทรโยคทางชลมารคครั้งที่ 3 ในปี พ.ศ.2431แล้วได้ประทับพักที่เรือนบนพลับพลาและเสด็จประพาสตลาดโพธาราม ซึ่งราษฎรทั้งชาวไทย จีน มอญ และลาวเฝ้ารับเสด็จด้วยเครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับสวยงามมีพระราชดำรัสชมว่า “คนโพธารามนี้สวย” หรืออีกนัยหนึ่งหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ได้อธิบายไว้ว่าเมื่อครั้งที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จ พระราชดำเนินนำกองเสือป่าไปซ้อมรบที่ค่ายหลวงบ้านไร่อำเภอโพธาราม ได้มีราษฎรชาวโพธารามรับเสด็จถวายการรับใช้อย่างใกล้ชิด จึงมีพระราชดำรัสชมว่า “คนสวยโพธารามสวยมีน้ำใจดี”

-คนงามบ้านโป่ง สันนิษฐาน ว่าคงมีที่มาจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในคราว เสด็จพระราชดำเนินกลับจากประพาสไทรโยคทางชลมารคครั้งที่ 3 ในปี พ.ศ. 2431 ขณะพระราชดำเนินถึงบ้านโป่งนายอำเภอนำราษฎรไปเฝ้ารับเสด็จเป็นจำนวนมาก เมื่อเสด็จขึ้นฝั่งทรงเห็นราษฎรที่มาเฝ้าแต่งกายเรียบร้อยและหมอบกราบกัน อย่างพร้อมเพรียงสวยงามจึงมีพระราชดำรัสชมว่า”คนบ้านโป่งนี้งาม” ทั้งนี้คำขวัญที่ว่า “คนสวยโพธาราม คนงามบ้านโป่ง” นั้นเป็นคำขวัญที่บ่งบอกถึงจริยธรรมอันดีงามของชาวโพธารามและชาวบ้านโป่งที่ สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้มีน้ำใจไมตรีอันดีงาม พุดจาไพเราะ และงามพร้อมด้วยกิริยามารยาท

-เมืองโอ่งมังกร ที่มา มาจากการที่ราชบุรี เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงด้านอุตสาหกรรม ผลิตเครื่องเคลือบดินเผาที่มีคุณภาพโดยเฉพาะโอ่งมังกรซึ่งมีประวัติการผลิตที่ยาวนานและเป็นที่ยู่อักกันดีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จนกลายเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดราชบุรีในปัจจุบัน

-วัดขนอนหนึ่งใหญ่ มีที่มาจากที่หนึ่งใหญ่วัดขนอน ตำบลสร้อยฟ้า อำเภอโพธาราม นับเป็นหนึ่งใหญ่ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่ามีการสืบทอดกัน มายาวนานนับเป็นร้อยปีและมีการอนุรักษ์กันอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ตลอดจนเป็นหนึ่งในแหล่งเหลืออยู่เพียงไม่กี่คณะในประเทศไทยที่ยังคงมีการ สืบทอดอยู่ในปัจจุบัน

-ตื่นใจถ้ำงาม มีถ้ำที่งดงามมาก ๆ อยู่หลายแห่ง แต่ที่ขึ้นชื่อคือถ้ำเขาบิน และถ้ำจอมพล

-ตลาดน้ำดำเนิน ตลาดน้ำดำเนินสะดวก หรือ ตลาดน้ำคลองลัดพลี ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอดำเนินสะดวกไปประมาณ 400 ม. เป็นตลาดค้าขายทางน้ำที่ยังคงวิถีชีวิตไทยดั้งเดิมไว้ มีสิ่งของให้เลือกมากมาย โดยเฉพาะผลิตผลทางการเกษตร

-เพลินค้างคาวร้อยล้าน ค้างคาวเขาช่องพราน เวลาเย็นที่ค้างคาวจะบินออกจากถ้ำมาให้ชม นับจำนวนไม่ได้ ใช้เวลาบินออกจากถ้ำเป็นชั่วโมงกว่าจะหมด ประมาณกันว่ามีจำนวนเป็นร้อยล้านตัว

-ย่านี่สกปลาดี ปลาี่สก เป็นปลาที่ขึ้นชื่อของกลุ่มน้ำแม่กลอง แต่ว่ากันว่ารสชาติของปลาจะดีที่สุดในเมื่อมาเจริญเติบโตในแถบจังหวัดราชบุรี

2.6.3 ตราประจำจังหวัดราชบุรี รูปเครื่องราชกกุธภัณฑ์ของพระมหากษัตริย์ 2 สิ่ง คือ

- 1) พระแสงขรรค์ชัยศรี ประดิษฐานอยู่บนบันไดแก้ว
- 2) ฉลองพระบาทคู่ประดิษฐานอยู่บนพานทอง

2.6.3.1 ความหมายของตราประจำจังหวัดราชบุรี

เครื่องแสดงถึงความเป็นพระเจ้าแผ่นดิน(ตราประจำจังหวัดราชบุรีในปัจจุบันมีลักษณะ มีลักษณะดวงตราเป็นวงกลม มีสัญลักษณ์รูปเครื่องราชกกุธภัณฑ์สองอย่าง คือพระแสงขรรค์ชัยศรีบนพระที่นั่งและ ฉลองพระบาทคู่บนพานทอง ในอดีต ตราประจำของราชบุรีใช้สัญลักษณ์ภูเขาล้อมรอบด้วยงูใหญ่ ซึ่งมีความหมายถึง“เขางู” อันเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และรู้จักอย่างแพร่หลาย ต่อมาเห็นว่าสัญลักษณ์เขางูสื่อความหมายไปทาง โบราณสถานมากกว่าความหมายเกี่ยวกับราชบุรีอย่างแท้จริง และตราสัญลักษณ์นี้ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชประสงค์ประทานตราให้กองเสือป่ามณฑลราชบุรีที่เขางู จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงมาใช้ตราปัจจุบันตั้งแต่ปี พ.ศ.2509 เป็นต้นมา)

2.6.3.2 อักษรย่อจังหวัดราชบุรี คือ รบ.

2.6.4 สัญลักษณ์ประจำจังหวัด

2.6.4.1 ดอกไม้ประจำจังหวัดราชบุรี

ชื่อดอกไม้ ดอกกัลปพฤกษ์ (Pink Cassia, Pink Shower, Wishing Tree)

2.6.4.2 ต้นไม้ประจำจังหวัดราชบุรี

ต้นโมกมัน บางครั้งอาจเรียกว่า “โมกน้อย” หรือ “มูกน้อย” และ “มูกมัน”

(Wrightia tometosa Roem.& Schuly)

2.6.5 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดราชบุรี

จังหวัดราชบุรีมีชื่ออันเป็นมงคลยิ่ง หมายถึง ” เมืองพระราชาราชบุรีเป็นเมืองเก่าแก่ เมืองหนึ่งของประเทศไทย จากการศึกษาและขุดค้นของ นักประวัติศาสตร์ นักโบราณคดี พบว่าดินแดนแถบลุ่มแม่น้ำแม่กลองแห่งนี้เป็นที่ตั้งถิ่นฐานที่อยู่อาศัยของคนหลายยุคหลายสมัย และมีความรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีต จากหลักฐานทางโบราณสถานและโบราณวัตถุมาก ทำให้เชื่อได้ว่ามีผู้คนตั้งถิ่นฐานอยู่ใน บริเวณนี้ตั้งแต่ยุคหินกลาง ตลอดจนถึงค้นพบเมืองโบราณสมัยทวารวดีที่ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ได้เคยดำรงตำแหน่งหลวงยกกระบัตรเมืองราชบุรีในสมัยกรุง ศรีอยุธยา ตอนปลาย ซึ่งในช่วงปลายสมัย กรุงศรีอยุธยาและตอนต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์พบว่า เมืองราชบุรีเป็นเมือง หน้าที่านที่สำคัญและเป็นสมรภูมิการรบหลายสมัย โดยเฉพาะในสมัยสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกได้ยกทัพมาตั้งรับศึกพม่าในเขต ราชบุรีหลายครั้ง ครั้งสำคัญที่สุดคือสงครามเก้าทัพ ต่อมา พ.ศ. 2360 ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างกำแพงเมืองใหม่ทาง ฝั่งซ้ายของแม่น้ำแม่กลองตลอดมาจนถึงปัจจุบัน ครั้นถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวใน พ.ศ. 2437 ได้ทรงเปลี่ยนการปกครองส่วนภูมิภาคโดยรวมหัวเมืองต่างๆที่อยู่ใกล้ชิดกัน ตั้งขึ้นเป็นมณฑลและได้รวมเมืองราชบุรี เมือง

กาญจนบุรี เมืองสมุทรสงคราม เมืองเพชรบุรี เมืองปราณบุรี เมืองประจวบคีรีขันธ์ รวม 6 เมือง ตั้งขึ้นเป็นมณฑลราชบุรี ตั้งที่บัญชาการมณฑล ณ ที่เมืองราชบุรี ทางฝั่งขวาของแม่น้ำแม่กลอง (ปัจจุบันคือศาลากลางจังหวัดราชบุรีหลังเก่า) ต่อมาใน พ.ศ.2440 ได้ย้ายที่บัญชาการเมืองราชบุรี จากฝั่งซ้าย กลับมาตั้งรวมอยู่แห่งเดียวกับศาลาว่าการมณฑลราชบุรี ทางฝั่งขวาของแม่น้ำแม่กลอง จนถึง พ.ศ. 2476 เมื่อได้มีการยกเลิกการปกครองแบบมณฑลทั้งหมด มณฑลราชบุรีจึงถูกยกเลิกและคงฐานะเป็นจังหวัดราชบุรีจนถึงปัจจุบัน

2.6.6 ภูมิศาสตร์จังหวัดราชบุรี

2.6.6.1 อาณาเขต

- ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอท่าม่วง และอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอกำแพงแสน อำเภอเมืองนครปฐม และอำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร อำเภอบางคนทีและอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
- ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเขาย้อยและอำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตตะนาวศรี ประเทศพม่า

2.6.6.2 ภูมิประเทศ

พื้นที่ภูเขาสูง อยู่บริเวณชายแดนด้านตะวันตกติดกับประเทศพม่า และด้านใต้ติดกับจังหวัดเพชรบุรี มีสภาพเป็นเทือกเขาสูง อุดมไปด้วยป่าดิบเขา ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และป่าไผ่ ในระดับความสูง ตั้งแต่ 200 เมตร ถึง 1,400 เมตร ในเขตอำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา และอำเภอปากท่อด้านตะวันตกพื้นที่ราบสูง ได้แก่บริเวณถัดจากเทือกเขามาทางด้านตะวันออก กลางของพื้นที่จังหวัดเป็นที่ราบสูงและที่เนินลอนลาด มีแม่น้ำภาชี และลำห้วยสาขา เป็นสายน้ำหลัก สภาพเนื้อดิน เป็นดินปนทรายมีการชะล้างพังทลายของหน้าดินค่อนข้างสูงถึงปานกลาง อยู่ในเขตอำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา อำเภอจอมบึง และด้านตะวันตกของอำเภอปากท่อ อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอโพธาราม และอำเภอบ้านโป่ง ที่ราบลุ่ม ได้แก่บริเวณสองฝั่งแม่น้ำแม่กลอง และด้านตะวันออกของพื้นที่จังหวัด เนื้อดินเป็นดินร่วนและดินร่วนปนดินเหนียว มีความอุดมสมบูรณ์ มีระบบชลประทานแม่กลอง ที่เป็นระบบชลประทานขนาดใหญ่มากด้วย ที่ราบลุ่มต่ำ ได้แก่ตอนปลายของแม่น้ำแม่กลองที่ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสงคราม อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลกลางเพียง 1-2 เมตร ดินจะมีความสมบูรณ์ เหมาะแก่การทำสวนผักผลไม้

2.6.6.3 ภูมิอากาศ

จังหวัดราชบุรีตั้งอยู่ในเขตที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย แต่การที่มีเทือกเขาตะนาวศรีบังไว้อยู่ ทำให้เป็นที่อับฝน คือ อำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา และอำเภอจอมบึง มีฝนตกน้อยและเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีฝนตกน้อยที่สุดในประเทศ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,000-1,250 มิลลิเมตรต่อปี

อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 27 องศาเซลเซียส สูงสุดเดือนเมษายน-พฤษภาคมประมาณ 36 องศาเซลเซียส และต่ำสุดในเดือนธันวาคม-มกราคม ประมาณ 18 องศาเซลเซียส ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-พฤศจิกายน โดยตกหนักที่สุดในเดือนกันยายน และทิ้งช่วงในเดือนมิถุนายนและสิงหาคมฝนส่วนใหญ่จะถูกพัดเลยไปตกในแถบกลุ่มแม่น้ำแม่กลอง และด้านตะวันออกของพื้นที่จังหวัดอุณหภูมียู่ระหว่าง 13-38 องศาเซลเซียส แต่ในฤดูหนาวบริเวณเชิงเขาหรือหุบเขาในพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอบ้านคาจะมีสภาพอากาศหนาวมาก เฉลี่ย 8-15 องศาเซลเซียส [4] และเป็นจังหวัดที่มีปริมาณโอโซนมากที่สุดติดอันดับของโลก

2.6.7 การเมืองการปกครอง

2.6.7.1 หน่วยการปกครอง การปกครองส่วนภูมิภาคแบ่งออกเป็น 10 อำเภอ, 104 ตำบล และ 975 หมู่บ้าน การปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง, เทศบาล 25 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 77 แห่ง

- 1) อำเภอเมืองราชบุรี
- 2) อำเภอจอมบึง
- 3) อำเภอสวนผึ้ง
- 4) อำเภอดำเนินสะดวก
- 5) อำเภอบ้านโป่ง
- 6) อำเภอบางแพ
- 7) อำเภอโพธาราม
- 8) อำเภอปากท่อ
- 9) อำเภอวัดเพลง
- 10) อำเภอบ้านคา

2.6.7.2 พื้นที่ 5,196.462 ตร.กม.

2.6.7.3 ประชากร 873,101 คน (พ.ศ. 2562) ชาวไทยที่เป็นประชากรของราชบุรีตามกลุ่มวัฒนธรรมต่างๆ มีอยู่เป็นหย่อมย่าน ถ้ามีการรวมกลุ่มกันอย่างหนาแน่น ทำให้เกิดการแสดงออกทางประเพณีวัฒนธรรม และความเชื่อ ถ้าชุมชนที่มีกลุ่มคนตามวัฒนธรรมนั้นอยู่เบาบาง ก็ไม่สามารถแสดงออกทางวัฒนธรรมได้อย่างเต็มที่ บางครั้งก็ถูกกลุ่มวัฒนธรรมหลักชักนำหรือถูกกลืนกลายเป็นให้เสื่อมสูญไปจากสังคมก็มี ข้อมูลต่อไปนี้แสดงถึงพื้นที่อยู่อาศัยของผู้คนตามวัฒนธรรมต่างๆ

- 1) ไทยพื้นถิ่นราชบุรี
- 2) ไทยเชื้อสายจีน
- 3) ไทยวน (อ่านว่า ไท-ยวน)
- 4) มอญ
- 5) เขมร
- 6) ลาวเวียง

7) กะเหรี่ยง

8) ไทดำ (ไทยทรงดำ หรือชาวโซ่ง)

2.6.7.4 ผู้ว่าราชการ ขยารุช จันทร (ตั้งแต่ พ.ศ. 2560)

2.6.8 เศรษฐกิจจังหวัดราชบุรี

จังหวัดราชบุรี เป็นจังหวัดที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดในภาคตะวันตก จากการประมาณใน ไตรมาสแรกในปี 2553 ของคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ราชบุรีมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) คิดเป็นมูลค่า 120,200 ล้านบาท มากเป็นอันดับ 17 ของประเทศ และมีรายได้ต่อประชากร (GPP PER CAPITA) สูงถึง 144,062 บาท เป็นอันดับที่ 13 ของประเทศ จังหวัดราชบุรีมีการลงทุนทางอุตสาหกรรมถึง 1,100 โครงการ คิดเป็นเงินลงทุนมากกว่า 100,000 ล้านบาท เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคมีธุรกิจการค้าประเภทสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตร เป็นโครงสร้างหลักทางเศรษฐกิจ โดยมีศูนย์กลางตลาดผักผลไม้ในภูมิภาค โดยเป็นหนึ่งในตลาดกลางสินค้าเกษตรที่ใหญ่ที่สุด แห่งหนึ่งของประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีตลาดสด และตลาดนัดในท้องที่ต่าง ๆ ควบคู่กับการเลี้ยงปศุสัตว์ และโรงงานอาหารสัตว์ ที่มีมากในเขตอำเภอปากท่อ และอำเภอโพธาราม และยังมีอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น อุตสาหกรรมไฟฟ้า และก๊าซธรรมชาติ อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมน้ำตาล และอุตสาหกรรมกระดาษ อุตสาหกรรมสิ่งทอ เป็นต้น โดยจังหวัดราชบุรีเป็น 1 ใน 14 จังหวัดที่มีนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของประเทศไทยศูนย์กลางทางการค้าที่สำคัญจะกระจายอยู่ใน พื้นที่เมืองใหญ่ ได้แก่ เมืองราชบุรี และเมืองบ้านโป่ง เป็นต้น โดยเป็นที่ตั้ง ศูนย์ และสำนักงานสาขาในเขตภูมิภาค ของบริษัทชั้นนำหลายๆ แห่ง เช่น ปตท. โตโยต้า เป็นต้น อีกทั้งเป็นจังหวัดที่มีเศรษฐกิจเติบโตสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี เฉลี่ยปีละประมาณ 5-6 % ทำให้มีการลงทุนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เช่น ศูนย์การค้า โครงการที่อยู่อาศัย บริษัทห้างร้านต่างๆ เป็นต้น และจังหวัดราชบุรีมีอุบัติเหตุโดยสารถมากกว่า 50 กว่าอู่ มีชื่อเสียงมากในเรื่องการต่อรถโดยสาร เป็นที่แรกๆที่กำเนิดรถโดยสารของประเทศ เป็นนวัตกรรมทำด้วยมือที่กว่าได้

2.6.9 แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ

อำเภอสวนผึ้ง

1) เขาระโงม : ตั้งอยู่ในตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง ห่างจากตัวเมืองราชบุรี 80 กิโลเมตรเป็นพื้นที่ที่สูงที่สุดในจังหวัดราชบุรีประมาณ 1,045 เมตรจากระดับน้ำทะเลการเดินทางสู่ยอดเขาต้องใช้พาหนะขับเคลื่อน 4 ล้อสองข้างทางยังเป็นป่าเขาที่สภาพสมบูรณ์เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติและพบบัวไม้ป่าหลากหลายอยู่ทั่วไป ทักษะภาพโดยรวมคล้ายป่าทางภาคเหนือ บนจุดสูงสุดเป็นเส้นแบ่งเขตแดนประเทศไทยกับประเทศพม่ามีลานกว้างสำหรับกางเต็นท์พักแรมสามารถชมวิวทิวทัศน์ได้รอบบริเวณ ระหว่างทางมีน้ำตกผาแดงจุดพักชมวิวและทางเดินศึกษาธรรมชาติที่สวยงาม

2) ธารน้ำร้อนบ่อคลึง : ตั้งอยู่ในเขตอำเภอสวนผึ้ง เลย์ที่ว่าการอำเภอสวนผึ้งไปประมาณ 15 กม. ในที่ดินของเอกชน เป็นธารน้ำร้อนที่ไหลออกจากซอกหินเชิงเขาตะนาวศรีมีความร้อนประมาณ 50 – 57 องศาเซลเซียส นับเป็นธารน้ำร้อนที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯมากที่สุด

3) บ้านหอมเทียน : ภายในบ้านหอมเทียนตกแต่งด้วยของเก่าสะสมหายาก ภาพชนะสังกะสี ตะเกียงโบราณ ของเล่นเก่า ฯลฯ กลมกลืนไปกับป่าธรรมชาติ เหมาะกับการถ่ายภาพในมุมต่าง ๆ

2.6.9 ประเพณีและเทศกาล

- 1) งานท่องเที่ยวราชบุรีของดีเมืองโอ่งและงานกาชาด : มีการจัดขึ้นทุกปีในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนมีนาคมบริเวณพื้นที่ของศาลากลางจังหวัด
- 2) งานอ่งหวานและของดีดำเนินสะดวก : จัดที่บริเวณเวทีกลางวัดราษฎร์เจริญธรรม (วัดสุน) อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี เพื่อส่งเสริมการค้าขายสินค้า และผลผลิตทางการเกษตร
- 3) ประเพณีกินข้าวหอมมีการจัดพิธีขวัญข้าวมือ กินข้าวหอม ชมการแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้าน พิธียกเสาหงส์ และผูกผ้าสีให้เสาหลักบ้าน สถานที่จัด บ้านโป่งกระทิงบน อ.บ้านคา
- 4) งานสืบสานประเพณีวัฒนธรรม ไททรงดำ ชมการแสดง รำวง ฟ้อนแคน นักร้องลูกทุ่งรับเชิญ เดือนเมษายนของทุกปี (เฉพาะตำบลคอนคา) สถานที่จัดงาน วัดตากแดด 5 เมษายน วัดดอนคา 9 เมษายน วัดดอนพรหม 17 เมษายน

2.6.10 ของฝากจังหวัดราชบุรี

- สัปประหวาน บ้านคา
- ผ้าจกไทยวน
- เค้กมะพร้าวอ่อน
- โองมั่งกร
- หัวไชโป้วเค็ม,หวาน
- มะขามเทศมัน
- ผลิตภัณฑ์ประเภทนมสด
- อ่งหวานดำเนินสะดวก
- ตู๊กตาผ้า
- ตะโกตัดและไม้แคระ
- เขียงไม้มะขามและตูกตา
- เครื่องทองเหลือง
- แคนลายและชลุ่ย
- ย่ามกะเหรี่ยง
- ผ้าขาวม้า

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์สั้น และภาพยนตร์สั้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

(มณีกาญจน์ ไชยนนท์ , ณัฐวุฒิ สุอินตา 2558) ศึกษาข้อมูลการสำรวจพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทย พ.ศ.2558 จึงได้ออกแบบเนื้อหาภาพยนตร์ที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ที่ต้องการเห็นภาพสถานที่สวยงามปลอดภัย เหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ และสอดคล้องกับกระแสการท่องเที่ยวที่หันมาสนใจท่องเที่ยวแบบมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น มีการเพิ่มคุณค่าของการท่องเที่ยวโดยพัฒนามาเป็นการหาความรู้ การทำท่ายทางศัลยกรรมทางร่างกายและจิตใจ ไม่ใช่เป็นเพียงเพื่อการพักผ่อนแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ซึ่งชุมชนบ้านหลวงนับเป็นสถานที่ที่มีความสอดคล้องดังกล่าว และข้อได้เปรียบของทำเลที่ตั้งที่ไม่ใกล้และไม่ไกลจากตัวเมือง มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรท่องเที่ยว มีประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมที่งดงาม และมีความเป็นชุมชนพื้นถิ่น ที่มีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง เป็นจุดขายสำคัญอีกประการหนึ่ง จึงได้นำมาผลิตเนื้อหาของภาพยนตร์ที่แสดงแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและได้รับความนิยมมากที่สุด ของชุมชนบ้านหลวง ต.โหล่งขอด อ.พร้าว จ.เชียงใหม่ อีกทั้งใช้เทคนิคการเล่าเรื่องและถ่ายทำ เพื่อให้เกิดการจดจำชื่อบ้านหลวง ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ผ่านการโพสท์วิดีโอส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยแชร์ทางสื่อโซเชียลมีเดียและเว็บไซต์ของชุมชนซึ่งได้ผลการตอบรับสื่อในเกณฑ์ดี

(พงษ์พิพัฒน์ สายทอง Pongpipat Saitong 2562) ได้ศึกษางานวิจัยการผลิตภาพยนตร์สั้นโดยใช้องค์ประกอบของสารพันธุกรรมทางวัฒนธรรมไทย เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ การนำองค์ประกอบของสารพันธุกรรมทางวัฒนธรรมท้องถิ่นของกลุ่มจังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม และกาฬสินธุ์มาใช้ในการพัฒนาเนื้อเรื่องภาพยนตร์สั้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่เสนอเนื้อหาวิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยว โดยสอดแทรกในการดำเนินเรื่องด้วยการเดินทางไปในสถานที่ท่องเที่ยว จำนวน 20 แห่ง ใน 4 จังหวัด ดังนี้

1) ความยืดหยุ่น คือ การเดินทางไปท่องเที่ยวในสถานที่ที่กำหนดไว้ หากพบว่ามีสถานที่ท่องเที่ยวอื่นที่น่าสนใจจะแวะท่องเที่ยวทันทียกตัวอย่างในฉาก ต่อ กำลังเดินทางไปอุทยานแห่งชาติน้ำพองเขื่อนอุบลรัตน์อำเภออุบลรัตน์จังหวัดขอนแก่น ระหว่างเดินทางพบร้านกาแฟริมเขื่อน อ.อุบลรัตน์ จึงแวะรับประทานอาหารและดื่มกาแฟ ใช้เวลาที่ร้านกาแฟจนเย็น เดินทางผ่านจุดชมวิว ช่องเขาขาด จึงแวะถ่ายภาพทัศนียภาพช่วงเวลาดวงอาทิตย์ตกที่ทะเลสาบเหนือเขื่อนโดยมีภูเก้าภูพานคำเป็นฉากหลัง ก่อนเดินทางต่อไปยังเขื่อนอุบลรัตน์

2) ความสนุก คือ ถ่ายทอดความสนุกสนานของผู้คนตามธรรมชาติแทรกไว้ในการเดินทางเรื่องถ่ายทำพฤติกรรมและการมีปฏิสัมพันธ์ของแต่ละคนหลักกับผู้คนในท้องถิ่น เพื่อให้ได้บรรยากาศตามธรรมชาติยกตัวอย่างในฉาก ต่อ แวะเที่ยวชมสวนสัตว์ขอนแก่น อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น ได้พบกับกลุ่มเด็กนักเรียนชั้นประถมโรงเรียนในท้องถิ่น ได้ร่วมกิจกรรมกับเด็ก ๆ ย้อนวัยไปเป็นเด็กอีกครั้ง

3) ความมีรสชาติ คือ ในแต่จังหวัดมีอาหารประจำท้องถิ่นที่มีหน้าตาและรสชาติเฉพาะตัวซึ่งอาหารนับเป็นต้นทุนทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ยกตัวอย่างในฉาก ต่อ แวะรับประทานอาหารท้องถิ่นที่แพกลางน้ำท่องเที่ยว อ่างเก็บน้ำห้วยพุงใหญ่อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

4) ความเป็นมิตร คือ ตัวละครหลักสอบถามเส้นทางจากผู้คนเพื่อเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวและสอบถามเรื่องราวในสถานที่นั้น ๆ ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของผู้คนในท้องถิ่นที่มีความเป็นมิตรกับคนต่างถิ่นที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ ยกตัวอย่างในฉาก เต๋อ แวะไหว้พระที่วัดภูค่าว อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ได้พบกับกลุ่มหญิงชราสวมขาวถือศีลกำลังถอนหญ้าบริเวณลานรอบอุโบสถ และได้เข้าไปช่วยถอนหญ้าและพูดคุยถึงความ เป็นมาของวัดเก่าแก่แห่งนี้

5) การเติมที่กับชีวิต คือ ภาพรวมของการเดินทางท่องเที่ยวทั้งหมด ทั้งเดินทางท่องเที่ยวคนเดียวใช้ชีวิตเรียบง่าย การได้สื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดกับผู้อื่น ทำให้ตัวละคร เต๋อ เจริญเติบโตทางความคิดสามารถตัดสินใจเลือกเส้นทางชีวิตของตนเองได้อย่างเหมาะสม

(สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2559.) จากนโยบายประเทศไทย 4.0 ซึ่งมีผลต่ออุตสาหกรรมในกลุ่มวัฒนธรรมสร้างสรรค์ และการบริการที่มีมูลค่าสูง ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กล่าวในการประชุมสัมมนา เรื่อง การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายประเทศไทย 4.0 ด้านวัฒนธรรม ว่า สถาบันศศิรินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับเคลลีอ็อก สคูล มหาวิทยาลัยการจัดการนอร์ธเวสต์ไอร์แลนด์ ได้ศึกษาไว้ว่าสารพันธุกรรมทางวัฒนธรรมไทยของคนไทย ประกอบด้วย ความยืดหยุ่น (Flexible) ความสนุก (Fun) ความมีรสชาติ (Flavoring)ความเป็นมิตร (Friendly) และการเติมที่กับชีวิต (Fulfilling) โดยองค์ประกอบดังกล่าวนำไปสู่โมเดลการพัฒนา เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ แอนิเมชัน และ เกม (Films, Animation & Games) ได้

(Google Thailand, 2016) การทำโฆษณาให้เหมือนภาพยนตร์สั้นนี้มีขึ้นเกิดจากความสำเร็จของคลิปทั้งหมดแสดงให้เห็นถึงเทรนด์ในการเสพสื่อออนไลน์ของผู้บริโภคคนไทยได้ 4 ประเด็นสำคัญคือ 1) ผู้บริโภคชอบโฆษณาที่บ่งบอกถึงความเป็นคนไทยอย่างแท้จริง 2) ขึ้นชอบการดูคลิปยูทูบ ที่ทำมาจากเหล่าคนดังในอินเทอร์เน็ต (Youtuber) ที่ทำคลิปสามารถดึงดูดผู้ชมได้มากกว่า 3) ผู้บริโภคชอบดูโฆษณาออกแบบเป็นพิเศษสำหรับยูทูบเท่านั้นสังเกตได้ว่า 8 ใน 10 ของภาพยนตร์สั้นในยูทูบมีความยาว มากกว่า 30 วินาทีและมีความยาวเฉลี่ยอยู่ที่ 4 นาทีที่ถือว่ามากกว่า 2 เท่าเมื่อเทียบกับความยาวเฉลี่ย ของโฆษณาในทีวีเอเชีย และ 4) ผู้บริโภคชอบดูโฆษณาแบบเชิงอารมณ์ (Emotional) ที่ทำให้พวกเขาสามารถหัวเราะ ร้องไห้ตกหลุมรักกับเรื่องราวสุดประทับใจ สะเทือนอารมณ์คล้ายภาพยนตร์สั้นมากกว่าโฆษณาจะมียอดวิวสูงและถูกแชร์มากกว่า

(Media & Ad, 2015) การประสานงานกันเป็นทีมระหว่างฝ่ายสร้างสรรค์ (Creative) และฝ่ายผลิต (Production) ซึ่งผู้ร่วมงานทุกคนจะต้องมีความละเอียดอ่อน และเข้าใจเนื้อหาของงานนั้นๆ อย่างลึกซึ้ง ก่อนที่จะลงมือทำงาน เพราะหากเกิดข้อผิดพลาดขึ้นหมายถึงค่าใช้จ่ายและเวลาต้องสูญเสียไปและด้วยข้อได้เปรียบของสื่อภาพยนตร์สั้นคือสามารถรับรู้ได้ทั้งภาพและเสียงในเวลาเดียวกันมีผลต่อการจดจำได้ง่าย จึงทำให้เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมในการนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างภาพลักษณ์องค์กร การประชาสัมพันธ์องค์กรให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายในวงกว้างมากขึ้น

บทที่ 3

การดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

3.1 การดำเนินงาน

ในการดำเนินงานโครงการพิเศษหัวข้อ การผลิตภาพยนตร์สั้นส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ภาพยนตร์สั้น เรื่อง “ทริปนี้คืออะไร” มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

3.1.1 Pre-Production คือ ขั้นตอนก่อนการผลิต

3.1.1.1 การวางแผน (Planning)

ก) เริ่มจากการประชุมระดมความคิดเห็นกันในห้อง ทางทีมผู้ศึกษาเห็นตรงกันว่า จะเข้าร่วมกันผลิตภาพยนตร์สั้น หลังจากได้ฟังความคิดเห็นของทีมผู้ศึกษา โดยทางทีมผู้ศึกษาได้สำรวจว่ามีหน่วยงานใดบ้างที่กำลังต้องสื่อการประชาสัมพันธ์ ผลสำรวจปรากฏว่าทาง ททท.สำนักงานราชบุรี ได้มีการเปิดโอกาสให้ทางผู้ศึกษาได้ทำการโปรโมทสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี ตามโครงการ Amazing ไทยเท่ นำเสนอในรูปแบบภาพยนตร์สั้น

ข) เขียนโครงการพิเศษ (Proposal) กำหนดวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ผู้จัดทำ ประธาน กรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษาทราบในชั้นงานตรงกัน

ค) เตรียมทีมงานเพื่อถ่ายทำภาพยนตร์ โดยออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

- 1) เขียนบท
- 2) ผู้กำกับ
- 3) ช่างภาพ
- 4) ตัดต่อ
- 5) ควบคุมเสียง
- 6) ดูแลเสื้อผ้า
- 7) ผู้จัดการกองถ่าย
- 8) โปรดิวเซอร์

3.1.1.2 การเขียนบท โดยเริ่มจากการเขียน Plot ทั้งหมด 5 เรื่อง โดยมีวิธีการคือ แยกย้ายกันไปคิดเนื้อเรื่องในของตัวเองมาคนละ 1 เรื่อง และเพื่อเสนอให้ทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้เลือก เมื่อเลือกแล้ว จึงได้มาพัฒนาเป็น Treatment และ Screenplay ต่อไป ทีมผู้ศึกษาจึงปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ได้มีหลักแนะนำในการเขียนบทว่าให้ทำออกมาเป็นเนื้อหาทั้งหมดที่เข้าใจก่อน แล้วจะทำให้เนื้อหาออกกว่าทิศทางของบทจะไปทางไหนจนออกมาในรูปแบบบทแบบสมบูรณ์ ความยาว 15 นาที

3.1.1.3 Casting เมื่อบทเสร็จสมบูรณ์ จึงทำการหานักแสดงให้ตรงตามคาแรคเตอร์ของบท ภาพยนตร์สั้นและนักร้องนักแสดงมา Casting เมื่อ Casting เรียบร้อยจึงได้ทำการเลือกนักแสดงจากที่มา Casting เพียงคนเดียวเพื่อมาแสดงในภาพยนตร์สั้น โดยมีนักแสดง 2 คน คือ บทพระเอก เซฟ และบทนางเอก อาย

ภาพที่ 3.1 การ Casting นักแสดง

3.1.1.4 สํารวจสถานที่ถ่ายทำ ทางผู้ผลิตต้องสํารวจสถานที่จริง ที่จังหวัดราชบุรีเพื่อเลือกสถานที่ที่เข้ากับบทภาพยนตร์ให้มากที่สุด โดยเลือกจากค้นหาข้อมูลสถานที่ที่น่าสนใจในจังหวัดราชบุรี ได้แก่ บ้านหอมเทียน โอ๊ะปอย แก่งส้มแมว ชินเนอร์รี่วินเทจฟาร์ม ถ้ำหินเขางู ร้านก๋วยเตี๋ยว คลินิกซึ่งบางสถานที่ที่ได้เลือกมาแล้ว เมื่อไปสถานที่จริงแล้วไม่สามารถเป็นไปตามที่วางไว้ จึงต้องยกเลิกไป ได้แก่ แก่งส้มมีระยะทางที่ไกลเกินไปจากสถานที่อื่น ชินเนอร์รี่วินเทจฟาร์ม ไม่ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ และบางสถานที่ไม่สามารถเดินทางไปได้ เพราะต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางและการเตรียมตัวมาก ได้แก่ ธารน้ำร้อนบ่อคลึง เขากระโจม สถานีรถไฟราชบุรี แต่ในการถ่ายทำจริงใช้สถานที่ที่ต้องถ่ายทำอยู่ 8 สถานที่ ได้แก่

- 1) บ้านหอมเทียน
- 2) ถ้ำหินเขางู
- 3) โอ๊ะปอย
- 4) ธารน้ำร้อนบ่อคลึง
- 5) เขากระโจม
- 6) ร้านก๋วยเตี๋ยวจังหวัดราชบุรี
- 7) คลินิกหมอบรรจงการแพทย์
- 8) สถานีรถไฟราชบุรี

3.1.1.5 การ Block shot เมื่อเลือกสถานที่ได้แล้วจึงทำการบล็อกช็อต เป็นการหามุมที่เหมาะสมแก่การถ่ายทำ ก่อนถ่ายทำจริง ซึ่งต้องเช็คมุมที่เหมาะสมแก่การถ่ายทำ การวางตำแหน่งการจัดแสงเพื่อให้ได้ภาพและมุมที่สวยงาม และนำไปเขียนวาง StoryBoard

3.1.1.6 การ Fitting คือการให้นักแสดงลองชุดทั้งหมดที่ใช้ในการแสดงเพื่อดูความเหมาะสมของนักแสดง ถ้าเสื้อผ้าเกิดไม่เข้ากับนักแสดงก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงชุดของนักแสดง

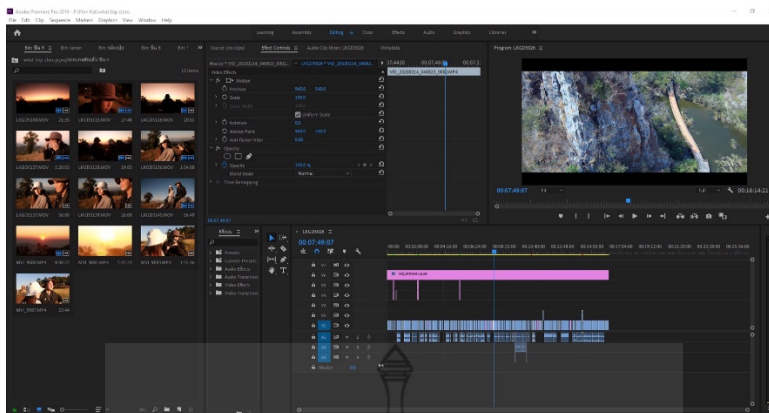
3.1.1.7 การทำ Breakdown เพื่อให้ทีมงานได้ดูระหว่างการถ่ายทำว่าจะถ่ายอะไรก่อนหลังและใช้เวลาให้คุ้มค่าที่สุด ไม่เสียเวลาทั้งทีมงานและนักแสดง ซึ่งจะไม่ถ่ายเรียง Scene ตามบท แต่จะถ่ายเรียงตามสถานที่ - เวลา และต้องคำนึงถึงคิวถ่ายของนักแสดงด้วย

3.1.1.8 การประสานงาน (Co-Ordinating) นัดหมายทีมผู้ศึกษาในการผลิตผลงาน จัดหานักแสดง และติดต่อสถานที่ถ่ายทำ ทำเอกสารราชการส่งทางจังหวัดราชบุรีเพื่อขออนุญาตใช้สถานที่ในการถ่ายทำ รวมถึงติดต่อเจ้าหน้าที่ตามฝ่ายต่างๆ

3.1.1.9 จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทำผู้จัดทำได้จัดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทำ โดยการจัดหาให้พร้อมทั้งที่ต้องใช้ในแต่ละฉาก และตรวจสอบความครบถ้วนก่อนจะไปถ่ายทำ

3.1.2 Production คือ ขั้นตอนการผลิต ภาพยนตร์สั้นส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ภาพยนตร์เรื่อง “ทรัพย์สินอะไร” ได้มีการถ่ายทำนอกสถานที่จริง โดยมีการลงพื้นที่ถ่ายทำที่จังหวัดราชบุรี ได้แก่ สถานีรถไฟราชบุรี อ.เมืองราชบุรี ถ้าเขาหินงู อ.เมืองราชบุรี JW ธารน้ำร้อนบ่อคลิงรีสอร์ท อ.สวนผึ้ง เขาระโจม ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง บ้านหอมเทียน ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง ไช้ป้อย ต.ตะนาวศรี อ.สวนผึ้ง และคลินิกหมอบรรจง อ.เมือง ในการถ่ายทำทางกลุ่มได้มีการลงพื้นที่ทั้งหมด 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ใช้เวลา 1 วัน และครั้งที่ 2 ใช้เวลา 3 วัน ผู้ศึกษาได้วางแผนว่าแต่ละวันจะลงพื้นที่ถ่ายในส่วนใดบ้าง เนื่องจากอุปกรณ์ที่ใช้ถ่ายทำทางกลุ่มได้ทำการขอใช้อุปกรณ์ในการถ่ายทำจากคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และระยะทางในการเดินทางไปจังหวัดราชบุรีก็มีค่าใช้จ่ายพอสมควร ทั้งนี้เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณในการถ่ายทำ

3.1.3 Post Production คือ ขั้นตอนหลังการผลิต การดำเนินงานหลังการผลิตจะเป็นส่วน ของการตัดต่อ ซึ่งทางกลุ่มได้ค้นหาดนตรี ซาวด์เอฟเฟกต์ ที่ใช้เป็นเสียงประกอบต่างๆ ให้เข้าและตรงตามบทที่วางไว้ ต่อมาทำการเลือกใช้ฟุตเทจตามบทที่ได้วางไว้ หรือตามสตอรี่บอร์ดที่ได้เขียนไว้ และนำฟุตเทจที่เราเลือกมาวางในโปรแกรมตัดต่อ นำวิดีโอมาวางไว้ ตัดให้เข้ากัน นำภาพมาเรียงไปตามบทและปรับเสียงให้เท่ากัน ไม่ดังไม่ค่อยเกินไป หลังจากนั้นนำกราฟิก เอฟเฟกต์ต่างๆมาใส่ ทางทีมผู้ศึกษาใช้โปรแกรม Adobe Premiere Pro CC 2019 ในการตัดต่อ หลังจากนั้นทีมผู้ศึกษาตรวจสอบงานตั้งแต่ต้นจนจบว่ามีข้อบกพร่องและแก้ไข เมื่อตรวจสอบแก้ไขเรียบร้อยแล้วก็จะดำเนินการบันทึกไฟล์ทั้งหมด หลังจากบันทึกไฟล์ทั้งหมดเรียบร้อยแล้วทางกลุ่มก็ได้ดำเนินการส่งไฟล์ให้อาจารย์ที่ปรึกษา ได้ดูเพื่อตรวจสอบว่าถูกต้องตามบท ที่วางไว้หรือมีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากตรวจสอบแล้วทางกลุ่มก็จะมีการดำเนินการแก้ไขตามความเหมาะสม

ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการตัดต่อด้วยโปรแกรม Adobe Premiere Pro CC 2019

3.1.4 การประเมินผล (Evaluation)

เมื่อดำเนินการในขั้นตอนการผลิตเสร็จสิ้นแล้ว ผู้ศึกษาจึงดำเนินการต่อไปคือ การนำเสนอผลงานต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะและแก้ไข จากนั้นส่งเข้าทาง ททท.สำนักงานราชบุรี และรอผลการประเมินจากประธาน กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาในลำดับต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะ

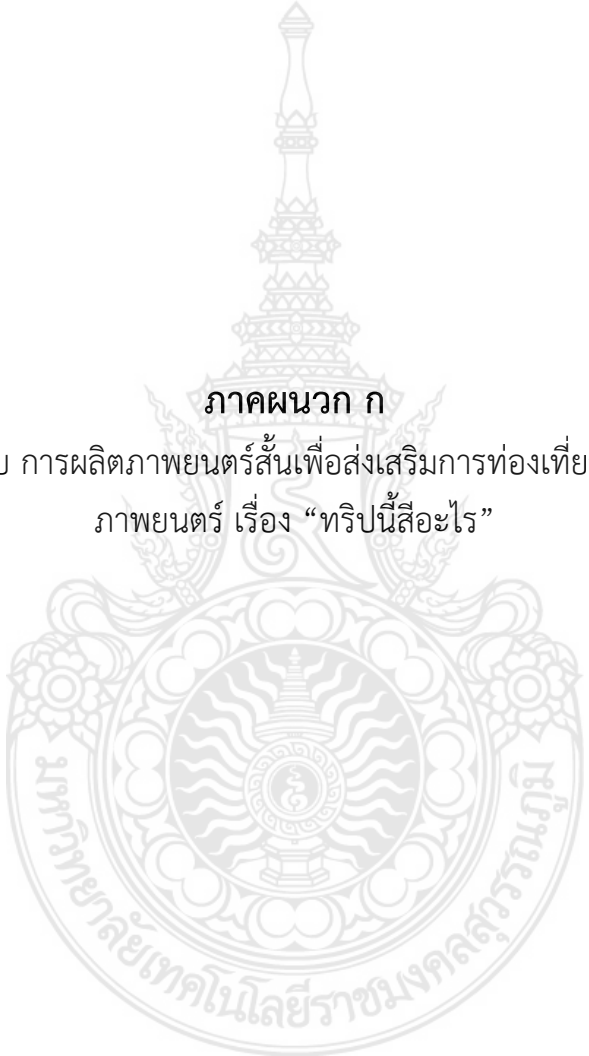
3.2.1 การเตรียมงานในการทำต้องมีเอกสารทางราชการให้ครบถ้วน เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันการขออนุญาตเจ้าของสถานที่ก่อนที่จะเข้าไปถ่ายทำในสถานที่จริง มิฉะนั้นจะไม่สามารถเข้าไปถ่ายทำได้

3.2.2 ปัญหาด้านสถานที่ ในการถ่ายทำบางสถานที่ผู้คนในท้องถิ่นหรือนักท่องเที่ยวมีจำนวนมาก แล้วเราไม่สามารถที่จะควบคุมได้ตลอดเวลา จึงส่งผลกระทบต่อในการถ่ายทำใช้ระยะเวลาเกินที่วางไว้ และบางสถานที่เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศไม่เป็นไปตามที่วางแผนไว้ โดยจะต้องอาศัยวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และการตัดสินใจของผู้กำกับเป็นหลัก

บรรณานุกรม

- แอดมินเพจโรงเรียนน้ำพองศึกษา. (2556). 3Pกับการผลิตรายการโทรทัศน์ [สืบค้นวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2563].
จาก <https://sites.google.com/a/nps.ac.th/kruchainan/3p-kab-kar-phlit-raykar-thorthasn>
- ผศ.ปกรณ พรหมวิทักษ์. (2535). [ออนไลน์]. แนวคิดการผลิตภาพยนตร์สั้น. [สืบค้นวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2563]. จาก <http://samforkner.org/source/dirshortfilm.html>
- Klongdigital. (2553). [ออนไลน์]. มุมกล้องกับช่องว่าง [สืบค้นวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2563]. จาก <http://utcc2.utcc.ac.th/faculties/comarts/webjrshow/camera/11.html>
- นฤชิต. (2558). [ออนไลน์]. องค์ประกอบของการถ่ายภาพ. [สืบค้นวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2563]. จาก <https://sites.google.com/site/boatstudent/>
- ศักดิ์สุขชัย พิมพ์สิงห์ .[ออนไลน์] .(2555) .การใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ .[สืบค้นวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2563].
จาก <http://www.oknation.net/blog/khonpr//27/07/2008entry-1>
- สำนักศิลปากรที่ ๑ ราชบุรี. (2500). [ออนไลน์]. ประวัติความเป็นมาจังหวัดราชบุรี. [สืบค้นวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2563]. จาก <http://www.finearts.go.th/fad1/parameters/km/item>
- ผู้กำกับศิลป์ (2544). [ออนไลน์]. ทฤษฎีสื่อในภาพยนตร์. [สืบค้นวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2563]. จาก http://www.research-system.siam.edu/images/1078/05_ch2.pdf
- vdoproductionhouse (2560) .[ออนไลน์]. หน้าที่ต่างๆในกองถ่าย ทีมโปรดักชั่น. [สืบค้นวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2563]. จาก. <https://vdoproductionhouse.wordpress.com/tag/>

ภาคผนวก ก

เอกสารเกี่ยวกับ การผลิตภาพยนตร์สั้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี
ภาพยนตร์ เรื่อง “ทริปนี้คืออะไร”

Proposal การผลิตภาพยนตร์สั้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ภาพยนตร์ เรื่อง “ทริปนี้คืออะไร”

หลักการและเหตุผล / แนวคิด

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ดำเนินการส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไปยังพื้นที่เมืองรอง 55 จังหวัดตามนโยบายรัฐบาล ซึ่งได้กระแสตอบรับที่ดีมากจากนักเดินทาง การต่อยอดแนวคิดสื่อสาร “amazing ไทยเท่” โดยชวนคนไทยออกไปสัมผัสประสบการณ์ท่องเที่ยวจากคนพื้นถิ่น หรือ Local Hero เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับเรื่องการท่องเที่ยวที่นอกจากนักท่องเที่ยวจะได้เดินทางท่องเที่ยวไปยังที่สวยงามของเมืองไทยแล้ว ยังจะได้รับประสบการณ์การเดินทางเที่ยวเมืองไทยแบบลึกซึ้งถึงถิ่นอีกด้วย

สำหรับแนวทาง การสื่อสาร “amazing ไทยเท่” มุ่งเน้นการเข้าถึง 4 กลุ่ม เป้าหมายหลัก

ได้แก่ กลุ่มวัยรุ่น (GenY) กลุ่มผู้หญิง (Lady) กลุ่มผู้สูงอายุ (Silver Age) และกลุ่มครอบครัว (Family) โดยจะทำให้การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมีเสน่ห์ เกิดความลึกซึ้ง และมีคุณค่ากว่าที่เคย คือ การนำเสนอเรื่องราวของคนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล ชุมชนท้องถิ่น โดยจะเรียกว่า Local Hero ซึ่งเป็นผู้นุรักษ์วิถีชีวิต วัฒนธรรม สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น อีกทั้งเป็นส่วนช่วยสะท้อนแนวคิด “เมืองไทย สวยทุกที่ เท่ทุกเวลา” (<https://www.prachachat.net/tourism/news-282921>)

ด้วยเหตุนี้ผู้ผลิตจะจัดทำ ภาพยนตร์สั้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ภาพยนตร์

เรื่อง “ทริปนี้คืออะไร” เพื่อนำเสนอให้เกิดความน่าสนใจต่อกลุ่มเป้าหมาย ททท. ในที่นี้คือ กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มผู้หญิง กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มครอบครัว หรือผู้ชมทั่วไป เพื่อต่อยอดแนวคิด amazing ไทยเท่ ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ผู้ผลิตมีแนวคิดการนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวเป็น ภาพยนตร์สั้น ผ่านการเล่าเรื่องราว มุมมอง หรือประสบการณ์จากตัวละครในภาพยนตร์ มีเนื้อหาการนำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวในไทยที่เป็นพื้นที่เมืองรอง 55 จังหวัด ในที่นี้ คือ จังหวัดราชบุรี เป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ เดินทางไม่ไกล สะดวก และมีสถานที่เที่ยวครบครัน ทั้งสภาพอากาศ ภูมิประเทศ มีภูเขา น้ำตก แหล่งวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความสวยงามอีกมากมายที่น่าสนใจ ซึ่งหาได้ในจังหวัดราชบุรี โดยเนื้อหาของภาพยนตร์สั้น จะเกี่ยวกับการเดินทางท่องเที่ยวอย่างมีเสน่ห์ มีความลึกซึ้ง มีมิตรภาพระหว่างการเดินทาง และคุณค่าในการออกมาเที่ยว ซึ่งจะมีการสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานที่นั้นอีกด้วย โดยการจัดทำภาพยนตร์สั้น เพื่อนำเสนอให้เห็นภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเป็นการช่วยสร้างแรงบันดาลใจในการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่สถานที่ท่องเที่ยวความสวยงามในจังหวัดราชบุรี ให้ผู้คนสนใจมาท่องเที่ยวที่นั่นมากยิ่งขึ้น
2. เพื่อนำเสนอเอกลักษณ์ วิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดราชบุรี ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น
3. เพื่อเป็นแรงบันดาลใจ และเป็นแนวทางในการมาท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี
4. เพื่อได้รับสาระความบันเทิง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ชมได้เห็นมุมมองที่สวยงามเพิ่มมากขึ้นในจังหวัดราชบุรี
2. ผู้ชมได้รู้จักวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดราชบุรีว่ามีอะไรบ้าง
3. ผู้ชมเกิดแรงบันดาลใจ ได้แนวทางจากการรับชม และสนใจอยากมาท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี
4. ผู้ชมได้รับความบันเทิงจากการรับชม

เทปบันทึกภาพ

ความยาว 15-20 นาที

การออกอากาศ

Facebook Fanpage ททท.สำนักงานราชบุรี

ความยาวรายการ

15-20 นาที

ผู้ชมเป้าหมาย

กลุ่มหลัก – กลุ่มวัยรุ่น (GenY) อายุ 20-37 ปี

กลุ่มผู้หญิง (Lady)

กลุ่มผู้สูงอายุ (Silver Age)

กลุ่มครอบครัว (Family)

กลุ่มรอง - กลุ่มผู้ชมทั่วไป และผู้ชมที่สนใจในการท่องเที่ยว

ผู้ผลิตรายการ

นางสาวจิราภรณ์ ริทส์โส

นางสาวปิยะมาศ ยวงเกตุ

นางสาวณัฐพร เสนาะคนตรี

นางสาวเกษมณี พันธุ์กัญ

นางสาวรสสุคนธ์ ดีสุคนธ์

ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.นิศากร ไพบูลย์สิน

Premise การผลิตภาพยนตร์สั้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ภาพยนตร์ เรื่อง “ทริปนี้คืออะไร”

คาแรคเตอร์ตัวละคร

เชฟ ชายหนุ่มอายุ 25ปี อาชีพ คอมพิวเตอร์กราฟิก บุคลิก เป็นคนบ้างาน ไม่สนใจรอบข้าง ไม่ยิ้มโดยไม่มีเหตุผล บ้างงานและไม่สนโลกจนทำให้เกิดอาการการมองเห็นสีของดวงตาจางลงกลายเป็นขาวดำ

อาย หญิงสาวอายุ 25 ปี อาชีพ ยูทูปเบอร์ รีวิวท่องเที่ยว บุคลิก ร่าเริง สนุกสนาน พุดแก่ง มองโลกในแง่ดีแต่ซีระแวงทำให้เขาคิดไปเองกับบางสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้นและใช้ความจริงซึ่งเหตุการณ์จึงไม่เป็นอย่างเขาที่คิด

เชฟ ชายหนุ่มอายุ25ปีที่ทำงานคอมพิวเตอร์กราฟิก ชีวิตของเขาวนอยู่กับการทำงานหน้าคอมพ์ไม่สนใจสิ่งรอบข้าง เป็นคนที่ไม่สนใจอะไรเลยนอกจากงานของตัวเอง เขาคิดว่าตัวเขาเองไม่จำเป็นต้องสนใจอะไรนอกจากงานที่ทำ เพราะแม่ของเขาที่เป็นครอบครัวเพียงคนเดียวก็ไม่ได้อยู่กับเขาบนโลกใบนี้แล้ว จนกระทั่งเกิดความผิดปกติขึ้นกับร่างกายของเขานั้นคือ การมองเห็นสีของดวงตาเขามีปัญหา จึงทำให้เขาไปพบหมอและรับรู้ว่า การมองเห็นสีของดวงตาเขาจางลงและกำลังจะมองเห็นทุกอย่างกลายเป็นสีเทาและมันเกิดขึ้นกับเชฟ ซึ่งหมอไม่สามารถรู้วิธีการรักษาได้ เขาคิดว่าก่อนที่เขาจะไม่รับรู้สีของโลกใบนี้แล้ว ก็ขอออกไปยังสถานที่ที่เขาเคยได้ไปเที่ยวและเป็นทีแห่งความทรงจำของเขากับแม่ นั่นคือจังหวัดราชบุรี บ้านเกิดของแม่เขา ระหว่างการเดินทางของตาของของเขาก็เริ่มมองเห็นสีจางลงจากเดิม จนเห็นทุกอย่างกลายเป็นสีเทา จนกระทั่งได้พบกับอาย หญิงสาวบล็อกเกอร์ รีวิวสถานที่ท่องเที่ยว ที่เข้ามาเปลี่ยนแปลงเชฟจากเหตุการณ์โลกสีเทา จนทำให้อายเกิดอุบัติเหตุหกล้มจนเจ็บข้อมือไม่สามารถทำถ่างานของเขาต่อได้ ทำให้เชฟต้องเดินทางไปท่องเที่ยวกับอาย เพราะต้องช่วยเธอถ่ายภาพ เพราะเชฟก็คิดว่าตนเองก็เป็นต้นเหตุที่ทำให้อายเกิดอุบัติเหตุ จากการเดินทางของเชฟและอาย ทำให้เชฟได้รู้จักตัวตนของอายต่างจากตอนแรกที่เขามองเห็น เขาได้รับความใส่ใจจากอายได้รู้ว่าเธอเป็นคนที่สนใจทุกคนรอบข้าง มีความสุขจากสิ่งเล็กๆน้อยๆได้ ทำให้เขารู้ว่าเราสามารถใส่ใจกับสิ่งรอบตัว มีความสุขกับเรื่องเล็กๆได้ แค่เราเปิดใจและเปลี่ยนแปลงตัวเอง และรอยยิ้มของเธอทำให้เขายิ้มได้นั้นทำให้เชฟค่อยๆเห็นสีชัดขึ้นทุกครั้งจากรอยยิ้ม

Treatment การผลิตภาพยนตร์สั้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี

ภาพยนตร์ เรื่อง “ทริปนี้คืออะไร

1. ห้องพักของเชฟ เชฟกำลังนั่งทำงานเพื่อเตรียมส่งให้กับลูกค้าอย่างเร่งรีบ ในขณะนั้นก็มีเสียงโทรศัพท์ดังขึ้นเป็นเพื่อนของเชฟที่โทรเข้ามาเพื่อชวนเขาไปเที่ยว แต่เขาก็ปฏิเสธที่จะไม่ไป เพราะเขามุ่งมั่นที่จะทำแต่งงาน จากนั้นเพียงสักแปบนิ่ง ก็มีเสียงโทรเข้ามาอีกเป็นเจ้านายของเขาโทรเข้ามาถามเรื่องงานและต่อว่าเขาทำงานไม่เป็นไปตามลูกค้าต้องการ หลังจากที่เข้าได้คุยกับหัวหน้าของเขาทำให้เขาเริ่มรู้ว่าตนเองมีอาการผิดปกติทางการมองเห็นเนื่องจากเขาเห็นความเข้มของสีผิดเพี้ยนไปจากสีเดิมทำให้เขาตัดสินใจไปปรึกษาแพทย์

2. เชฟไปหาหมอที่โรงพยาบาล หมอวินิจฉัยอาการที่เชฟเป็น พบว่ามีอาการผิดปกติทางสายตาซึ่งสิ่งที่เชฟเป็นมีโอกาสน้อยมากที่จะเกิดขึ้นและยังไม่ค้นพบวิธีที่จะรักษา หมอจึงได้แนะนำให้หลีกเลี่ยงการใช้สายตาและพักผ่อนให้เพียงพอ

3. หลังจากเชฟกลับจากโรงพยาบาลเชฟรู้สึกเครียดกับชีวิตที่เกิดขึ้นตอนนี้ เขาจึงนั่งคิดทบทวนว่าเขาควรจะออกไปฝึกสอนตามที่หมอแนะนำ แต่เขาก็ไม่รู้จะไปไหนเขาจึงได้หันไปเห็นรูปภาพของเขากับแม่ในวัยเด็ก ทำให้เขานึกถึงสถานที่ที่ไปกับแม่ในวัยเด็ก เป็นที่ที่เขาไม่ได้ไปนานแล้วตั้งแต่แม่เขาเสียไป ความรู้สึกคิดถึงและผูกพันทำให้เขาตัดสินใจไปที่นั่นและเริ่มออกเดินทางไปยังจังหวัดราชบุรี

4. จังหวัดราชบุรีบ้านหอมเทียน เชฟกำลังเดินเข้าไปข้างในยังสถานที่ที่จัดนิทรรศการเทียนที่มีสีสันทันมากมาย แต่เชฟมองเห็นภาพทุกอย่างเป็นสีขาวดำทั้งหมด ทำให้เขารู้สึกไม่ได้ตื่นเต้นกับสิ่งที่อยู่ตรงหน้า

อายุที่กำลังเดินถ่ายคลิวิดิโอของตัวเองอยู่ข้างหน้าที่กำลังซื้อตั๋วหน้าทางเข้าเพื่อไปชมนิทรรศการข้างในเธอก็ได้เดินถ่ายบรรยากาศภายในด้วยความสดใสไร้แรง ด้วยความที่เขาสนใจแต่กับการถ่ายคลิของตนเองอยู่ จึงทำให้ไปชนกับเชฟที่กำลังดูของอยู่ อายุจึงได้ขอโทษเชฟและเห็นอาการของเชฟที่กำลังเลือกของอย่างตั้งใจ

5. คาเฟ่บ้านหอมเทียน เชฟเดินไปสั่งเครื่องดื่มที่เคาน์เตอร์และกลับมานั่งรอที่โต๊ะ หลังจากนั้นอายุก็ได้มาสั่งเครื่องดื่มและมานั่งรอที่โต๊ะเช่นกัน จากนั้นพนักงานจึงพูดว่า “อเมริกาโน่กับชามะนาวได้แล้วค่ะ” เชฟจึงลุกไปรับเครื่องดื่มที่เคาน์เตอร์และอายุจึงเดินตามมาและเห็นว่าเครื่องดื่มที่ได้ไม่ตรงกับที่ตัวเองสั่ง เนื่องจากเชฟหยิบเครื่องดื่มขึ้นมาก่อนเพราะแยกไม่ออกว่าอันไหนเป็นอเมริกาโน่ ทำให้เขาหยิบแก้วชามะนาวของอายุไป อายุเห็นว่า

ตรงนั้นมีแค่เธอกับเซฟ จึงหันไปถามเซฟว่าหิบดีดีไปหรือเปล่า แล้วก็ไปตามที่อายคิด เซฟจึงขอโทษและสลับเครื่องตี๋มคืน อายเริ่มแปลกใจกับท่าทีของเซฟและเดินจากไป

6. หลังจากที่ยายเดินออกจากไปจากร้าน เซฟได้เห็นกระเป๋าดังค์ที่หล่นอยู่ที่พื้นเขาจึงเปิดออกดูและพบว่า เป็นกระเป๋าดังค์ของอายที่เดินออกไป เขาจึงหยิบกระเป๋ามาและรีบเอาไปคืน ขณะที่อายตกใจคิดว่าเซฟเป็นโรคจิตเดินตามมา ทำให้อายพยายามเดินหนีจนเธอเหยียบเชือกทรงเท้าตัวเองและล้มลง ทำให้มือของเธอกระแทกกับพื้นอย่างแรง เซฟจึงรีบเดินเข้ามาหาและเอากะเป๋าดังค์ให้และหันหลังจะเดินออกไป เขาก็ได้ยินเสียงร้องจากอาย เซฟจึงหันไปดูและเห็นว่าอายกำลังร้องไห้และจับที่ข้อมือของตัวเอง ทำให้เซฟเกิดความสงสารและทำให้เขาคิดว่าตัวเองก็มีส่วนทำให้อายเจ็บตัวและทำงานต่อไม่ได้ เขาจึงตัดสินใจช่วยอายทำงาน

7. เซฟมาซื้ออุปกรณ์ทำแผลให้อายเพื่อไม่ให้อาการบาดเจ็บของอายเป็นมากกว่าเดิม อายรออยู่หน้าเซเว่น เซฟเดินออกมาพร้อมยานวดกับผ้าพันมือและยีนให้อาย และถามถึงสถานที่ที่อายจะไป

8. ถ้าเขาหิनु อายที่กำลังรีวิวสถานที่โดยมีเซฟเป็นคนถ่ายให้ หลังจากถ่ายจบอายจึงได้ขอคิววิดีโอจากกล้องที่เซฟถ่าย เซฟเริ่มแนะนำการถ่ายคลิปให้กับอายว่าถ่ายยังไงให้ได้มุมภาพที่สวยงาม ทำให้อายตกใจและเริ่มสนใจที่จะทำความรู้จักกับเซฟมากขึ้นทำให้ทั้งสองเริ่มพูดคุยกันมากขึ้น

9. ตกเย็นของวันนั้น หลังจากที่ทั้งคู่กำลังจะกลับจากถ้าเขาหิनु ทั้งสองได้ถามขึ้นมาพร้อมกันว่าพักอยู่ที่ไหน ด้วยความบังเอิญทั้งสองได้ตอบพร้อมกันอีกกว่าพักที่เดียวกัน ทำให้ทั้งคู่กับไปที่พักด้วยกันจึงได้นัดเวลาที่จะไปด้วยกันในวันรุ่งขึ้น

10. เซฟและอายมาถึงโอะปอยในตอนเช้า ทั้งคู่นั่งรอใส่บาตรด้วยกัน อายขอตัวไปเข้าห้องน้ำและกลับมาด้วยชุดขาวเผ่า ทำให้เซฟรู้สึกประหลาดใจกับตัวตนของอาย และมองเห็นมุมน่ารักด้วยในเวลาเดียวกัน ทำให้เซฟเปิดใจหลังจากที่ฟังอายเล่าเรื่องราวของตัวเองว่าเธอมาที่นี่เพราะว่าเป็นสถานที่ความทรงจำของเธอและครอบครัวจึงอยากให้ทุกคนที่ติดตามเธอเห็นความสวยงามของที่นี่เหมือนที่เธอเห็น เซฟจึงได้ตัดสินใจเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นกับตนเองและบอกเหตุผลที่ทำให้เขามาที่นี่

11. เช้าวันสุดท้ายของการเดินทางของทริปนี้ เซฟและอายเดินทางมาที่เขากระโจม เพราะเป็นที่ที่เขาทั้งสองคนตั้งใจจะมาเพื่อที่จะดูพระอาทิตย์ขึ้น เซฟพูดความรู้สึกที่อยู่ในใจของตัวเองออกมาว่าการที่เขาได้เที่ยวกับอายทำให้เขาได้รู้จักการเปิดใจ และมีความสุขกับชีวิตมากขึ้น และอายก็ได้พูดถึงความรู้สึกดีๆที่มีให้กับเซฟ ทั้งสองคนต่างขอบคุณกันและกัน หลังจากนั้นอยู่ดีๆเซฟก็เห็นภาพเป็นสีขึ้นมาเป็นปกติทำให้เขาตกใจและดีใจในเวลาเดียวกัน อายก็ดีใจกับเซฟด้วย

12. หลังจากนั้นในตอนเช้าเซฟก็ตื่นขึ้นมาจากเตียงของเขาและพบว่าเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นเป็นความฝัน รวมถึงเรื่องสายตาที่เห็นเป็นภาพขาวดำของเขาด้วย แต่ขณะเดียวกันวันนี้ก็เป็นวันที่เซฟซื้อตั๋วรถไฟที่จะไปเที่ยวราชบุรีอยู่แล้ว จากนั้นเซฟก็ได้เดินทางไปราชบุรี และได้พบกับเหตุการณ์เดียวกับในฝันคือการได้ยินเสียงของอายดังขึ้นมา

บทการผลิตภาพยนตร์สั้นส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี

ภาพยนตร์ เรื่อง “ทริปนี้คืออะไร”

Scene 1   ห้องนอน   ภายใน / กลางวัน

นักแสดง   เซฟ

- เซฟนั่งทำงานอยู่ที่โต๊ะคอม กำลังแต่งภาพ
- กล้องMS ผ่านหลังเซฟ
- กล้องBCU หน้าเซฟ

(เสียงโทรศัพท์ของเซฟดังขึ้น)

เซฟ

โหลว่า

(ใส่อารมณ์ในน้ำเสียง)

เพื่อนเซฟ

ศุภร์นี่เจอกันหน่อยปะมึง ไอ้ไมค์แม่มาจากสุพรรณเลยนะเว้ย

พวกกูเลยจะไปดูบอลกันที่บ้านไอ้นี้อ

เซฟ

ไม่

เพื่อนเซฟ

โห้ ไรวะมึง ไม่ไปกับพวกกูอีกละ

เซฟ

กูไม่ว่าง กูกำลังเร่งงานลูกค้า พิโด้เร่งกูยิกเลย

(เซฟวางโทรศัพท์ เป็นเสียงเพื่อนที่ตะโกนเข้ามาก่อนเขาจะวาง)

เพื่อนเซฟ

ศึกแดงเดือดเลยนะเห้ย

(เซฟวางโทรศัพท์ลงบนโต๊ะ)

(เสียงโทรศัพท์ของเซฟดังขึ้นอีกครั้ง)

เซฟ

ฮัลโหล กูบอกว่าไม่ไปไง!!!

(เซฟหีบโทรศัพท์ขึ้นมาจับโดยที่ไม่ได้ดู)

หัวหน้า

ไม่ไปไหนมึง กูไต้ง

เซฟ

อ่าวว่าไงพี่ โทษที ครั้งนี้ผมส่งงานทันเวลานะห้ามด่า

หัวหน้า

เรื่องนั้นไม่ต้องห่วง มีเรื่องใหญ่กว่านี้ มึงยังงั้นเนี่ย กูบริฟเรื่องสี่มึงไปหลายรอบแล้ว

เหมือนเดิมเลย ลูกค้าเขาโทรมาด่ากูเนี่ย

เซฟ

ก็ทำตามพี่บอกเลย 720 A00 เป๊ะ

หัวหน้า

แต่ที่มึงทำมาอะ มันออกโทน 930A00 แต่ลูกค้าจะเอา 720 A00 นี่กูบอกรหัสสี่มึงเลยนะเนี่ย

งานที่แล้วไม่เป็นแบบนี้หว่า

เซฟ

ขอโทษที่พี่ เดี่ยวผมรีบแก้ไขครับ

(สายโทรศัพท์ถูกตัด เซฟวางโทรศัพท์ลง)

- เซฟห้องที่คอมขี้ตาแล้วมองสีที่เขามองเห็นจางลง เขาเลยขี้ตาอีกครั้ง แต่มันกลายเป็นสีเทา เขา ลุกจากเก้าอี้ถอยหลังไปและมองที่คอมอีกครั้งแต่ก็เป็นสีเทาเหมือนเดิม
- VO (ชิบหายละ)

Scene 2   ห้องนอน   ภายใน / กลางวัน

นักแสดง   เชฟ

CU หมอตรวจตาของเชฟ

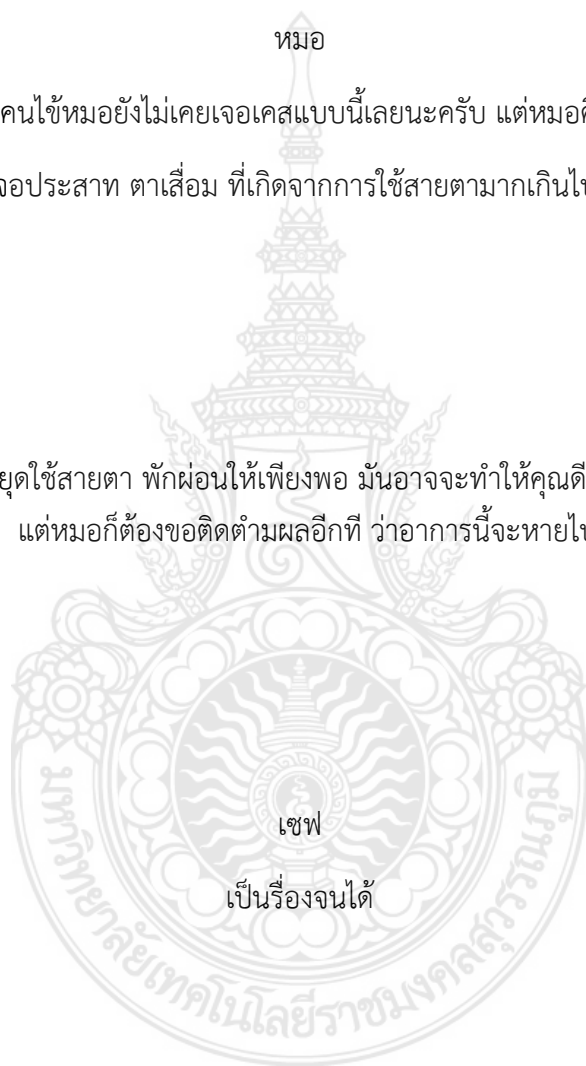
หมอ

อาการของคนไข้หมอยังไม่เคยเจอเคสแบบนี้เลยนะครับ แต่หมอคิดว่าอาจจะ
มีลักษณะอาการภาวะจอประสาท ตาเสื่อม ที่เกิดจากการใช้สายตามากเกินไปจนไม่ได้รับการพักผ่อน

VO (หมอแนะนำให้คนไข้หยุดใช้สายตา พักผ่อนให้เพียงพอ มันอาจจะทำให้คุณดีขึ้น เบื้องต้นหมอจะจ่ายยาให้
ก่อน แต่หมอก็ต้องขอติดตามผลอีกที ว่าอาการนี้จะหายไปไหม)

เชฟ

เป็นเรื่องจนได้

- เซฟเปิดประตูห้องเข้ามาในห้องวางถุงยาลงบนโต๊ะทำงาน
- เซฟอยู่บนเตียงนอนของตัวเอง เหมือนมองเพดาน
- VO. เสียงของเซฟ (แล้วก็จะไปที่ไหนจะเนี่ย)
- เซฟลุกขึ้นมาที่คอมพิวเตอร์ตัวเองแล้วเปิดหาที่เกี่ยวข้อง

เซฟ

(หรือจะไปต่างประเทศ / ห่า เงินไม่พอเที่ยวในไทยนี้แหละวะ)

- เซฟหันไปเห็นรูปแม่กับตัวเองที่วางอยู่บนโต๊ะ

เซฟ

(นี่คือผมกับแม่ แม่ของผมเป็นคนที่ชอบเที่ยวมาก ไปไหนก็จะพาผมไปด้วย โดยเฉพาะการดูพระอาทิตย์ขึ้น
และที่ ที่ผมกับแม่ชอบที่สุดคือที่นี่ เขากระโจม แต่ผมกับแม่ไม่ได้ไปด้วยกันมานานแล้ว)

- รูปแม่

เซฟ

ไปที่นี้แหละ

Scene 3   สถานีรถไฟ   ภายนอก / เข้า

นักแสดง   เซฟ

เซฟยืนอยู่ที่หน้าสถานีรถไฟ

Scene 4 บ้านหอมเทียน ภายนอก / กลางวัน

นักแสดง เชฟ,อาย

- กล้องจับภาพ LS เชฟยืนอยู่หน้าบ้านหอมเทียน มองไปรอบๆแล้วเดินเข้าไป
- กล้องจับภาพMS อายเดินเข้ามาหน้าบ้านหอมเทียน ชี้อิ้วตัวเข้าด้านในกำลังถ่ายคลิปีดิโอ ตัวเอง

อาย

ตอนนี้อายก็อยู่ที่บ้านหอมเทียนแล้วนะคะ ได้บัตรมาแล้ว เดี่ยวจะพาทุกคนไปดูข้างในด้วยกัน

ว่าข้างในมีอะไรบ้าง เดี่ยวตามไปดูข้างในกันเลยดีกว่า

(อายเดินเข้าไปด้านใน)

- กล้องLS จากด้านหลัง ที่อายเดินเข้าถ่ายบรรยากาศรอบๆร้านไป

อาย

หุยเพื่อนๆ ดูลิเทียนหอมสีสวยมากๆเลย

(อายดมกลิ่นของเทียน)

อาย

แล้วก็หอมมากๆ ดูลิเยอะมากเลย มีหลายแบบด้วย

นี้อายจะบอกว่า เทียนหอมเนี่ย สามารถช่วยให้ทุกคนผ่อนคลายได้นะ

ไม่ว่าจะเอาไปจุดที่ห้องนอน หรือห้องน้ำก็ทำให้หอมสดชื่น

เดี๋ยวอายจะซื้อเทียนกลับไปฝากเพื่อนๆด้วย รอติดตาม EyeTheWay ด้วยนะ

- อายเดินดูเทียนหอมข้างในร้านจนมาชนกับเซฟ
- เซฟหันไปมองอายที่เป็นคนเดินมาชน ภาพที่เซฟหน้าอายเป็นสีชาวดำ CU
- อายหันไปมองหน้าเซฟที่เธอเป็นคนชน ภาพที่มองเห็นเป็นปกติ CU
- กล้องจับภาพTwo shot MS เซฟกับอาย

อาย
ขอโทษค่ะ

เซฟ
ไม่เป็นไรครับ

- เซฟมองอายที่ยืนอยู่ด้วยความงง แล้วก็เดินออกไป อายยังยืนอยู่ที่เดิม

อาย

เมื่อที่อายเดินไปชนใครก็ไม่รู้ ชุ่มช้ำมากเลย เตี่ยอายจะพาเพื่อนๆ ไปดูคาเฟ่ข้างในกัน ว่าจะมีอะไร

- อายเดินมาที่โซนคาเฟ่ แล้วสั่งเครื่องดื่ม
- ภาพ MS ตอนอายสั่งชาเย็น

พนักงาน

รับอะไรดีคะ

อาย

ซาเย็นแก้วนึ่งค่ะ

- อายหยิบกล่องมาวิดีโอรอบๆร้านติดเซฟที่นั่งอยู่
- เซฟพยายามหรีตามองมาที่เคาน์เตอร์
- อายเดินมานั่งตรงเก้าอี้ที่เซฟนั่งอยู่ก่อนแล้ว แต่อายไม่เห็น อายเปิดวิดีโอแล้วเห็นเซฟเพ่งมองมา อายมีสีหน้าตกใจ
- เซฟบิดขี้เกียจแล้วหัวมาโดนไหล่ของอาย ทำให้อายตกใจเพิ่มขึ้นไปอีก แต่พยายามทำเป็นปกติ
- เสียงของพนักงานดังขึ้นเรียกให้ไปรับเครื่องดื่ม

พนักงาน

ลาเต้กับซาเย็นได้แล้วค่ะ

- ทั้งสองคนยืนขึ้นพร้อมกัน แล้วเดินไปที่เคาน์เตอร์เพื่อรับเครื่องดื่ม แต่เซฟไปถึงก่อน เซฟยืนมองว่าแก้วไหนเป็นของเขา เพราะเขาเห็นเป็นสีข้าวดำ จึงหยิบแก้วที่เป็นของอายผิดไป อายจึงเรียกรีบไป

อาย

เอ๋อ ขอโทษนะคะ แก้วนี้ของคุณหรือเปล่านั้น พอดีแก้วนั้นเป็นชาเย็นของเรา

เซฟ

(อ่าชิบละ เกือบไปแล้ว)

อ๋อ ขอโทษครับพอดีผมหยิบผิด

(ยื่นแก้วชาส่งให้อาย)

อาย

ไม่เป็นไรค่ะ

(ยื่นมือออกไปรับแก้วมา)

- อายรับเครื่องดื่มมาแล้วเดินออกไป โดยที่กระเป๋าทิ้งของเธอวางอยู่บนเคาน์เตอร์ เซฟ เห็นกระเป๋าเลยเรียกอายไว้ แต่อายเริ่มกลัวเพราะเจอเซฟหลายรอบแล้ว จึงไม่หันกลับไป

อาย

(อายหยิบกล่องขึ้นมามาก)

ทุกคนอายุได้เครื่องดื่มแล้วอร่อยมาก แต่ตอนนี้อายต้องรีบไปจากตรงนี้ก่อน

เซฟ

อะไม่ฟังกุเลย

Scene 5   ทางเดินในบ้านหอมเทียน   ภายใน / กลางวัน

นักแสดง   เชฟ,อาย

- กล้องจับภาพMS หน้าอายที่กำลังเดินหนีเชฟที่เดินตาม
- กล้องจับภาพLS หน้าเชฟที่โบกมือเรียกอาย
- กล้องจับภาพLS แทนสายตาของเชฟที่เห็นเป็นสีชาวดำ
- กล้องจับภาพMS ที่อายที่ล้มลงกับพื้น
- กล้องจับภาพMS ที่อายแทนสายตาของเชฟ

อาย

(อายกำลังวิ่งแล้วอึดวิดิโอด้วย)

ทุกคนนี่คือหน้าที่ระทึกของ EyeTheway คลิปนี้อาจจะเป็นคลิปสุดท้ายของอาย

เชฟ

คุณ!!!

อาย

โอ้ยเรียกทำไม ไม่ต้องมาเรียก

เชฟ

คุณ

อาย

ฮือยังตามมาอีก ไม่ต้องตามมาโวย ทุกคน ถ้าอายุรอดกลับไป
 อายุจะรีบตัดคลิปนี้ลงให้ทุกคนดูเลย สารุ999 ให้อายุด้วย เห้ยยยย
 (อายล้มลงไปกับพื้น)

- อายยกแขนขึ้นมาดูเซฟเดินมาเย็นช่างๆ

อาย

เฮ้ย!!! อย่าเข้ามานะ เห็นแบบนี้เรารู้คนนะเว้ย

(อายแขนขึ้นมาตั้งการ์ด)

โห้ย!!

- เซฟยื่นเจียบๆ ยื่นกระเป๋าตั้งคืน
 อายเงยหน้าขึ้นไปมอง

เซฟ

นี่

อาย

เฮ้ย!! อะไรไม่เอา

เซฟ

เอ้า นี่กระเป๋าทัง

อาย

ของใคร

(อายทำหน้าที่แล้วเปิดกระเป๋าตัวเองดู หันไปยิ้มให้เชฟนิดหน่อยแล้วรับคืนมา)

เชฟถอนหายใจแล้วเดินออกมา

เชฟหันมามองฟ้อนด์

เชฟเดินเข้ามา จับแขนของอายขึ้นมาดู

Scene 6 หน้าคลินิก ภายนอก / กลางวัน

นักแสดง เชฟ,อาย

- เชฟกับอายเดินออกมาจากคลินิก
- อายใส่เสื้อก่อน

อาย

แขนเดียบบนนี้ แล้วจะทำงานต่ออย่างไรละเนี่ย

(อายหันไปมองเชฟแบบเคืองๆ)

เชฟ

(เชฟหันมามอง)

อะไร

อาย

เพราะนาย แขนเราถึงเป็นแบบนี้ แล้วทีนี้เราจะทำงานยังไง เราจะเอาคลิปที่ไหนไปลง

โถ้วทำไมชีวิตของอายต้องมาตกระกำลำบาก ผู้หญิงตัวเล็กๆ

เชฟ

พอ พอ เดี่ยวถ่ายให้ก็ได้ โอเคมัย ถูว่าเป็นการขอโทษ

(มองไปที่แขน)

อาย
ห๊ะ อย่างนายเนียนะ

เซฟ
อย่างผมมันทำไม

อาย
ถ่ายเป็นจริงอะ เดียวถ้าถ่ายออกมาไม่สวยจะทำไงอะ

เซฟ
สรุปจะไม่ให้ถ่าย

อาย
ถ่าย!! แต่ถ้าไม่ถ่ายไม่สวยนะ น่าดู

เซฟเดินออกมา อายเดินตามเซฟมายืนข้างๆ

อาย
นายชื่ออะไรอะ เราชื่ออาย

เซฟ

ชื่อเซฟ

อายุ

อ่อ

เซฟ

แล้วนี่ ต้องไปที่ไหนบ้างอ่ะ

อายหันไปยิ้มให้กับเซฟ

Scene 7   อุทยานหินเขางู   ภายนอก / กลางวัน

นักแสดง   เชฟ,อาย

เชฟเดินถ่ายวิดีโอให้กับอายที่กำลังบรรยายสถานที่

อาย

นาย เราขอดูหน่อยดิ
(อายทำหน้าตื่นเต็น)

เชฟ

ดูทำหน้าที่ตื่นเต็นอะไร

อาย

ฮึ้ย นายถ่ายสวยมากเลยอะ

เชฟ

(พักหน้า)

อาย
ถ่ายตึขนาดนี้ นายทำงานไรอะ

เซฟ
ฟรีแลนซ์ เป็นกราฟิก ก็เลยพอถ่ายได้บ้าง

อาย
โห ถ่ายขนาดนี้ ไม่ใช่แค่พอถ่ายได้แล้ว

เซฟ
อืมไม่ขนาดนั้นหรอก ไม่ต้องชม มาก
(เซฟเดินออกไป)

อาย
แล้วนี่นายมาเที่ยวหรอ

เซฟ

ใช่ มาพักผ่อน แต่รู้สึกว่าจะไม่ได้พักละ

อาย

เฮ้ย ทำไมอะ

เซฟ

ก็ต้องมาตามถ่าย ให้เธอเนี่ย

อาย

(ขำ)

เอาหน้าถือว่า ได้เพื่อนเที่ยว

แล้วทำไมนายมาที่นี่หละ ได้คิดไว้ปะว่าจะไปไหนบ้างอะ

เซฟ

อยากไปดูพระอาทิตย์ขึ้นที่เขากระโจม

อาย

แค่ที่เดียวหรือ ทำไมต้องไปเขากระโจมอะ ดูอาทิตย์ขึ้นที่ไหนก็ได้ปะ

เซฟ

(เซฟหันไปมอง)

มันเป็นที่ ที่มีความ สำคัญก็ผม

อาย

อ้อ แสดงว่ามันต้องสวยมากแน่ๆ เราขอไปถ่ายที่นี่พร้อมนายได้ปะ

เซฟ

แล้วนี่ถ่ายเสร็จจยัง จะถ่ายเพิ่มอีกมัย

อาย

พอแล้วๆ ไปถ่ายที่อื่นบ้าง

เซฟ

แล้วนี่กลับงอะ พักที่ไหน

อาย

เราพักที่ สวนผึ้งอะรู้จักมั๊ย เจแอนด์ดับบลิว อะ แล้วยายอะ

เซฟ

(ชุกุญแจห้องที่พัก)

ที่เดียวกัน

อาย

งั้นก็ดีเลยพรงนี้ที่ที่จะไปต้องออกแต่เช้าพอดี

- เซฟเดิน ออกมาก่อนอายเดินตามมา
- วิวของรีสอร์ท
- ห้องนอนของอาย

อาย

(อายคุยโทรศัพท์)

คะแม่ อายอยู่ที่พักแล้วคะ อุบัติเหตุชนิดหนอยคะไม่เป็นอะไรมาก แม่ไม่ต้องห่วงนะ

- อายมองไปที่หน้าต่างเห็นเซฟนอนแช่น้ำอยู่

อาย

นอนแช่น้ำสบายเลยนะ หะอ้อปาวคะแม่ งั้นแค่นี้คะ

เดี๋ยวจะถ่ายที่เที๋ยสวยๆกลับไปฝากนะ

Scene 8 โฉ๊ะป๋อย ภายนอก / เข้า

นักแสดง เชฟ,อาย

(อายมาเคาะห้องเชฟ)

อาย

นี่ นายยังไม่ตื่นหรือ เดียวไปไม่ทันนะ นาย เชฟ

เชฟเปิดประตูออกมา

อาย

นี่ขนาดเราแขนเจ็บ เสื้อก็ใส่ยาก ยังมาถึงก่อนอีก ไปเร็วๆเดี๋ยวไม่ทัน ซ้ำจริงๆ

เชฟนั่งหลับอยู่ข้างอาย

อาย

นาย มารอใส่บาตรยังมานั่งหลับอีกหรอเนี่ย

เชฟ

มันผิดเวลา อากาศดีแบบนี้ยังอยากนอนอยู่เลย

อาย

ตอนเช้าบรรยากาศดีออก นายตื่นมาดูวิวนี้ ลืมตาเร็วๆ สวยมาก

เชฟ

(เซฟเงยหน้าขึ้นมา ค่อยๆ ขยี้ตามองวิว)

อาย

เห็นมัยสวยอะดิ นั่นไง พระมาพอดีเลย

กล้องแพนไปเห็นแพพระกำลังเลื่อนเข้ามา

เซฟ

แล้วทำไมต้องที่นี่ ทำบุญที่อื่นก็เหมือนกันปะ ไม่ต้องมาเข้าขนาดนี้ด้วยอะ

อาย

ก็ที่นี่มันพิเศษกว่าที่อื่นไง ได้บรรยากาศที่ดี เรามาเที่ยววะ ก็ไปที่ที่แตกต่างจากเดิมมั้งดิ

เซฟกับอายใส่บาตรแล้วเดินเล่นที่ลาน ตลาดโอะปอย

เซฟ

ยืมชะตินกาขึ้นเลยอะ

(เซฟพูดขึ้นขณะที่มองอายยืมให้กับเด็กๆที่เล่นดนตรี)

อาย

(อายหันมามองเซฟเคื่องๆ)

นี่ถ้ามือเราไม่เจ็บนะ เราชกหน้านายไปละ

เซฟ

ใจเย็น ใจเย็น ก็เห็นยิ้มขนาดนั้น

อาย

นายไม่เห็นหรือน้องๆเขาเล่นดนตรี ก็ยิ้มให้น้องๆสิ แปลกหรือไง นายก็ยิ้มบ้างดิ

(อายยื่นนิ้วไปตบมุมปากเซฟให้ยิ้ม)

เซฟ

ไม่อะ ทำไมต้องยิ้ม

อาย

(อายหันมามองหน้าเซฟ)

จะยิ้มต้องมีเหตุผลด้วยอ้อ ไม่ต้องหาเหตุผลให้กับทุกอย่างบนโลกก็ได้มั้ง

เซฟ

(เซฟมองตามที่ อาวเดินไป ยิ้มขำ)

ไม่ต้องหาเหตุผลหรือ

● เด็กๆเล่นดนตรี ใส่ชุดชาวเผ่า

อาย
(เดินกลับมาพร้อมใส่ชุดชาวเผ่า)

นี่นาย ชุดเราน่ารักปะ

เซฟ

(เซฟเปลื่อยืม)

น่ารักตรงไหน ไม่เลยสักนิด

อาย

แหม แต่เมื่อก็นายยืมน้ำ เราเห็น

(อายไปหยิบหมวกมาใส่ให้เซฟ)

นี่นายใส่อันนี้

เซฟ

อะไร ไม่เอา

อาย

ใส่ถعهะ เป็นเพื่อนกัน น่ารักออก เราทีมเดียวกันแล้ว ปะเริ่มงานได้!!

(อายเดินออกไป)

- เซฟเดินถ่ายวิดีโอให้อายในตลาด
- เซฟยิ้มให้อายผ่านจากกล้องที่เห็นตอนอัด
- อายเดินเล่นตามร้านต่างๆ เล่นกับเด็กๆ

เซฟ
(แอบยิ้ม)

- เซฟกับอายไปกินข้าวที่ร้าน ไก่อบเบียร์
- อายพยายามจะฉีกไก่กินแต่ไก่กระเด็นหนี cu
- Ms เซฟมองไปที่อายแล้วหันไปมาบ๊อน

เซฟ
ชาตินี้จะได้กินมัยเนี่ยทำแบบนั้น

อาย

นายไม่เห็นใจว่ามือเรามันติดเนี่ย ฮี๊กินก็ไม่ถนัด นี่มันร้านขึ้นชื่อของสวนผึ้งเลยนะ

เซฟ

(เซฟจิ้มไก่ให้อายกิน)

อะนี่ กินเข้าไปไม่ต้องบ่น

อาย

(อายอ้าปากรับไก่มากินแล้วยิ้ม)

อืมม อร่อยอะ เอาอีกๆ ป้อนเร็วๆ

Scene 9   เขากระโอม   ภายนอก / เข้า

นักแสดง   เชฟ,อาย

- ภาพ Fade out จากที่ปัก dis slope black Fade in เบลอๆเห็นวิวพระอาทิตย์กำลังจะขึ้น
- Cu เชฟขี้ตาตัวเอง แล้วสายหน้าตบหน้าเบาๆ ตกใจที่ตากลับมาเห็นสีเหมือนเดิม

เชฟ

เห้ย ผันปะเนี่ย เห็นสีเหมือนเดิมแล้วนี่หว่า

(ขี้ตา ตบหน้าเบาๆ)

- อายเดินกลับมาพร้อมกับน้ำดื่ม นั่งลงข้างๆเชฟ แล้วยื่นน้ำให้

อาย

ทำอะไรของนาย

เชฟ

อ้อ เปล่า มาเดี๋ยวถ่ายอันนี้ให้ แสงกำลังเลย

- เชฟกับอายหันหน้าดูพระอาทิตย์ เชฟกำลังถ่ายวิดีโอให้กับอาย

อาย

ที่นี่สวยจริงๆด้วยอะ โท เสียตาย วันนี่วันสุดท้ายแล้ว เดี่ยวเราก็ไม่ได้เจอกันแล้วดิ

เซฟ

เดี๋ยวนี้4.0มันแล้วนะ เทคโนโลยีมีไว้ทำไม

(เซฟผลึกหัวอายุเบาๆ)

อาย

เฮ้ย !! มาผลึกเราทำไม ก็เพื่อนายไม่ได้อยากติดต่อเราอีกแล้วไง

เซฟ

ใครบอก อย่ามาคิดเองดิ

อาย

(ยิ้มเบาๆ)

แล้ว ที่บอกว่านี่สำคัญกับนายสำคัญยังไงหรอ บอกได้มัย

เซฟ

ที่มานี่นี่ เพราะผม

เคยสัญญากับแม่ไว้ ว่าถ้าผมทำงาน ผมจะพาแม่มาดูพระอาทิตย์ขึ้นด้วยกันอีกแม่ผมชอบชอบที่นี่มาก ผมก็ด้วย

อาย

อ๊า แล้วทำไมไม่พาแม่มาหละ ทำไมถึงมาคนเดียว

เซฟ

แม่ผมเสียไปได้หลายปีแล้ว

อาย

อ่าว เราขอโทษอะ เสียใจด้วยนะ

เซฟ

ไม่เป็นไร แล้วเธออะ ชอบที่นี่หรือเปล่า

อาย

ชอบสิ

เซฟ

ผมก็ชอบนะ

อาย

ใช้สินายพื้งบอกไปว่าชอบที่นี้

เซฟ

ชอบเธออะ

อาย

(อายทำหน้าตกใจ)

เซฟ

(ขำ)

ชอบที่เธอยิ้ม แล้วก็ ชอบที่นี้ด้วย ชอบคุณนะ

อาย

ขอบคุณอะไรละ

(เขิน)

เซฟ

ขอบคุณที่เป็นเหตุผลที่ทำให้ผมยิ้ม

(เซฟกับอายมองหน้ากัน)

Scene10 ห้องนอน ภายใน / กลางวัน

นักแสดง เชฟ

- เชฟนอนอยู่ที่เตียงสะดุ้งตื่น เพราะเสียงนาฬิกาปลุก
- เชฟเอื้อมไปหยิบมาปิด แล้วลุกขึ้นมา นั่ง
- เชฟมองไปรอบๆห้องก็เห็นทุกอย่างอย่างเป็นปกติ
- แม่เชฟโทรเข้ามา

เชฟ

ฮัลโหล แม่!!

แม่

เชฟ ที่บอกจะไปราชบุรีกับแม่ไปไม่ได้แล้วนะ เชฟไปคนเดียวได้มัย

เชฟ

ห๊ะ ราชบุรี

แม่

อ่าวลืมแล้วหรือไง เราจะไปกันวันนี้ แต่แม่ติดธุระด่วน

เชฟ

โอเคครับ

แม่
เดินทางปลอดภัยนะเซฟ

เซฟ
ครับแม่

Scene11   ร้านกาแฟ   ภายนอก / กลางวัน

นักแสดง   เซฟ,อาย

● เซฟนั่งรอรับเครื่องดื่ม เสียงอายดังเข้ามา

อาย

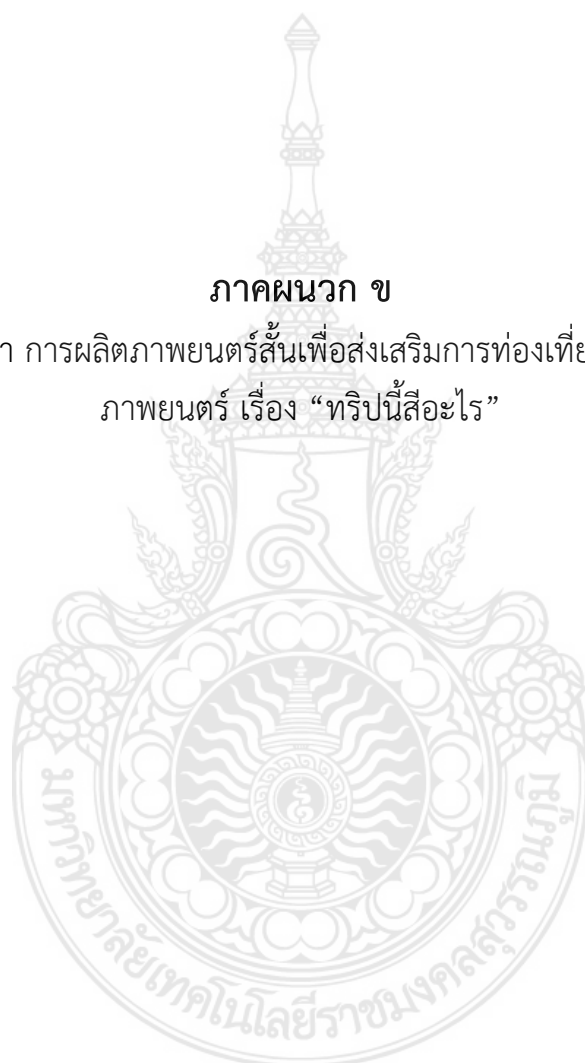
มาแล้วค่าาาาา

เซฟหันมายิ้มให้ทางเคาท์เตอร์

ภาคผนวก ข

ภาพการถ่ายทำ การผลิตภาพยนตร์สั้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี
ภาพยนตร์ เรื่อง “ทริปนี้คืออะไร”

ทริปนี้ สีอะไร

What trip's color ?

ภาพที่ ข.1 โลโก้การผลิตภาพยนตร์สั้นส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ภาพยนตร์ เรื่อง ทริปนี้สีอะไร

ภาพที่ ข.2 ทีมงานและนักแสดงภาพยนตร์สั้น เรื่อง ทริปนี้สีอะไร

ภาพที่ ข.3 บรรยากาศการถ่ายทำที่เขาระโจม (1)

ภาพที่ ข.4 บรรยากาศการถ่ายทำที่เขาระโจม (2)

ภาพที่ ข.5 การติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่

ภาพที่ ข.6 บรรยายการถ่ายทำที่คลินิก

ประวัติผู้ศึกษา

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-นามสกุล จิราภรณ์ ริทส์โส
 วัน เดือน ปี เกิด วันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2540
 ภูมิลำเนา 243/168 คอนโดศุภาลัยซีทีรีส์ออร์ท ซ.ลาซาล8 ถ.สุขุมวิท105 แขวงบางนา
 เขตบางนา 10260 โทร. 09-5174-9154

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2558 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนลาซาล
 พ.ศ. 2559-ปัจจุบัน กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สาขาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และ
 วิทยุกระจายเสียงคณะเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชมงคลพระนคร วิทยาเขตเทเวศร์

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-นามสกุล	ปิยะมาศ ยวงเกตุ
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2541
ภูมิลำเนา	470-/1 ซ.ปานทิพย์2 ถ.วงศ์สว่างแขวงวงศ์สว่าง เขตบางซื่อ 10800 โทร.08-9670-8355
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2558	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนลาจารพิพัฒน์
พ.ศ. 2559-ปัจจุบัน	กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สาขาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และ วิทยุกระจายเสียงคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร วิทยาเขตเทเวศร์

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-นามสกุล   ณัฐพร เสนาะดนตรี
 วัน เดือน ปี เกิด   วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541
 ภูมิลำเนา   51/59 ถนนทหาร เขตดุสิต แขวงถนนนครไชยศรี 10300
    โทร. 06-6157-6262

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2558   สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนโยธินบูรณะ
 พ.ศ. 2559-ปัจจุบัน   กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สาขาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และ
    วิทยุกระจายเสียงคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
    ราชมงคลพระนคร วิทยาเขตเทเวศร์

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-นามสกุล	เกษมณี พันธุ์ภัย
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ.2540
ภูมิลำเนา	115/71 หมู่บ้าน บัณฑิตอินเตอร์ทาวน์ ถ.เสมาฟ้าคราม ต.คูคต อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี 12130 โทร.08-4876-5670
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2558	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย
พ.ศ. 2559-ปัจจุบัน	กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สาขาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตเทเวศร์

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-นามสกุล รสสุคนธ์ ดีสุคนธ์
 วัน เดือน ปี เกิด วันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ.2540
 ภูมิลำเนา 115 หมู่ที่1 ต.บางโปรง อ.เมืองฉ.ปู้เจ้าสมิงพราย จ.สมุทรปราการ 10270
 โทร.06-4308-7036

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2558 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพจาก วิทยาลัยพาณิชยการบางนา
 พ.ศ. 2559-ปัจจุบัน กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สาขาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และ
 วิทยุกระจายเสียงคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชมงคลพระนคร วิทยาเขตเทเวศร์

